DEMO S.A.

PHARMACEUTICAL INDUSTRY

Ετήσια Οικονομική Έκθεση βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τον Όμιλο και την Εταιρεία DEMO ΑΒΕΕ

Αρ.Μ.Α.Ε. 13182/04/Β/86/139

Αρ. Γ.Ε.ΜΗ 283801000

-Χρήση 1η Ιανουαρίου 2019 – 31η Δεκεμβρίου 2019-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 2

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 5

1.1. Ανάλυση της εξέλιξης & των επιδόσεων των δραστηριοτήτων 5

1.2. Διαχείριση Κινδύνων 8

1.3. Περιβαλλοντικά ζητήματα 11

1.4. Εργασιακά/κοινωνικά ζητήματα 12

1.5. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη 12

1.6. Χρηματοοικονομικοί και μη χρηματοοικονομικοί δείκτες επιδόσεων 13

1.7. Επιπλέον πληροφόρηση 15

1.8. Σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού 15

2. ΄ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ 18

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 21

4. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 26

5. ΒΑΣΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 29

5.1. Συμμορφωση με τα Διεθνη Λογιστικα Προτυπα (Δ.Λ.Π.) και τα Διεθνη Προτυπα Χρηματοοικονομικης Αναφορας (Δ.Π.Χ.Α.) 29

5.2. Συγκρισιμη περιοδος 29

5.3. Αρχη της συνεχειας της Επιχειρηματικης δραστηριοτητας 29

5.4. Σημαντικες λογιστικες εκτιμησεις και κρισεις της Διοικησης 29

6. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ 32

6.1. Πλαισιο καταρτισης των οικονομικων καταστασεων 32

6.2. Αρχες Ενοποιησης 32

6.3. Συναλλαγματικες μετατροπες 32

6.4. Ενσωματα παγια 33

6.5. Αυλα παγια περιουσιακα στοιχεια 33

6.6. Απομειωση αξιας περιουσιακων στοιχειων εκτος της υπεραξιας. 34

6.7. Χρηματοοικονομικα μεσα 34

6.8. Αποθεματα 41

6.9. Ταμειακα διαθεσιμα και ισοδυναμα 41

6.10. Μετοχικο κεφαλαιο 41

6.11. Δανεισμος 41
6.12. Αναβαλλομενος φορος εισοδηματος 41
6.13. Παροχες στο προσωπικο 41
6.14. Κρατικες επιχορηγησεις 42
6.15. Αναγνωριση εσοδων 42
6.16. Μισθωσεις και δικαιωματα χρησης 44
6.17. Διανομη μερισματων 45
6.18. Διαχειριση χρηματοοικονομικου κινδυνου 45

7. ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΕ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ 47

7.1. Νεα Προτυπα, Διερμηνειες, Αναθεωρησεις και Τροποποιησεις υφιστamενων Προτυπων τα οποια εχουν τεθει σε ισχυ και εχουν υιοθετηθει απο την Ευρωπαϊκη Ενωση 47
7.2. Νεα Προτυπα, Διερμηνειες, Αναθεωρησεις και Τροποποιησεις υφιστamενων Προτυπων τα οποια δεν εχουν ακομα τεθει σε ισχυ η δεν εχουν υιοθετηθει απο την Ευρωπαϊκη Ενωση 48
7.3. Επιδραση απο την αρχικη υιοθετηση του Προτυπου ΔΠΧΑ 16 51

8. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΤΑ ΚΑΝΑΛΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ 52

9. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 53

9.1. Ιδιοχρησιμοποιουμενα ενσωματα παγια στοιχεια 53
9.2. Αυλα περιουσιακα στοιχεια 54
9.3. Προκαταβολες ακινητοποιησεων 55
9.4. Δικαιωματα χρησης παγιων 55
9.5. Συμμετοχες 57
9.6. Λοιπες μακροπροθεσμες απαιτησεις 57
9.7. Αποθεματα 58
9.8. Πελατες και λοιπες εμπορικες απαιτησεις 58
9.9. Λοιπες απαιτησεις 59
9.10. Ταμειακα διαθεσιμα και ισοδυναμα 59
9.11. Χρηματοοικονομικα Μεσα 60
9.12. Μετοχικο κεφαλαιο 61
9.13. Αποθεματικα 61
9.14. Αναβαλλομενες φορολογικες (απαιτησεις) / υποχρεωσεις 62
9.15. Προβλεψη για αποζημιωση προσωπικου λογω εξοδου απο την υπηρεσια 63
9.16. Δανειακες υποχρεωσεις 64
9.17. Λοιπες μακροπροθεσμες υποχρεωσεις 65
9.18. Προμηθευτες και συναφεις υποχρεωσεις 65
9.19. Λοιπες υποχρεωσεις 66
9.20. Πωλησεις 66
9.21. Εξοδα ανα κατηγορια 67

9.22. ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ 69

9.23. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΈΣΟΔΑ – ΈΞΟΔΑ) 69

9.24. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ 69

9.25. ΚΕΡΔΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ 70

9.26. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ, ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΑ ΒΑΡΗ 70

9.27. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ 71

9.28. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ 71

9.29. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ. 75

ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
"DEMO"ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1/1/-31/12/2019

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας "DEMO" ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ παρουσιάζει την Έκθεσή του επί των Ενοποιημένων και Ατομικών Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019. Οι οικονομικές καταστάσεις καλύπτουν την ετήσια χρήση από 1η Ιανουαρίου 2019 έως 31η Δεκεμβρίου 2019 και συντάχθηκαν με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στον Όμιλο περιλαμβάνεται η μητρική εταιρεία "DEMO" ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ και η θυγατρική DEMO Pharmaceuticals GmbH, με έδρα το Μόναχο Γερμανίας, στην οποία η Μητρική κατέχει το 100% των μετοχών της.

1.1. Ανάλυση της εξέλιξης & των επιδόσεων των δραστηριοτήτων

Η πορεία του Ομίλου και της Εταιρείας αποτυπώνεται στα οικονομικά αποτελέσματα:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Κύκλος εργασιών	154.840.535	139.045.014	154.567.363	138.215.108
Κύκλος εργασιών μετά από Clawback & Rebate	146.945.167	125.842.113	146.671.994	125.012.208
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	33.867.963	22.034.970	34.146.573	22.047.596
Κέρδη προ φόρων, τόκων, αποσβέσεων & clawback & rebate (adj.EBITDA)	41.763.332	35.237.870	42.041.941	35.250.496
Κέρδη προ φόρων (ΕΒΤ)	24.551.906	12.996.944	24.833.930	13.012.875
Κέρδη μετά από φόρους (ΕΑΤ)	17.950.391	8.315.705	18.232.415	8.331.635
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	18.427.203	8.325.340	18.709.227	8.341.270
Κέρδη ανά μετοχή	**1,7**	**0,8**	**1,7**	**0,8**

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας της κλειόμενης χρήσης ανήλθε στο ποσό των € 154.840.535 και € 154.567.363 αντίστοιχα έναντι ποσού € 139.045.014 και € 138.215.108 της προηγούμενης χρήσης, παρουσιάζοντας αύξηση της τάξεως του 11,4% και 11,8% αντίστοιχα, η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των πωλήσεων εσωτερικού (αύξηση ποσού € 10.773.638), αλλά και του εξωτερικού (αύξηση ποσού € 5.578.617), όπως αναλύεται παρακάτω στην Πληροφόρηση κατά κανάλι διανομής.

Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) του Ομίλου και της Εταιρείας για τη χρήση 2019 ανήλθαν στο ποσό των € 33.867.963 και € 34.146.573 αντίστοιχα, έναντι του ποσού των € 22.034.970 και € 22.047.596 της προηγούμενης χρήσης, με το ποσοστό της αύξησης να ανέρχεται στο 54%.

Εφόσον εξαιρεθεί από τον υπολογισμό των κερδών προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων το ποσό του Clawback και του Rebate που η Εταιρεία επιβαρύνθηκε, τότε ο προσαρμοσμένος δείκτης EBITDA του Ομίλου για τη χρήση 2019 ανήλθε σε ποσό € 41.763.332, έναντι του ποσού των € 35.237.870 της προηγούμενης χρήσης.

Το ποσό του Clawback εξαιρείται από τα λειτουργικά αποτελέσματα, λόγω του εκτάκτου χαρακτήρα της δαπάνης, της αδυναμίας προϋπολογισμού της, καθώς και λόγω διαμόρφωσης του ποσού από εξωγενείς παράγοντες. Πιο συγκεκριμένα, βάσει του αρθρ. 11 του Ν.4052/2012 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.4093/2012, λόγω εκτάκτων οικονομικών συγκυριών, η ετήσια φαρμακευτική δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει το κονδύλι που είναι εγγεγραμμένο στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό για την φαρμακευτική περίθαλψη. Εάν υπάρξει υπερβάλλον ποσό, αναζητείται εκ μέρους των

Φ.Κ.Α (ΕΟΠΥΥ) από τους κατόχους αδείας κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων, αναλόγως του μεριδίου πωλήσεων στην φαρμακευτική δαπάνη. Επιπλέον με το άρθρο 15 του Ν.4346/2015 καθιερώθηκε Clawback και στην ενδονοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη.

Κατά αντιστοιχία, το Rebate αποτελεί υποχρεωτική επιστροφή προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) και τα Δημόσια Νοσοκομεία, και εισήχθη με το άρθρο 35 του Ν.3918/2011, το οποίο αντικαταστάθηκε από το άρθρο 87 του Ν.4472/2017. Ως εκ τούτου εξαιρείται από τους υπολογισμούς για τη λειτουργική απόδοση της Εταιρείας και του Ομίλου, λόγω της μη διαμόρφωσης του ποσού από την εμπορική πολιτική της Εταιρείας.

Επίσης, σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1115/2016 και την Α.1035/2019 οι εταιρείες υποχρεούνται στην έκδοση πιστωτικού τιμολογίου για την επιστροφή του Clawback και του Rebate, συνεπώς στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας εμφανίζονται αφαιρετικά του κύκλου εργασιών.

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 20 του Ν.4633/2019 και της σχετικής ΚΥΑ Γ.Π. Β1.Β2/4577/24.01.2020 (ΦΕΚ Β' 380/07.02.2020) εγκρίθηκε η Εταιρεία να συμψηφίσει επενδυτικές δαπάνες και δαπάνες Ε&Α που πραγματοποίησε το 2019 ύψους € 9.019.981 με το αντίστοιχο Clawback Νοσοκομειακής και Εξωνοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης για την ίδια περίοδο, με αποτέλεσμα να ωφεληθούν τα αποτελέσματα της χρήσης κατά ποσό € 8.509.416, και να μειωθεί ισόποσα το Clawback.

Το ποσό Clawback και Rebate που χρεώθηκε η Εταιρεία για την χρήση 2019 προ συμψηφισμού ανήλθε σε ποσό € 16.404.784, ενώ μετά τον συμψηφισμό σε ποσό € 7.895.368.

Τα ανωτέρω οικονομικά μεγέθη απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας και αντικατοπτρίζουν την πραγματική οικονομική της κατάσταση.

1.1.1. Στόχοι, βασικές αξίες και κύριες στρατηγικές

Στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η διαρκής κάθετη και οριζόντια ανάπτυξη σύμφωνα με τις εξελίξεις της παγκόσμιας φαρμακευτικής αγοράς. Για την επίτευξη του στόχου της, η στρατηγική αναπτύσσεται στους παρακάτω άξονες:

1.1.2. Επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό

Η Εταιρεία πραγματοποίησε την τελευταία 10ετία επενδύσεις ποσού περίπου 65 εκ. ευρώ (εκ των οποίων ποσό περίπου 40 εκ. ευρώ την τελευταία τριετία) στις παραγωγικές της εγκαταστάσεις, τόσο για την αύξηση της παραγωγικής της δυναμικότητας όσο και για την αυτοματοποίηση των παραγωγικών της διαδικασιών και των ελέγχων κατά την διάρκεια της παραγωγής των προϊόντων της. Το 2017 ξεκίνησε η κατασκευή της 4ης μονάδας της Εταιρείας, η οποία και ολοκληρώθηκε βοηθώντας σημαντικά στην επέκταση των αποθηκών.

Το 2019 ξεκίνησαν οι συνομιλίες μεταξύ της DEMO και της ΕΤΒΑ για την εξαγορά μιας έκτασης 60 στρεμμάτων στη Βιομηχανική Περιοχή της Τρίπολης. Η υπογραφή της μεταβίβασης πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2020 και ήδη έχουν ξεκινήσει οι μελέτες για την υποβολή της άδειας δόμησης. Στη συγκεκριμένη έκταση θα κατασκευασθούν τέσσερα υπερσύγχρονα εργοστάσια παραγωγής φαρμακευτικών σκευασμάτων και Α' υλών και ένα κτίριο υποδομών. Παράλληλα, εξαγοράσθηκε και ένα μικρότερο οικόπεδο έκτασης 16 στρεμμάτων με ένα υφιστάμενο μεταλλικό κτίριο έκτασης 4.000 τετραγωνικών μέτρων για την υποστήριξη των εργασιών που θα πραγματοποιηθούν στο κυρίως οικόπεδο των 60 στρεμμάτων.

Επίσης μέσα στο 2019 η DEMO έκλεισε μια πολύ σημαντική συμφωνία εξαγοράς υπερσύγχρονων γραμμών παραγωγής από την εγκατάσταση της TEVA στο Godollo της Ουγγαρίας. Από το τέλος του 2019 και μέχρι το πρώτο εξάμηνο του ξεκίνησε με επίβλεψη της Τεχνικής Διεύθυνσης της DEMO η αποξήλωση των συγκεκριμένων γραμμών και μέχρι το τέλος του καλοκαιριού του 2020 ολοκληρώθηκε η μεταφορά τους στις εγκαταστάσεις της DEMO στην Τρίπολη.

Σε ότι αφορά τις εγκαταστάσεις του Κρυονερίου, το 2019 ολοκληρώθηκε η επέκταση της πτέρυγας των πλαστικών περιεκτών με την κατασκευή του χώρου για την τοποθέτηση της νέας μηχανής πλαστικών αμπουλών Rommelag 460219 η οποία έχει δυνατότητα παραγωγής 60000 πλαστικών αμπουλών ανά βάρδια σε περιέκτες των 5 ml και 10 ml.

Μέσα στο 2020 θα ολοκληρωθεί η νέα πτέρυγα πλαστικών περιεκτών BFS και FFS στο κτίριο Γ με προδιαγραφές FDA. Η συγκεκριμένη πτέρυγα θα διαθέτει μια μηχανή Rommelag τύπου 360 παραγωγής πλαστικών περιεκτών μεγάλου όγκου, μια ηλεκτροκίνητη μηχανή Rommelag παραγωγής πλαστικών αμπουλών και μια μηχανή Plumat παραγωγής πλαστικών ασκών. Ένα άλλο μεγάλο τεχνικό έργο είναι η κατασκευή μιας νέας πτέρυγας λυοφίλων στο νεόδμητο κτίριο Δ. Και η συγκεκριμένη πτέρυγα θα είναι κατασκευασμένη με τις πλέον σύγχρονες προδιαγραφές FDA.

Για την υποστήριξη αυτών των επεκτάσεων στις παραγωγικές γραμμές της DEMO στις εγκαταστάσεις του Κρυονερίου, η Τεχνική Διεύθυνση έχει εκπονήσει παράλληλα ένα πολυδιάστατο πρόγραμμα αναβάθμισης των κεντρικών υποδομών με σημαντικές επενδύσεις και την προσθήκη νέων υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας και την επέκταση του λεβητοστασίου, με την προσθήκη δύο νέων ατμογεννητριών. Και αυτό το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί μέσα στο 2020.

1.1.3. Ανάπτυξη Νέων Προϊόντων

Η επέκταση της γκάμας των προϊόντων και η έγκριση νέων προϊόντων αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες ανάπτυξης της Εταιρείας DEMO ABEE. Με στοιχεία της 31ης Δεκεμβρίου 2019, παγκοσμίως έχουν εγκριθεί 2.330 σκευάσματα, ενώ υπό έγκριση τελούν άλλα 679, ανεβάζοντας το χαρτοφυλάκιο σε 3.009 σκευάσματα.

1.1.4. Ανάπτυξη Νέων Αγορών

Η εξαγωγική δραστηριότητα αποτελούσε πάντα προτεραιότητα για την DEMO ABEE. Από το 1985 που η Εταιρεία ξεκίνησε πωλήσεις στην Κύπρο, μέχρι και σήμερα επενδύει ανελλιπώς σε ανθρώπινο δυναμικό και δράσεις για διεθνείς συνεργασίες που την οδήγησαν να διαθέτει σήμερα ένα διεθνές δίκτυο πωλήσεων σε 85 χώρες με επώνυμα δικά της προϊόντα και με σημαντικά μερίδια αγοράς. Το Τμήμα Διεθνών Πωλήσεων της εταιρείας έχει μια μακρά ιστορία επιτυχημένης συμμετοχής σε διεθνείς διαγωνισμούς που προκηρύσσουν οι εγκυρότεροι οργανισμοί παγκοσμίως. Η DEMO ABEE έχει δημιουργήσει μια ειδικευμένη ομάδα μέσα στο Τμήμα Διεθνών Πωλήσεων, η οποία έχει την ευθύνη της συμμετοχής στους μεγαλύτερους διαγωνισμούς σε όλο τον κόσμο – περιλαμβανομένων αυτών που προκηρύσσει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού, τα Υπουργεία Υγείας και οι κρατικές και τοπικές υπηρεσίες και στις πέντε ηπείρους. Η Εταιρεία αποτελεί επίσημο προμηθευτή των Ηνωμένων Εθνών και της UNICEF. Για την DEMO ABEE η ανάπτυξη νέων αγορών δεν είναι μόνο η οριζόντια ανάπτυξη σε νέες χώρες, αλλά και η κάθετη ανάπτυξη με εισαγωγή σε νέες αγορές σε χώρες που γίνονται ήδη πωλήσεις.

1.1.5. Καθετοποίηση Λειτουργικών Εργασιών

Μέσα από μια διαδικασία εσωτερικής λειτουργικής διοίκησης, η DEMO ABEE έχει θέσει στόχο την συνεχή βελτιστοποίηση των διαδικασιών της, με σκοπό την επιτάχυνση, αυτοματοποίηση και ευελιξία προς όφελος των πελατών και συνεργατών της. Η Εταιρεία σήμερα διαθέτει ένα μετρήσιμο σύστημα εσωτερικών διαδικασιών τόσο σε ποιοτικό (διαδικασίες λήψης αποφάσεων) όσο και ποσοτικό επίπεδο (επαναλήψεις και χρόνος αποπεράτωσης διαδικασιών) , καθώς και σαφή ετήσια στοχοθεσία για την αύξηση της ανταπόκρισης και εξυπηρέτησης των πελατών σε όλα τα επίπεδα εσωτερικής λειτουργίας.

1.1.6. Διασφάλιση ποιότητας

Στόχος του τμήματος Διασφάλισης Ποιότητας είναι η δημιουργία παραγωγικών διαδικασιών οι οποίες εξασφαλίζουν την ακρίβεια και επαναληψιμότητα του αποτελέσματος σε κάθε παραγωγικό στάδιο μέσα στα πλαίσια της νομοθεσίας και σε

συμμόρφωση προς τα ισχύοντα πρότυπα (GMPs, GDPs, ISO 9001:2008, ISO 13485:2003, DY8/1348/04). Οι δραστηριότητες του τμήματος περιλαμβάνουν τον λεπτομερή σχεδιασμό νέων τομέων παραγωγής, και τον έλεγχο των κρίσιμων προμηθευτών / συνεργατών της Εταιρείας, έτσι ώστε να εξασφαλίζονται συνεχώς προϊόντα υψηλής ποιότητας. Το Τμήμα είναι στελεχωμένο από έμπειρους επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων και 4 ανεξάρτητες ομάδες, μια για κάθε πτέρυγα παραγωγής. Έχει καταφέρει να συνδυάσει τις απαιτήσεις των διαφόρων φαρμακευτικών κανονισμών που διαφοροποιούνται ανάλογα με τη χώρα και να τις ενσωματώσει ομαλά στο ποιοτικό του σύστημα. Αυτό οδήγησε στον επιτυχή έλεγχο της Εταιρείας μας από αυστηρές νομοθετικές αρχές από όλο τον κόσμο και καθιέρωσε την υψηλή ποιότητα των προϊόντων μας. Η διεθνής αναγνώριση των προσπαθειών αυτών, συντέλεσε ώστε η Εταιρεία DEMO να παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε άλλες εταιρείες, σε παγκόσμιο επίπεδο, για τον σχεδιασμό και την αναβάθμιση των παραγωγικών και ποιοτικών λειτουργιών τους

1.2. Διαχείριση Κινδύνων

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως ο κίνδυνος αγοράς, ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας, ο κίνδυνος επιτοκίου, ο κίνδυνος ταμειακών ροών, καθώς και κινδύνους από φυσικές καταστροφές. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζει πολιτικές διαχείρισης κινδύνου προκειμένου να αναγνωρίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει, να εφαρμόζονται έλεγχοι και να τίθενται όρια ανάληψης κινδύνου.

1.2.1. Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς συνίσταται στην πιθανότητα των αλλαγών σε τιμές πρώτων υλών και εμπορευμάτων, συναλλαγματικές ισοτιμίες και επιτόκια που επηρεάζουν τα αποτελέσματα της Εταιρείας ή την αξία των χρηματοοικονομικών της μέσων. Ο σκοπός της διαχείρισης κινδύνου από τις συνθήκες της αγοράς είναι να ελέγχει την έκθεση του Ομίλου και της Εταιρείας στους κινδύνους αυτούς. Ο Όμιλος και η Εταιρεία βάση των παραπάνω, έχει συνάψει συμβόλαια με τους προμηθευτές εμπορευμάτων και Α΄ Υλών με σκοπό την σταθερότητα των τιμών και όπου είναι εφικτό, την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, μέσα από τον όγκο των προγραμματισμένων της αγορών.

1.2.2. Πιστωτικός Κίνδυνος

Αναφέρεται στο ενδεχόμενο να υποστεί ζημιά ο Όμιλος και η Εταιρεία σε περίπτωση που κάποιος πελάτης δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την συναλλαγή της μεταβίβασης κυριότητας προϊόντων, εμπορευμάτων και υπηρεσιών. Για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων των απαιτήσεων, ο Όμιλος και η Εταιρεία προβαίνουν στην εφαρμογή αυστηρών διαδικασιών πιστωτικού ελέγχου βάσει των οποίων εξετάζεται – και όπου κρίνεται αναγκαίο – αναθεωρείται η πιστοληπτική ικανότητα και φερεγγυότητα κάθε νέου ή υφιστάμενου πελάτη. Επίσης η Εταιρεία είναι μέλος της Π.Ε.Φ και του Σ.Φ.Ε.Ε.. Ανάλογα με το ιστορικό του πελάτη και την ιδιότητα του, η Εταιρεία για την εξασφάλιση των απαιτήσεών της ζητά – όπου αυτό είναι δυνατό – εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές). *Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:*

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16.489.577	23.500.556	16.403.761	23.281.864
Πελάτες & Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	59.723.450	45.190.943	60.527.453	45.361.760
Λοιπές απαιτήσεις	17.470.572	14.597.529	17.444.040	14.154.820
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	204.810	239.813	204.810	239.813
Σύνολο	**93.888.408**	**83.528.841**	**94.580.064**	**83.038.257**

Μεγάλο μέρος των εμπορικών απαιτήσεων προέρχεται από δημόσιους ασφαλιστικούς οργανισμούς και Δημόσια Νοσοκομεία, ο πιστωτικός κίνδυνος των οποίων δεν θεωρείται σημαντικός ως προς τα μεγέθη της Εταιρείας, με εξαίρεση έκτακτα γεγονότα. Όσον αφορά τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, ο Όμιλος και η Εταιρεία συναλλάσσονται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης. Η ληκτότητα των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

Ληκτότητα απαιτήσεων

	Ο Όμιλος		Η εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα	70.843.864	51.342.391	71.621.337	51.070.500
Είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα				
<30 ημέρες	-	433.099	-	433.099
31-60 ημέρες	36.402	1.603.899	36.402	1.603.899
61-90 ημέρες	514.188	746.233	514.188	746.233
91-180 ημέρες	163.411	1.315.737	163.411	1.315.737
181-360 ημέρες	2.035.558	1.473.553	2.035.558	1.473.553
>361 ημέρες	3.805.407	3.113.372	3.805.407	3.113.372
Σύνολο	**77.398.831**	**60.028.284**	**78.176.303**	**59.756.393**

1.2.3. Κίνδυνος από φυσικές καταστροφές

Προκειμένου ο Όμιλος και η Εταιρεία να περιορίσουν τον κίνδυνο που προέρχεται από φυσικές καταστροφές, του πάγιου εξοπλισμού και των αποθεμάτων τους, έχουν συνάψει ασφαλιστήριο συμβόλαιο Πυρός, Απώλειας Κερδών και Εισοδημάτων, με σκοπό την εύρυθμη συνέχιση της λειτουργίας τους. Παράλληλα λαμβάνει όλα τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα ασφάλειας του πάγιου εξοπλισμού και των αποθεμάτων (πυρασφάλεια, τακτική συντήρηση του κτιριακού και μηχανολογικού εξοπλισμού, κλπ).

1.2.4. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος αναφέρεται στον κίνδυνο διακύμανσης της αξίας ή των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου, λόγω των μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο λόγω του ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται κατά κύριο λόγο σε ευρώ.

1.2.5. Κίνδυνος Επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Ομίλου και της Εταιρείας συναρτάται κατά κύριο λόγο από τις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις. Οι δανειακές συμβάσεις που έχει υπογράψει ο Όμιλος και η Εταιρεία με τις Τράπεζες αναφέρονται σε σταθερό τμήμα περιθωρίου επιτοκίου πλέον του εκάστοτε EURIBOR. Ανάλογα με τα εκάστοτε επίπεδα καθαρού δανεισμού, η μεταβολή των επιτοκίων βάσης δανεισμού (EURIBOR), έχει αναλογική επίπτωση στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας. Πολιτική του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η ελαχιστοποίηση του κινδύνου διακύμανσης των ταμειακών εκροών αναφορικά με τον δανεισμό, η διατήρηση των δανειακών τους υπολοίπων σε χαμηλά επίπεδα με ταυτόχρονη όμως διασφάλιση γραμμών χρηματοδότησης από τις συνεργαζόμενες τράπεζες που να ικανοποιούν απρόσκοπτα τη σχεδιαζόμενη ανάπτυξη του Ομίλου και της Εταιρείας. Παρακάτω παρουσιάζεται η επίδραση στα αποτελέσματα καθώς και στα ίδια κεφάλαια, του Ομίλου και της Εταιρείας, για τις χρήσεις 2019 και 2018 αντίστοιχα (ανάλυση ευαισθησίας), σε μια υποτιθέμενη μεταβολή (αύξηση / μείωση) του επιτοκίου (EURIBOR) κατά 1%:

	Ο Όμιλος				Η εταιρεία			
	2019	2019	2018	2018	2019	2019	2018	2018
Αύξηση / μείωση	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%
Επίδραση κέρδος/(ζημιά) στα Αποτελέσματα χρήσης	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152
Επίδραση κέρδος/(ζημιά) στα ίδια κεφάλαια	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152

1.2.6. Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στο ενδεχόμενο μη δυνατότητας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων στην ημερομηνία λήξης τους. Ο Όμιλος και η Εταιρεία προσπαθούν να διατηρούν επαρκή μετρητά διαθέσιμα για να καλύψουν βραχυπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας. Πέραν των ως άνω, η διοίκηση παρακολουθεί και αναπροσαρμόζει το ταμειακό πρόγραμμα ρευστότητας στη βάση των αναμενόμενων ταμειακών εισροών και εκροών. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη αντιμετώπισης των παραπάνω κινδύνων. Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 για τον Όμιλο και την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	Ο Όμιλος				
	Για τη διαχειριστική περίοδο που έληξε την 31/12/2019				
Ενηλικίωση Υποχρεώσεων	**0 - 6 μήνες**	**6 μήνες - 1 έτος**	**2 έτη - 5έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-	-	47.082.000	5.709.000	**52.791.000**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	8.976.247	-	-	**8.976.247**
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	-	47.986.975	-	-	**47.986.975**
Λοιπές υποχρεώσεις	5.060.499	12.641.401	-	-	**17.701.901**
Σύνολο	**5.060.499**	**69.604.623**	**47.082.000**	**5.709.000**	**127.456.122**

	Ο Όμιλος				
	Για τη διαχειριστική περίοδο που έληξε την 31/12/2018				
Ενηλικίωση Υποχρεώσεων	**0 - 6 μήνες**	**6 μήνες - 1 έτος**	**2 έτη-5έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-	-	28.365.360	14.642.000	**43.007.360**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	10.940.296	-	-	**10.940.296**
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	-	41.595.834	-	-	**41.595.834**
Λοιπές υποχρεώσεις	10.523.982	8.510.095	-	-	**19.034.077**
Σύνολο	**10.523.982**	**61.046.225**	**28.365.360**	**14.642.000**	**114.577.567**

	Η Εταιρεία				
	Για τη διαχειριστική περίοδο που έληξε την 31/12/2019				
Ενηλικίωση Υποχρεώσεων	**0 - 6 μήνες**	**6 μήνες - 1 έτος**	**2 έτη - 5έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-	-	47.082.000	5.709.000	**52.791.000**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	8.976.247	-	-	**8.976.247**
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	-	47.889.399	-	-	**47.889.399**
Λοιπές υποχρεώσεις	5.059.653	12.639.364	-	-	**17.699.018**
Σύνολο	**5.059.653**	**69.505.010**	**47.082.000**	**5.709.000**	**127.355.663**

	Η Εταιρεία				
	Για τη διαχειριστική περίοδο που έληξε την 31/12/2018				
Ενηλικίωση Υποχρεώσεων	**0 - 6 μήνες**	**6 μήνες - 1 έτος**	**2 έτη-5έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-	-	28.365.360	14.642.000	**43.007.360**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	10.940.296	-	-	**10.940.296**
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	-	41.539.514	-	-	**41.539.514**
Λοιπές υποχρεώσεις	10.523.982	7.869.693	-	-	**18.393.674**
Σύνολο	**10.523.982**	**60.349.503**	**28.365.360**	**14.642.000**	**113.880.844**

1.2.7. Διαδικασίες διαχείρισης Κεφαλαίου

Πρωταρχικός στόχος του Ομίλου και της Εταιρείας αποτελεί η ορθή διαχείριση των κεφαλαίων, ώστε να διατηρηθεί η ισχυρή πιστοληπτική ικανότητα που διαθέτει την παρούσα περίοδο. Για αυτό το λόγο παρακολουθείται στενά ο συντελεστής μόχλευσης (καθαρό χρέος προς συνολικό κεφάλαιο). Το καθαρό χρέος υπολογίζεται ως ο συνολικός δανεισμός (συμπεριλαμβάνονται βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας) μείον τα χρηματικά διαθέσιμα. Το συνολικό κεφάλαιο υπολογίζεται ως τα ίδια κεφάλαια που εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Εταιρείας συν το καθαρό χρέος. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ο συντελεστής μόχλευσης του Ομίλου και της Εταιρείας.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Συνολικός δανεισμός	61.767.247	53.947.656	61.767.247	53.947.656
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(16.489.577)	(23.500.556)	(16.403.761)	(23.281.864)
Καθαρό χρέος	**45.277.670**	**30.447.100**	**45.363.486**	**30.665.792**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	108.343.762	95.571.539	108.812.159	95.765.961
Συνολικό κεφάλαιο (Καθαρός δανεισμός & ίδια κεφάλαια)	**153.621.433**	**126.018.639**	**154.175.645**	**126.431.753**
Συντελεστής μόχλευσης	**29%**	**24%**	**29%**	**24%**

Ο συντελεστής μόχλευσης σε επίπεδο Ομίλου την χρήση 2019 παρουσιάζει μεταβολή κατά περίπου 5 ποσοστιαίες μονάδες, σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2018, δεδομένου ότι αυξήθηκε ο τραπεζικός δανεισμός, ώστε να καλυφθεί το επενδυτικό πλάνο του Ομίλου.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	108.343.762	95.571.539	108.812.159	95.765.961
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(16.489.577)	(23.500.556)	(16.403.761)	(23.281.864)
Κεφάλαιο	**91.854.186**	**72.070.983**	**92.408.398**	**72.484.097**
Σύνολο Ιδίων κεφαλαίων	108.343.762	95.571.539	108.812.159	95.765.961
Πλέον: Δάνεια	61.767.247	53.947.656	61.767.247	53.947.656
Σύνολο κεφαλαίων	**170.111.009**	**149.519.195**	**170.579.405**	**149.713.617**
Κεφάλαιο προς σύνολο κεφαλαίων	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**

1.3. Περιβαλλοντικά ζητήματα

Η Εταιρεία ανακυκλώνει εντυπωσιακές ποσότητες πλαστικού, χαρτιού και ηλεκτρικών συσκευών, πραγματοποιεί με δικά της μέσα τη συγκομιδή των στερεών αποβλήτων της και τα μεταφέρει προς καταστροφή, ενώ παράλληλα φροντίζει ώστε να

τηρούνται οι διαδικασίες ορθής διαχείρισης κτιριακών εγκαταστάσεων και καταγραφής του ανθρακικού αποτυπώματος ως οφείλει ως σύγχρονη βιομηχανία. Βασική της δέσμευση είναι να λειτουργεί υπεύθυνα προς το περιβάλλον και να διεξάγει τις δραστηριότητές της με τρόπο που περιορίζει τον περιβαλλοντικό της αντίκτυπο, ο οποίος αναπόφευκτα προκύπτει από τη λειτουργία της. Είναι από τις πρώτες φαρμακοβιομηχανίες στην Ελλάδα που εφάρμοσε και πιστοποιήθηκε με το Διεθνές Πρότυπο ISO 14001.

1.4. Εργασιακά/κοινωνικά ζητήματα

Οι εργαζόμενοι αποτελούν το πιο σημαντικό περιουσιακό στοιχείο της Εταιρείας και του Ομίλου και βασικό παράγοντα για την ανάπτυξη και την επιτυχία. Η DEMO αναπτύσσεται δυναμικά, αυξάνοντας παράλληλα και τις θέσεις εργασίας της κάθε χρόνο. Από το 2015 μέχρι σήμερα, η DEMO δημιούργησε 214 νέες θέσεις εργασίας ανεβάζοντας το προσωπικό της από 752 σε 966 εργαζόμενους. Από αυτές τις θέσεις, οι 96 δημιουργήθηκαν από το ξεκίνημα του 2019 και αναμένεται περαιτέρω αύξηση. Με την αναπτυξιακή της πορεία, η επιχείρηση συνεισφέρει στη μείωση της ανεργίας, στην τόνωση της οικονομίας και της τοπικής κοινωνίας, και στη μείωση της φυγής επιστημόνων (brain-drain). Η μέση ηλικία των εργαζομένων είναι 38 χρόνια, το 57% των εργαζόμενων είναι κάτω από 40 ετών και ο μέσος χρόνος παραμονής τους είναι 6,6 χρόνια. Το 55% είναι άνδρες και το 45% είναι γυναίκες. Η προσέλκυση, διατήρηση, ανάπτυξη και επαγγελματική εξέλιξη των ανθρώπων της αποτελεί σημαντική προτεραιότητα. Εργάζεται στενά με την ακαδημαϊκή κοινότητα και ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δίνοντας σε ταλαντούχους φοιτητές την ευκαιρία πρακτικής και μελλοντικής απασχόλησης. Πολλοί εργαζόμενοι ξεκίνησαν τη σταδιοδρομία τους ως ασκούμενοι και εξελίχθηκαν σε υψηλόβαθμα στελέχη της Εταιρείας. Εντός του 2019, η DEMO επένδυσε στην ανάπτυξη ενός νέου προγράμματος Υποτροφιών και Πρακτικής Άσκησης “Start Your Journey”. Το πρόγραμμα στοχεύει σε αριστούχους νέους κάτω των 29, Χημικούς, Χημικούς Μηχανικούς, Φαρμακοποιούς, Βιολόγους, Μηχανολόγους και Ηλεκτρολόγους Μηχανικούς, και Μηχανικούς Αυτοματισμού για τη στήριξή τους στο ξεκίνημα της σταδιοδρομίας τους. Το 2019 δόθηκαν 11 Υποτροφίες και 4 Πρακτικές. Με τον τρόπο αυτό η DEMO στέκεται ενεργά δίπλα στους νέους επιστήμονες της χώρας. Παράλληλα, εντός του 2018 ξεκίνησε η εφαρμογή νέου συστήματος διαχείρισης της απόδοσης των εργαζομένων της επιχείρησης, το οποίο επεκτάθηκε εντός του 2019 και αναπτύχθηκε και εφαρμόστηκε συστήματος αξιολόγησης απόδοσης και επιβράβευσης για το εργατικό δυναμικό.

Είναι στόχος της Εταιρείας να βοηθάει τους εργαζόμενους να εξελίσσονται, να αναπτύσσουν νέες δεξιότητες και να συνεχίζουν τη σταδιοδρομία τους στη DEMO. Μαζί έχουν αναπτύξει έναν δυνατό δεσμό: την «Οικογένεια» της DEMO. Η Εταιρεία σέβεται τα δικαιώματα των εργαζομένων, προασπίζοντας μεταξύ άλλων και τη συνδικαλιστική τους ελευθερία.

Η DEMO επενδύει σημαντικά στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων της. Διαθέτει πλήρως εξοπλισμένο γενικό ιατρείο με ιατρό και νοσηλεύτρια, και επιπλέον, σε μία προσπάθεια να στηρίξει τις γυναίκες εργαζόμενες, ανέπτυξε συνεργασία με ιατρό γυναικολόγο και προσφέρει παροχές γυναικολογικού ιατρείου. Η Εταιρεία προσφέρει ασφάλιση ζωής, ατυχήματος και υγείας στους εργαζόμενους, διενεργεί κάθε έτος ιατρικές εξετάσεις στο προσωπικό καθώς και εξειδικευμένες εξετάσεις, όπως ακουόγραμμα ή σπιρομέτρηση, όπου απαιτείται. Μετρά συστηματικά την ποιότητα του αέρα και τα επίπεδα θορύβου στις εγκαταστάσεις. Έχει συνεργασία με εξωτερικούς ειδικούς για θέματα ασφάλειας εργασίας και διενεργεί επιθεωρήσεις και ελέγχους. Ελέγχει αυστηρά την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις της.

1.5. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Για την DEMO επιτυχημένη επιχειρηματικότητα δεν αποτελεί μόνο η πρόοδος της Εταιρείας και η επίτευξη θετικών οικονομικών αποτελεσμάτων, αλλά και η κοινωνική υπευθυνότητα και η βιώσιμη ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία αναλαμβάνει πρωτοβουλίες που στηρίζουν τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, προμηθεύοντας δωρεάν με φάρμακα, υλικά και μηχανήματα αποκεντρωμένα ιατρεία νησιών, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, κοινωνικά φαρμακεία, και άλλα. Η Εταιρεία

ανακυκλώνει εντυπωσιακές ποσότητες πλαστικού και χαρτιού, ενώ διαχειρίζεται με δικά της μέσα τη συλλογή των στερεών αποβλήτων της και τα μεταφέρει προς καταστροφή. Η DEMO διασφαλίζει την τήρηση των διαδικασιών σωστής διαχείρισης για τα κτίρια των εγκαταστάσεων και την καταγραφή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, εξοικονομώντας παράλληλα ενέργεια από σύγχρονα συστήματα φωτισμού.

Εκτός από το ιδιωτικό πρόγραμμα ασφάλισης και υγείας που αφορά όλους τους εργαζόμενους και εκτός από το σύγχρονα εξοπλισμένο ιατρείο της Εταιρείας, προχώρησε σε συνεργασία με Μαιευτήρα, Χειρουργό – Γυναικολόγο, ο οποίος από το 2017 παρέχει σε ειδικό χώρο εντός των εγκαταστάσεων δωρεάν υπηρεσίες σε κάθε εργαζόμενη που θα ήθελε να συζητήσει οποιοδήποτε γυναικολογικό θέμα. Για τον σκοπό, αυτό δημιουργήθηκε γυναικολογικό ιατρείο, στο οποίο οι εργαζόμενες γυναίκες της DEMO εξετάζονται εγκαίρως και δωρεάν με TEST PAP ή/και ψηλάφηση μαστού. Η πρωτοποριακή αυτή ενέργεια της Βιομηχανίας, προσφορά στο γυναικείο προσωπικό της που αριθμεί τα 450 άτομα, αποτελεί πρωτοτυπία, για τα ελληνικά αλλά και για τα Ευρωπαϊκά δεδομένα στον ιδιωτικό τομέα.

Στον πυρήνα της κοινωνικής προσφοράς της DEMO βρίσκεται και η εθελοντική προσφορά των εργαζομένων. Για 2η συνεχή χρονιά η DEMO ABEE, στο πλαίσιο του προγράμματος εταιρικής υπευθυνότητας, στηρίζει την οργάνωση «Άγονη Γραμμή Γόνιμη» στο πρόγραμμά της «Ο Πολιτισμός πιο κοντά σε Όλους».

Επίσης εκτός από την ποδοσφαιρική Ομάδα της DEMO, που αναδείχθηκε πρωταθλήτρια και το 2019 στο τουρνουά 5 Χ 5 του ΣΦΕΕ, έχει συσταθεί και θεατρική ομάδα των εργαζομένων όπου στόχο έχει παιδικές παραστάσεις σε ΜΚΟ, Νοσηλευτικά Ιδρύματα Παίδων, κλπ.

Τέλος, η Εταιρεία παράγει φαρμακευτικά προϊόντα ειδικής σύστασης για σπάνιες παθήσεις, τα οποία παραγγέλνονται ακόμα και για έναν και μοναδικό ασθενή, μετά από χορήγηση ειδικής άδειας από τις Αρχές. Η δυνατότητα και η προθυμία της DEMO να σταματήσει μια γραμμή παραγωγής 15.000 φιαλιδίων ανά ώρα για 8 ώρες, έτσι ώστε να παράγει 20 ή 30 φιαλίδια που θα σώσουν τη ζωή ενός ανθρώπου, είναι ίσως η πιο σημαντική πράξη κοινωνικής ευθύνης.

1.5.1. Βραβεία και Διακρίσεις

Η επιτυχημένη επιχειρηματική πορεία της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας DEMO ABEE ξεχώρισε και αναγνωρίστηκε το 2015 - 2019. Η Εταιρεία απέσπασε 22 σημαντικές διακρίσεις, χρυσά βραβεία και επαίνους για την επιχειρηματική της πορεία και προοπτική.

1.6. Χρηματοοικονομικοί και μη χρηματοοικονομικοί δείκτες επιδόσεων

Παρακάτω παρατίθενται μερικοί από τους βασικούς χρηματοοικονομικούς δείκτες του Ομίλου και της Εταιρείας.

Αριθμοδείκτες περιουσιακής διάρθρωσης

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
	2019		2018		2019		2018	
Πάγιο ενεργητικό	121.821.820	48%	109.016.031	48%	121.818.604	48%	109.010.228	48%
Σύνολο ενεργητικού	255.769.071		227.020.311		256.137.008		226.518.011	
Κυκλοφορούν ενεργητικό	129.288.073	51%	117.764.467	52%	129.659.225	51%	117.267.970	52%
Σύνολο ενεργητικού	255.769.071		227.020.311		256.137.008		226.518.011	

Αριθμοδείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
	2019		2018		2019		2018	
Ίδια κεφάλαια	108.343.762	42%	95.571.539	42%	108.812.159	42%	95.765.961	42%
Σύνολο παθητικού	255.769.071		227.020.311		256.137.008		226.518.011	
Σύνολο υποχρεώσεων	147.425.308	58%	131.448.772	58%	147.324.849	58%	130.752.049	58%
Σύνολο παθητικού	255.769.071		227.020.311		256.137.008		226.518.011	

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Αριθμοδείκτες επενδύσεων

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
Αυτοχρηματοδότησης παγίου	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Ίδια κεφάλαια	108.343.762	89%	95.571.539	88%	108.812.159	89%	95.765.961	88%
Πάγιο ενεργητικό	121.821.820		109.016.031		121.818.604		109.010.228	

Αριθμοδείκτες ρευστότητας

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
Γενικής ρευστότητος	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Κυκλ. ενεργητικό	129.288.073	1,71	117.764.467	1,65	129.659.225	1,72	117.267.970	1,65
Βραχ. υποχρεώσεις	75.454.626		71.570.207		75.354.167		70.873.484	
Ειδικής ρευστότητος	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Κυκλ. ενεργητικό-Αποθέματα	93.683.598	1,24	83.289.028	1,16	94.375.254	1,25	82.798.444	1,17
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	75.454.626		71.570.207		75.354.167		70.873.484	

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
Ενεργητικού	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Κέρδη προ φόρων	24.551.906	10%	12.996.944	6%	24.833.930	10%	13.012.875	6%
Μ.Ο. συνόλου ενεργητικού	241.394.691		219.538.604		241.327.509		219.456.174	
Ιδίων κεφαλαίων	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Κέρδη προ φόρων	24.551.906	24%	12.996.944	15%	24.833.930	24%	13.012.875	15%
Μ.Ο. ιδίων κεφαλαίων	101.957.651		86.549.156		102.289.060		86.635.102	

Αριθμοδείκτες κυκλοφοριακής ταχύτητας

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
Αποθεμάτων	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Κόστος πωληθέντων	82.586.653	2,36	75.756.194	2,48	82.906.632	2,38	75.741.784	2,48
Μ.Ο. Αποθεμάτων	35.039.956		30.580.345		34.876.748		30.555.012	
Περίοδος πώλησης αποθεμάτων	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
365	365	155	365	147	365	154	365	147
Κυκλοφ.ταχύτητα αποθεμάτων	2,36		2,48		2,38		2,48	
Προμηθευτών	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Αγορές	83.715. 688	1,87	80.970.013	2,05	83.721.077	1,87	80.970.013	2,05
Μ.Ο. προμηθευτών	44.791.405		39.421.382		44.714.457		39.407.638	
Περίοδος πληρωμής προμηθευτών	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
365	365	195	365	178	365	195	365	178
Κυκλοφ. ταχύτητα προμηθευτών	1,87		2,05		1,87		2,05	
Πελατών	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Πωλήσεις	154.840.535	2,95	139.045.014	2,90	154.567.363	2,92	138.215.108	2,87
Μ.Ο. πελατών	52.457.196		48.028.461		52.944.607		48.168.915	
Περίδος είσπραξης απαιτήσεων	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
365	365	124	365	126	365	125	365	127
Κυκλοφ. ταχύτητα πελατών	2,95		2,90		2,92		2,87	
Λειτουργικός κύκλος	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Περ.πωλ.αποθεμ.+Περ.εισπρ.απαιτήσεων	279		273		279		274	
Εμπορικός κύκλος	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Λειτουργικός κύκλος-Περίοδος πληρ.προμηθευτών	83		96		84		97	
Δανειακής επιβάρυνσης	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Συνολικές υποχρεώσεις μείον διαθέσιμα	130.935.732	1,21	107.948.215	1,13	130.921.089	1,20	107.470.185	1,12
ίδια κεφάλαια	108.343.762		95.571.539		108.812.159		95.765.961	
Κάλυψης τόκων	**2019**		**2018**		**2019**		**2018**	
Κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)	33.867.963	19,40	22.034.970	7,04	34.146.573	19,57	22.047.596	7,04
Καθαροί χρεωστικοί τόκοι	1.745.858		3.131.486		1.745.032		3.130.753	

1.7. Επιπλέον πληροφόρηση

Οι προσδοκίες για την περαιτέρω ανάπτυξη της DEMO και το 2020 είναι μεγάλες και βασίζονται σε όλη την υποδομή, τις επενδύσεις και την εργασία που έγινε τις χρονιές που προηγήθηκαν. Διευρύνεται το ήδη εκτεταμένο νοσοκομειακό χαρτοφυλάκιο, αναπτύσσοντας σημαντικό αριθμό νέων, ενέσιμων φαρμακευτικών προϊόντων. Ο Όμιλος επεκτείνεται και στην κατηγορία συμπληρωμάτων διατροφής και ιατροτεχνολογικών προϊόντων, επιλέγοντας σκευάσματα υψηλών προδιαγραφών και κλινικώς πιστοποιημένα. Ένας από τους σημαντικότερους στόχους του Ομίλου, ωστόσο, είναι η περαιτέρω διεύρυνση του προϊοντικού χαρτοφυλακίου με την προσθήκη κυρίως βιο-ομοειδών ή άλλων βιοφαρμακευτικών προϊόντων τα οποία προορίζονται για σοβαρές και χρόνιες παθήσεις. Τα προϊόντα αυτά αποτελούν το επιστέγασμα αποκλειστικών συνεργασιών της DEMO με σημαντικές φαρμακευτικές εταιρείες της Ευρώπης και των ΗΠΑ για τη διάθεση τους στην ελληνική αγορά.

Η Εταιρεία εξάγει ήδη σε 85 χώρες δικά της προϊόντα, ενώ συνυπολογίζοντας και συνεργασίες με τρίτες εταιρείες, συνολικά εξάγει σε 96 χώρες παγκοσμίως.

Η DEMO αναπτύσσει 8 με 10 νέα προϊόντα κάθε χρόνο και κατέχει μεγάλο μερίδιο αγοράς με τα προϊόντα της σε σημαντικές αγορές σε όλη την Ευρώπη. Η μητρική Εταιρεία, πέραν των κεντρικών της εγκαταστάσεων, διατηρεί υποκατάστημα στη Θεσσαλονίκη, το οποίο χρησιμοποιεί ως κέντρο διανομής για τη Βόρεια Ελλάδα, καθώς και για τα γραφεία των Ιατρικών Επισκεπτών της αντίστοιχης περιοχής.

Η DEMO ABEE είναι μία επιχείρηση που αναπτύσσεται με έντονους ρυθμούς, δημιουργώντας πολλές νέες θέσεις εργασίας. Αυτή τη στιγμή διαθέτει ένα άρτια εκπαιδευμένο και καταρτισμένο προσωπικό που αριθμεί 966 άτομα, ενώ εν μέσω κρίσης, αντί να προχωρήσει σε απολύσεις και περικοπές αποδοχών, συνεχίζει να προσλαμβάνει αξιόλογο δυναμικό και να διατηρεί σταθερό το επίπεδο των μισθών. Όπως προβλέπεται, σύμφωνα με το business plan που θα ακολουθηθεί, θα δημιουργηθούν άλλες 200-300 θέσεις εργασίας μέσα στα επόμενα 4 χρόνια.

1.8. Σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Η πανδημία του κορωνοϊού που προκαλεί την ασθένεια Covid-19 είναι το σημαντικότερο γεγονός της γενιάς μας. Μέσα σε λίγους μήνες, η οικονομική δραστηριότητα και η κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα όλων των χωρών του κόσμου, έχουν επηρεαστεί σημαντικά. Ολόκληρη η ανθρωπότητα καλείται να αντιμετωπίσει έναν κοινό εχθρό για πρώτη φορά σε τέτοια κλίμακα. Τα πρώτα κρούσματα του νέου ιού εμφανίστηκαν στην Ελλάδα στις 26 Φεβρουαρίου το 2020 και τον Μάρτιο του 2020 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) κήρυξε τον ιό πανδημία. Η Ελλάδα ήταν από τις ελάχιστες χώρες που έλαβε άμεσα μέτρα περιορισμού της εξάπλωσης και προστασίας κατά του κορωνοϊού. Από τις 6 το πρωί της 23ης Μαρτίου επιβλήθηκαν σημαντικοί περιορισμοί στην κυκλοφορία και μετακίνηση των πολιτών σε ολόκληρη την επικράτεια, πλην συγκεκριμένων εξαιρέσεων. Πολλές επιχειρήσεις έθεσαν σε αδράνεια την λειτουργία τους, και συγκεκριμένα οι κλάδοι εστίασης και ψυχαγωγίας, τουρισμού, μεταφορών και εμπορίου. Ένα από τα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση, ήταν και η τηλεργασία , δίνοντας με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις των υπολοίπων κλάδων, να συνεχίσουν τη λειτουργία τους κατά το μέγιστο δυνατό, μέσω της απομακρυσμένης εργασίας. Οι επιπτώσεις, παρά την μερική λειτουργία των επιχειρήσεων είναι σημαντικές, χωρίς ακόμη να έχουν ποσοτικοποιηθεί. Η Εταιρεία DEMO A.B.E.E. από την πρώτη στιγμή εμφάνισης της πανδημίας του κορωνοϊού, ακόμα και πριν την επιβολή των περιοριστικών μέτρων από την Κυβέρνηση, έλαβε μία σειρά από μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Λήψη μέτρα διασφάλισης υγείας από την Βιομηχανία DEMO Α.Β.Ε.Ε.

Με υψηλό αίσθημα ευθύνης, η Εταιρεία εφάρμοσε άμεσα ειδικά πρωτόκολλα, μέτρα πρόληψης και ασφάλειας στις εγκαταστάσεις της, με στόχο την αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19. Με την εμφάνιση του πρώτου κρούσματος στη χώρα μας, η Εταιρεία προχώρησε στη σύσταση επιτροπής διαχείρισης κρίσεων, λειτουργώντας άμεσα και αποφασιστικά για την πρόληψη του φαινομένου προλαβαίνοντας τις εξελίξεις. Η επιτροπή αποφάσισε και υλοποίησε άμεσα ένα ολοκληρωμένο πλάνο δράσεων για την προστασία και την υποστήριξη των ανθρώπων της Εταιρείας, όπως η τοποθέτηση αντισηπτικών σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους, η θερμομέτρηση στις εισόδους της Εταιρείας, η αύξηση των δρομολογίων των λεωφορείων του προσωπικού και το κλείσιμο του εστιατορίου, με στόχο την αποφυγή του συνωστισμού. Θεσπίστηκαν κανόνες για την εργασιακή καθημερινότητα για να διασφαλιστεί, ότι οι άνθρωποι της, εργάζονται σε ένα ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον. Η διατήρηση αποστάσεων, η αποφυγή χειραψιών, συναντήσεων, εκπαιδεύσεων και κάθε μορφής συνάθροιση περιορίστηκε άμεσα από την πρώτη στιγμή. Με βασική προτεραιότητα την υγεία και ασφάλεια των ανθρώπων της και των συνεργατών της καθώς και την εξασφάλιση της ομαλής διεξαγωγής της δραστηριότητάς της, η εργασίας εξ αποστάσεως εφαρμόστηκε άμεσα όπου αυτό κατέστη εφικτό.

Η Εταιρεία κοινοποίησε εγκαίρως σε όλους τους εργαζομένους τις οδηγίες του ΕΟΔΥ και φρόντισε για τη πιστή τήρηση αυτών, συμβάλλοντας με υπευθυνότητα στη συντονισμένη προσπάθεια της κοινωνίας μας για τον περιορισμό εξάπλωσης του κορωνοϊού. Η αύξηση του προσωπικού καθαριότητας και η συνεχής απολύμανση σε πόρτες, χερούλια και κεντρικά αποδυτήρια ενεργοποιήθηκε άμεσα, ενώ πραγματοποιήθηκε συντήρηση και καθαρισμός των κλιματιστικών που εξασφάλιζε την ορθή λειτουργία του εξαερισμού. Η απαγόρευση των επισκέψεων σε νοσοκομεία και ιδιωτικά ιατρεία, καθώς και η αναστολή ταξιδιών στο εξωτερικό, προστάτεψε τους ιατρικούς επισκέπτες και όλο το προσωπικό από πιθανό κίνδυνο μόλυνσης. Με βασικό μέλημα τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας, τα πιθανά κρούσματα καθώς και οι ευπαθείς ομάδες παρέμειναν σε καθεστώς καραντίνας στην οικία τους με την πλήρη κάλυψη τους από την Εταιρεία. Η χρήση γαντιών και μάσκας είναι υποχρεωτική από όλο το προσωπικό σε όλους τους χώρους μετά από παροχή της Εταιρείας. Το προσωπικό διανομής προμηθεύτηκε ειδικές στολές με σκοπό τη χρήση αυτών κατά τη μεταφορά προϊόντων σε Νοσοκομεία και απολυμαντικά. Όλα τα παραπάνω εξασφάλισαν και θωράκισαν την ομαλή λειτουργία της Εταιρείας καθώς δεν παρουσιάστηκε κανένα επιβεβαιωμένο κρούσμα.

Τέλος, έχει ήδη πραγματοποιηθεί η εγκατάσταση προστατευτικού φυσικού διαχωρισμού (Plexi glass) ή εναλλακτικά εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό, η χρήση προστατευτικών προσωπίδων στην πλειοψηφία των γραφείων για να εξασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή προστασία, (ενώ η χρήση γαντιών και μάσκας είναι υποχρεωτική από όλο το προσωπικό σε όλους τους χώρους μετά από παροχή της Εταιρείας).

Στις 25 Μαΐου 2020 τέθηκε ξανά σε λειτουργία το κυλικείο της Εταιρείας, έπειτα από διάφορες ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν κατά το κλείσιμό του όπως βάψιμο χώρου, καθαρισμός χώρου και ψυγείων, συντηρήσεις κλιματιστικών. Μέχρι και σήμερα η λειτουργία του αφορά υπηρεσίες take away, καθώς δεν διατίθενται τα τραπεζοκαθίσματα για την αποφυγή συνωστισμού. Η προσέλευση γίνεται με υποχρεωτική χρήση μάσκας και τήρησης σημάνσεων των αποστάσεων στο πάτωμα του χώρου.

Για την καλύτερη προστασία όλων, δόθηκαν οι κάτωθι οδηγίες:

- *Τήρηση οδηγιών της Πολιτικής Προστασίας που εστάλη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.*
- *Απαγόρευση χειραψιών, διατήρηση αποστάσεων.*
- *Αποφυγή συναντήσεων, εκπαιδεύσεων και γενικά κάθε είδους συνάθροισης. Προτίμηση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, όπως τηλέφωνο, τηλεδιάσκεψη κλπ*
- *Αποφυγή συναντήσεων και επισκέψεων με εξωτερικούς συνεργάτες.*

- *Αποφυγή ή αναβολή ταξιδιών στο εξωτερικό.*
- *Προτίμηση παραμονής στο γραφείο και περιορισμού κινήσεως σε χώρους με πολύ κόσμο.*
- *Αποφυγή προσέλευσης στην εργασία εφόσον κάποιος έχει συμπτώματα ή είναι ασθενής.*
- *Οι επαγγελματίες υγείας που επισκέπτονται νοσοκομεία ή ιατρεία, θα πρέπει να εφαρμόζουν πιστά όλες τις οδηγίες προστασίας, καθώς και τα πρωτόκολλα των χώρων υγείας που επισκέπτονται.*
- *Ενημέρωση του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού εάν διαγνωσθεί εργαζόμενος ή κοντινός του συγγενής με κορωνοϊό.*

Η στήριξη της DEMO ABEE στην εγχώρια αλλά και παγκόσμια περίθαλψη

Η Βιομηχανία Φαρμάκων DEMO προχώρησε στη δωρεά 60 monitors, αξίας € 260.000, μέτρησης ζωτικών λειτουργιών για τον εξοπλισμό των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας των νοσοκομείων του ΕΣΥ, τα οποία παραδόθηκαν στα νοσοκομεία αναφοράς για τον Covid-19, ενώ έστειλε χειρουργικές μάσκες στο Νοσοκομείο Ερυθρός Σταυρός.

Ακόμη, ως μέλος της Πανελλήνιας Ένωση Φαρμακοβιομηχανίας, η Βιομηχανία Φαρμάκων DEMO συμμετείχε μαζί με άλλες εταιρείες-μέλη στη δωρεά 40 κλινών ΜΕΘ υψηλής τεχνολογίας. Μέσω αυτής της προσφοράς των μελών της η ΠΕΦ θωρακίζει τα νοσοκομεία και ιδιαίτερα τις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες τους.

Οι 40 εξειδικευμένες κλίνες ΜΕΘ είναι αμερικανικής κατασκευής και ο προηγμένος σχεδιασμός τους, επιτρέπει την ευχερέστερη κίνηση των ασθενών και συμβάλλει στη μείωση του χρόνου νοσηλείας. Ο σκοπός της συγκεκριμένης δωρεάς είναι να αυξηθεί η δυναμικότητα των δημόσιων δομών υγείας σε κλίνες εντατικής θεραπείας στην προσπάθεια αντιμετώπισης του Covid-19.

Τέλος, ζητήθηκαν από την Εταιρεία έκτακτες εξαγωγές βασικών φαρμάκων σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παίζουν σημαντικό ρόλο στην Ευρώπη όπως η Γερμανία, Ιταλία καθώς και στην Αγγλία, οι οποίες και αντιμετώπισαν σημαντικά προβλήματα στο σύστημα υγείας κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Κρυονέρι, 27 Αυγούστου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.
& ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ Δ. ΔΕΜΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΗ 026424

2. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας "DEMO ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ"

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας "DEMO ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ" (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας "DEMO ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ" και της θυγατρικής αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθόλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών. Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το

γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό, πέραν των όσων αναφέρονται σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου στην "Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων" κατωτέρω.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ 'αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις

των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 150 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2019.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία "DEMO ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ" και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

γ) Στον λογαριασμό «Λοιπές απαιτήσεις» περιλαμβάνεται και ποσό ευρώ 2.228.245 το οποίο εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 99 του Ν. 4548/2018.

Αθήνα, 27 Αυγούστου 2020
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Νούλας Παναγιώτης
Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 40711

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

	Σημειώσεις	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	**9.1**	93.706.415	85.824.871	93.704.033	85.821.902
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	**9.2**	11.489.013	11.268.918	11.488.179	11.266.082
Προκαταβολές ακινητοποιήσεων	**9.3**	16.626.392	11.922.243	16.626.392	11.922.243
Δικαιώματα χρήσης παγίων	**9.4**	4.454.369	-	4.454.369	-
Συμμετοχές	**9.5**	-	-	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	**9.6**	204.810	239.813	204.810	239.813
Σύνολο μη κυκλοφορούντος ενεργητικού		**126.480.998**	**109.255.844**	**126.477.783**	**109.250.040**
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	**9.7**	35.604.474	34.475.439	35.283.971	34.469.526
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	**9.8**	59.723.450	45.190.943	60.527.453	45.361.760
Λοιπές απαιτήσεις	**9.9**	17.470.572	14.597.529	17.444.040	14.154.820
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**9.10**	16.489.577	23.500.556	16.403.761	23.281.864
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού		**129.288.073**	**117.764.467**	**129.659.225**	**117.267.970**
Σύνολο ενεργητικού		**255.769.071**	**227.020.311**	**256.137.008**	**226.518.011**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	**9.12**	31.908.992	31.908.992	31.908.992	31.908.992
Λοιπά αποθεματικά	**9.13**	39.062.181	38.173.645	39.062.181	38.173.645
Κέρδη εις νέο		37.372.590	25.488.902	37.840.986	25.683.324
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**108.343.762**	**95.571.539**	**108.812.159**	**95.765.961**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	**9.14**	6.242.291	6.764.446	6.242.291	6.764.446
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	**9.15**	1.746.605	2.148.302	1.746.605	2.148.302
Υποχρεώσεις λειτουργικής μίσθωσης	**9.4**	3.652.830	-	3.652.830	-
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	**9.16**	52.791.000	43.007.360	52.791.000	43.007.360
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**9.17**	7.537.957	7.958.457	7.537.957	7.958.457
Σύνολο μακροπροθέσμων υποχρεώσεων		**71.970.683**	**59.878.565**	**71.970.683**	**59.878.565**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	**9.18**	47.986.975	41.595.834	47.889.399	41.539.514
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	**9.16**	8.976.247	10.940.296	8.976.247	10.940.296
Υποχρεώσεις λειτουργικής μίσθωσης	**9.4**	789.503	-	789.503	-
Λοιπές υποχρεώσεις	**9.19**	17.701.901	19.034.077	17.699.018	18.393.674
Σύνολο βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων		**75.454.626**	**71.570.207**	**75.354.167**	**70.873.484**
Σύνολο υποχρεώσεων		**147.425.308**	**131.448.772**	**147.324.849**	**130.752.049**
Σύνολο παθητικού		**255.769.071**	**227.020.311**	**256.137.008**	**226.518.011**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

		Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	Σημειώση	01/01/2019-31/12/2019	01/01/2018-31/12/2018	01/01/2019-31/12/2019	01/01/2018-31/12/2018
Κύκλος εργασιών	**9.20**	154.840.535	139.045.014	154.567.363	138.215.108
Μείον: clawback & rebate	**9.20**	(7.895.368)	(13.202.900)	(7.895.368)	(13.202.900)
Κύκλος εργασιών μετά από clawback & rebate	**9.20**	146.945.167	125.842.113	146.671.994	125.012.208
Κόστος πωληθέντων	**9.21**	(82.586.653)	(75.756.194)	(82.906.632)	(75.741.784)
Μικτό κέρδος		**64.358.514**	**50.085.919**	**63.765.363**	**49.270.423**
Λοιπά έσοδα	**9.22**	1.151.842	1.053.146	1.151.842	1.053.146
Έξοδα διάθεσης	**9.21**	(19.416.369)	(17.441.543)	(19.102.723)	(17.015.947)
Έξοδα διοίκησης	**9.21**	(10.740.103)	(8.605.586)	(10.178.573)	(8.200.488)
Έξοδα ερευνών και ανάπτυξης	**9.21**	(6.714.088)	(6.474.007)	(6.714.088)	(6.474.007)
Λοιπά έξοδα	**9.21**	(2.342.859)	(2.489.499)	(2.342.859)	(2.489.499)
Αποτελέσματα εκμετάλλευσης		**26.296.938**	**16.128.430**	**26.578.962**	**16.143.628**
Χρηματοοικονομικά έξοδα	**9.23**	(2.567.709)	(3.367.077)	(2.567.709)	(3.366.344)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	**9.23**	822.677	235.591	822.677	235.591
Κέρδη / Ζημίες προ φόρων		**24.551.906**	**12.996.944**	**24.833.930**	**13.012.875**
Φόρος εισοδήματος	**9.24**	(7.274.241)	(4.778.389)	(7.274.241)	(4.778.389)
Αναβαλλόμενος φόρος	**9.24**	672.727	97.149	672.727	97.149
Κέρδη / Ζημιές μετά από φόρους		**17.950.391**	**8.315.705**	**18.232.415**	**8.331.635**
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους					
Αναλογιστικά κέρδη/ (ζημίες)		476.811	9.635	476.811	9.635
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους		**18.427.203**	**8.325.340**	**18.709.227**	**8.341.270**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΊΟΥ 2019

Ο Όμιλος

	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ	ΑΠΟΤ/ΤΑ ΕΙΣ Ν'ΕΟ	ΣΥΝΟΛΟ
Υπόλοιπα ιδίων κεφαλαίων κατά την 1.1.2018	31.908.992	695.446	2.799.593	(815.152)	34.654.590	21.022.851	**90.266.320**
Επίδραση IFRS 9 - 1.1.2018						(515.319,07)	**(515.319,07)**
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο κατά την 1.1.2018	31.908.992	695.446	2.799.593	(815.152)	34.654.590	20.507.532	**89.751.001**
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων							
Αναλογιστικό αποτέλεσμα				9.635			**9.635**
Προσαρμογές				294.801		(294.801)	**-**
Διανεμηθέντα κέρδη						(2.504.801)	**(2.504.801)**
Μεταφορά κερδών στα αποθεματικά		534.732				(534.732)	**-**
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου							**-**
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης 2018						8.315.705	**8.315.705**
Σύνολο μεταβολών	-	534.732	-	304.436	-	4.981.370	**5.820.538**
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων κατά την 31.12.2018	31.908.992	1.230.178	2.799.593	(510.715)	34.654.590	25.488.902	**95.571.539**
Υπόλοιπα ιδίων κεφαλαίων κατά την 1.1.2019	31.908.992	1.230.178	2.799.593	(510.715)	34.654.590	25.488.902	**95.571.539**
Επίδραση IFRS 9 - 1.1.2019						-	**-**
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο κατά την 1.1.2019	31.908.992	1.230.178	2.799.593	(510.715)	34.654.590	25.488.902	**95.571.539**
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων							
Αναλογιστικό αποτέλεσμα				476.811			**476.811**
Προσαρμογές						8.050	**8.050**
Διανεμηθέντα κέρδη						(5.663.029)	**(5.663.029)**
Μεταφορά κερδών στα αποθεματικά		411.724				(411.724)	**-**
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου						-	**-**
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης 2019						17.950.391	**17.950.391**
Σύνολο μεταβολών	-	411.724	-	476.811	-	11.883.688	**12.772.223**
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων κατά την 31.12.2019	31.908.992	1.641.902	2.799.593	(33.904)	34.654.590	37.372.590	**108.343.763**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Η Εταιρεία

	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ	ΑΠΟΤ/ΤΑ ΕΙΣ ΝΈΟ	ΣΥΝΟΛΟ
Υπόλοιπα ιδίων κεφαλαίων κατά την 1.1.2018	31.908.992	695.446	2.799.593	(815.152)	34.654.590	21.201.342	**90.444.811**
Επίδραση IFRS 9 - 1.1.2018						(515.319)	**(515.319)**
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο κατά την 1.1.2018	31.908.992	695.446	2.799.593	(815.152)	34.654.590	20.686.023	**89.929.492**
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων							
Αναλογιστικό αποτέλεσμα				9.635			**9.635**
Προσαρμογές				294.801		(294.801)	**-**
Διανεμηθέντα κέρδη						(2.504.801)	**(2.504.801)**
Μεταφορά κερδών στα αποθεματικά		534.732				(534.732)	**-**
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου						-	**-**
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης 2018						8.331.635	**8.331.635**
Σύνολο μεταβολών	-	534.732	-	304.436	-	4.997.301	**5.836.469**
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων κατά την 31.12.2018	31.908.992	1.230.178	2.799.593	(510.715)	34.654.590	25.683.324	**95.765.961**
Υπόλοιπα ιδίων κεφαλαίων κατά την 1.1.2019	31.908.992	1.230.178	2.799.593	(510.715)	34.654.590	25.683.324	**95.765.961**
Επίδραση IFRS 9 - 1.1.2019						-	**-**
Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο κατά την 1.1.2019	31.908.992	1.230.178	2.799.593	(510.715)	34.654.590	25.683.324	**95.765.961**
Μεταβολή ιδίων κεφαλαίων							
Αναλογιστικό αποτέλεσμα				476.811			**476.811**
Προσαρμογές						-	**-**
Διανεμηθέντα κέρδη						(5.663.029)	**(5.663.029)**
Μεταφορά κερδών στα αποθεματικά		411.724				(411.724)	**-**
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου						-	**-**
Καθαρά αποτελέσματα χρήσης 2019						18.232.415	**18.232.415**
Σύνολο μεταβολών	-	411.724	-	476.811	-	12.157.662	**13.046.197**
Υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων κατά την 31.12.2019	31.908.992	1.641.902	2.799.593	(33.904)	34.654.590	37.840.986	**108.812.159**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ) ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ				
	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	01/01/2019 - 31/12/2019	01/01/2018 - 31/12/2018	01/01/2019 - 31/12/2019	01/01/2018 - 31/12/2018
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	24.551.906	12.996.944	24.833.930	13.012.875
Πλέον / Μείον προσαρμογές για :				
Αποσβέσεις	7.570.199	5.906.540	7.567.611	5.903.968
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(420.500)	(420.500)	(420.500)	(420.500)
Προβλέψεις/Μη ταμειακά αποτελέσματα	171.759	732.958	186.049	678.335
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημίες) επενδυτικής δραστηριότητας	18.331	515.694	18.331	515.694
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(127.645)	(235.591)	(127.645)	(235.591)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	2.528.243	3.366.344	2.528.243	3.366.344
Πλέον / Μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες				
Μείωση / (Αύξηση) αποθεμάτων	(1.134.424)	(837.442)	(814.445)	(852.584)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(18.656.922)	1.094.022	(18.806.443)	1.294.433
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	2.573.536	8.608.344	2.242.228	8.545.266
Μείον:				
Καταβεβλημένοι χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	(2.428.961)	(3.333.911)	(2.428.961)	(3.333.911)
Καταβλημένοι φόροι	(5.019.494)	(4.721.844)	(5.019.494)	(4.721.844)
Σύνολο εισροών/εκροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**9.626.027**	**23.671.559**	**9.758.903**	**23.752.485**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(20.506.673)	(20.317.933)	(20.506.673)	(20.316.614)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	130.686	487.881	130.686	487.881
Μειώσεις κεφαλαίου	-	-	-	-
Αυξήσεις κεφαλαίου	-	-	-	-
Τόκοι εισπραχθέντες	51	200.253	51	200.253
Αγορά χρηματοοικονομικών μέσων	-	(5.000.000)	-	(5.000.000)
Είσπραξη από πώληση ομολόγων	-	-	-	-
Σύνολο εισροών/εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(20.375.936)**	**(24.629.799)**	**(20.375.936)**	**(24.628.480)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις (Πληρωμές) από (για) εκδοθέντα/ αναληφθέντα δάνεια	7.819.591	(5.845.042)	7.819.591	(5.845.042)
Αύξηση/ (Μείωση) υποχρεώσεων από λειτουργική μίσθωση	(813.530)	-	(813.530)	-
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της μητρικής	(3.267.132)	-	(3.267.132)	-
Σύνολο εισροών/εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**3.738.929**	**(5.845.042)**	**3.738.929**	**(5.845.042)**
Καθαρή αύξηση/μείωση στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου	(7.010.980)	(6.803.282)	(6.878.104)	(6.721.037)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	23.500.556	30.303.838	23.281.864	30.002.901
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**16.489.576**	**23.500.556**	**16.403.760**	**23.281.864**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

4. Γενικές πληροφορίες

Η Μητρική Εταιρεία "**DEMO**" ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ (εφεξής η «Εταιρεία») συστάθηκε το 1973 (ΦΕΚ 1806/2.11.1973, Τεύχος ΑΕ και ΕΠΕ) και είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών (ΜΑΕ) με αριθμό 13182/04/Β/86/139. Η διάρκεια της Εταιρείας έχει ορισθεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2074 δυνάμενη να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων προ της λήξεως αυτής. Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στο Κρυονέρι Αττικής, εντός της βιομηχανικής ζώνης της Αθήνας, στα βόρεια προάστια της περιφέρειας της Αττικής, ενώ διατηρεί γραφεία και αποθήκες και στη Θεσσαλονίκη, στη Βόρεια Ελλάδα. Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στον χώρο της υγείας από το 1973 με άξονες την:

1. Ανάπτυξη και έγκριση φαρμακευτικών & παραφαρμακευτικών προϊόντων με ίδια ή διαφοροποιημένα χαρακτηριστικά για λογαριασμό της και λογαριασμό τρίτων.
2. Παραγωγή ενέσιμων προϊόντων όλων των μορφών για λογαριασμό της και λογαριασμό τρίτων.
3. Εισαγωγή και ιατρική ενημέρωση προϊόντων δικών της και προϊόντων τρίτων.
4. Διανομή και τιμολόγηση.
5. Εξαγωγή προϊόντων για λογαριασμό της και για λογαριασμό τρίτων.

Η εμπορική δραστηριότητα στην Ελλάδα επεκτείνεται στα:

- Δημόσια Νοσοκομεία
- Ιδιωτικές Κλινικές
- Φαρμακαποθήκες
- Φαρμακεία
- Μονάδες Τεχνητού Νεφρού

ενώ η ιατρική ενημέρωση καλύπτει τις κατηγορίες:

- Παθολόγους
- Γενικούς Χειρούργους
- Πνευμονολόγους
- Αναισθησιολόγους
- Εντατικολόγους
- Αιματολόγους
- Νευρολόγους
- Ογκολόγους
- Νεφρολόγους
- Φαρμακοποιούς
- Ουρολόγους

Χαρτοφυλάκιο

Η DEMO ABEE αξιοποιώντας την κλινική της πείρα για περισσότερα από 50 χρόνια, παράγει και εμπορεύεται υψηλής ποιότητας ενέσιμα φαρμακευτικά σκευάσματα, κατέχοντας την πρώτη θέση στην ελληνική νοσοκομειακή αγορά, σε αριθμό πωληθέντων τεμαχίων. Η Εταιρεία παρέχει ένα πλήρες χαρτοφυλάκιο φαρμακευτικών προϊόντων καλύπτοντας το σύνολο των αναγκών κάθε μεγάλου νοσοκομείου και της ιδιωτικής αγοράς.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Νοσοκομειακή Αγορά

Αντιβιώσεις

- Άντι Β-Λακτάμες
- Κεφαλοσπορίνες
- Πενέμες
- Πενικιλίνες
- *Στείρα διαλύματα*
- *Αναισθησία/Αναλγησία*
- *Εντατική Θεραπεία*
- *Παρεντερική Διατροφή*
- *Γαστροπροστασία*
- *Ογκολογία*
- *Αιματολογία*
- *Πνευμονολογία*
- *Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (ΚΝΣ)*
- *Ιατρικές Συσκευές / Αντλίες Έγχυσης*

Ιδιωτική Αγορά

Συνταγογραφούμενα Προϊόντα

- Γενική ιατρική
- Καρδιολογία
- Ουρολογία
- Πνευμονολογία
- Γαστρεντερολογία

Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα

- Διάλυμα πολλαπλών χρήσεων για φακούς επαφής
- Οφθαλμικές Σταγόνες
- Αποστειρωμένο διάλυμα φυσιολογικού ορού για μύτη, μάτια και αυτιά

Επενδύοντας Στην Καινοτομία

Στα 50 και πλέον έτη λειτουργίας της Εταιρείας, το χαρτοφυλάκιο των προϊόντων μας έχει αυξηθεί σημαντικά παρέχοντας τη βάση για την επιτυχία της Εταιρείας. Για να το διατηρήσουμε αυτό στο μέλλον, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει δεσμευτεί για τη δημιουργία 8 έως 10 νέων προϊόντων κάθε χρόνο και τη διάθεσή τους στην παγκόσμια αγορά. Επιπλέον, βρίσκονται σε εξέλιξη αρκετά ερευνητικά έργα που θα επιτρέψουν στην DEMO να γνωρίσει περαιτέρω ανάπτυξη στο μέλλον.

Για τον λόγο αυτό, έχουμε επενδύσει αρκετά στη σύσταση ενός σύγχρονου και υψηλής τεχνολογίας εργαστηρίου Έρευνας και Ανάπτυξης, έκτασης άνω των 1.500m^2 , το οποίο είναι εξοπλισμένο με τα πιο σύγχρονα όργανα και στελεχωμένο με κορυφαίους επιστήμονες. Υπό την επίβλεψη αυτών των στελεχών , οι περισσότεροι εκ των οποίων είναι κάτοχοι διδακτορικών τίτλων , το εργαστήριο Έρευνας και Ανάπτυξης αποτελεί το εφαλτήριο της Εταιρείας για τις επόμενες δεκαετίες.

Το 2005 αναδιοργανώσαμε το Τμήμα Εγκρίσεων που αριθμεί σήμερα 21 στελέχη, τα οποία είναι υπεύθυνα για την κατάρτιση των προς υποβολή και έγκριση εγγράφων για τις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές σε όλο τον κόσμο. Τα αρχεία

καταχώρισης των προϊόντων μας είναι όλα σε μορφή Κοινού Τεχνικού Εγγράφου (CTD) η οποία μας επιτρέπει να ενεργούμε με γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο όσον αφορά υποβολές σε χώρες της ΕΕ και χώρες εκτός ΕΕ. Η συμμετοχή μας σε εθνικές αμοιβαίες (MRP) και αποκεντρωμένες (DCP) διαδικασίες καταχώρισης έχουν αναδείξει το τμήμα εγκρίσεων της Εταιρείας ως ένα από τα πιο ανταγωνιστικά. Τέλος, μια εξειδικευμένη ομάδα παρακολουθεί συνεχώς τους εγχώριους και παγκόσμιους ρυθμιστικούς όρους, ενεργώντας άμεσα σε περίπτωση αλλαγών σε τοπικές απαιτήσεις/προδιαγραφές.

Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας

Στόχος του τμήματος Διασφάλισης Ποιότητας είναι η δημιουργία παραγωγικών διαδικασιών οι οποίες εξασφαλίζουν την ακρίβεια και επαναληψιμότητα του αποτελέσματος σε κάθε παραγωγικό στάδιο μέσα στα πλαίσια της νομοθεσίας και σε συμμόρφωση προς τα ισχύοντα πρότυπα (GMPs, GDPs, ISO 9001:2008, ISO 13485:2003, DY8/1348/04). Οι δραστηριότητες του τμήματος περιλαμβάνουν τον λεπτομερή σχεδιασμό νέων τομέων παραγωγής, και τον έλεγχο των κρίσιμων προμηθευτών / συνεργατών της Εταιρείας, έτσι ώστε να εξασφαλίζονται συνεχώς προϊόντα υψηλής ποιότητας.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

5. Βάση προετοιμασίας για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Οι ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις καλύπτουν την ετήσια χρήση από 1η Ιανουαρίου 2019 έως 31η Δεκεμβρίου 2019 και έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των Διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2019. Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις καταρτίσθηκαν με βάση τις ίδιες λογιστικές αρχές και μεθόδους αποτίμησης που ακολουθήθηκαν για την προετοιμασία και παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019, προσαρμοσμένων με τα νέα Πρότυπα και τις Αναθεωρήσεις που επιτάσσουν τα Δ.Π.Χ.Α. για τις χρήσεις που άρχισαν την 1η Ιανουαρίου 2019.

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για τη σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων με τρόπο ώστε να δίνουν μια ακριβή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής κατάστασης, της περιουσιακής διάρθρωσης, των αποτελεσμάτων και των ταμειακών της ροών.

Συνέπεια των παραπάνω η Διοίκηση είναι υπεύθυνη να:

- επιλέγει τις λογιστικές αρχές σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.) και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) και να τις εφαρμόζει πάγια.
- επιλέγει τις κατάλληλες λογιστικές αρχές οι οποίες συμβάλλουν στην ακριβοδίκαιη παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης, της περιουσιακής διάρθρωσης, των αποτελεσμάτων και των ταμειακών ροών της, όπου κάποιο θέμα δεν καλύπτεται από κάποιο πρότυπο ή διερμηνεία, και να τις εφαρμόζει πάγια.
- διενεργεί λογικές εκτιμήσεις όπου απαιτείται.
- συντάσσει τις οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με την αρχή της συνέχειας της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (€) (νόμισμα της χώρας της έδρας της μητρικής του Ομίλου αλλά και της θυγατρικής Εταιρείας) και όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

5.1. Συμμόρφωση με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.) και τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της περιόδου 1η Ιανουαρίου 2019 έως 31η Δεκεμβρίου 2019 έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

5.2. Συγκρίσιμη περίοδος

Η συγκρίσιμη περίοδος που εμφανίζεται για τα στοιχεία του ισολογισμού, της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, της καθαρής θέσης και των ταμειακών ροών είναι η 01/01/2018 – 31/12/2018.

5.3. Αρχή της συνέχειας της Επιχειρηματικής δραστηριότητας

Οι Οικονομικές Καταστάσεις που παρουσιάζονται έχουν συνταχθεί σύμφωνα με βάση την αρχή της της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

5.4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της Διοίκησης

Η σύνταξη Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. απαιτεί όπως η Διοίκηση προβαίνει σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού, την γνωστοποίηση ενδεχόμενων υποχρεώσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα που παρουσιάζονται στις κατά τις υπό εξέταση χρήσεις. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις κρίσεις αυτές. Οι εν λόγω εκτιμήσεις, παραδοχές και κρίσεις

επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να ανταποκρίνονται στα τρέχοντα δεδομένα και να αντανακλούν τους εκάστοτε τρέχοντες κινδύνους και βασίζονται στην προγενέστερη εμπειρία της Διοίκησης της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με το επίπεδο/όγκο των συναφών συναλλαγών ή γεγονότων.

Οι βασικές εκτιμήσεις και αξιολογικές κρίσεις οι οποίες αναφέρονται σε δεδομένα η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των Οικονομικών Καταστάσεων, τους επόμενους 12 μήνες έχουν ως κάτωθι:

α) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος:

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης. Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου βασιζόμενη σε εκτιμήσεις για το ποσό των επιπλέον φόρων που ενδεχομένως θα οφείλονται. Στην περίπτωση που οι τελικοί φόροι που προκύπτουν μετά από τους φορολογικούς ελέγχους είναι διαφορετικοί από τα ποσά που αρχικά είχαν καταχωρηθεί, οι διαφορές αυτές θα επηρεάσουν το φόρο εισοδήματος και τις προβλέψεις για αναβαλλόμενους φόρους στην χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών έλαβε χώρα. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στη σημείωση 9.24.

(β) Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις:

Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και τον σχηματισμό σχετικής πρόβλεψης, ο Όμιλος ακολουθεί την απλοποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την εκτίμηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Τα στοιχεία που απαιτούνται τόσο για τον προσδιορισμό αν υπάρχει σημαντική επιδείνωση του πιστωτικού κινδύνου μετά την αρχική αναγνώριση και τον προσδιορισμό του σταδίου στο οποίο εμπίπτει κάθε χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, όσο και για τον υπολογισμό της πρόβλεψης απομείωσης, βασίζονται σε ιστορικά και μελλοντικά δεδομένα και περιλαμβάνουν σημαντικές εκτιμήσεις. Η εμπειρία του παρελθόντος και οι εκτιμήσεις για το μέλλον ενδεχομένως να μην οδηγήσουν σε συμπεράσματα ενδεικτικά του πραγματικού ύψους αθέτησης υποχρεώσεων όταν θα επέλθει σχετικό γεγονός. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στη σημείωση 9.8.

(γ) Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού:

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση της Εταιρείας και του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στη σημείωση 9.15.

(δ) Ενδεχόμενα στοιχεία του ενεργητικού και ενδεχόμενες υποχρεώσεις:

Η Εταιρεία εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια

αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στη σημείωση 9.26.

(ε) Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων:

Η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31η Δεκεμβρίου 2019 η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στις σημειώσεις 6.4 και 6.5.

(ζ) Απομείωση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων:

Τα ενσώματα και άυλα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσεως η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή την μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

6. Λογιστικές Αρχές

6.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

6.1.1. Βάση προετοιμασίας των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι συνημμένες ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας («going concern»). Όπως περαιτέρω περιγράφεται, οι Οικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.

6.1.2. Έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας ενέκρινε τις συνημμένες ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις για την χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, στις 27 Αυγούστου 2020. Επισημαίνεται ότι οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις τελούν υπό την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

6.2. Αρχές Ενοποίησης

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της θυγατρικής Εταιρείας καταρτίζονται στην ίδια ημερομηνία και με τις ίδιες λογιστικές αρχές με τις Οικονομικές Καταστάσεις της μητρικής. Όπου χρειάζεται πραγματοποιούνται οι αναγκαίες εγγραφές αναμόρφωσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια των ακολουθούμενων λογιστικών αρχών. Όλα τα ενδοεταιρικά υπόλοιπα και συναλλαγές καθώς και τα ενδοεταιρικά κέρδη ή ζημίες απαλείφονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που ο έλεγχος μεταβιβάζεται εκτός Ομίλου.

Θυγατρικές επιχειρήσεις

Για την παρουσίαση των Ενοποιημένων οικονομικών Καταστάσεων ακολουθείται η μέθοδος της ολικής ενοποίησης για τις θυγατρικές εταιρείες στις οποίες η μητρική εταιρεία ασκεί έλεγχο. Έλεγχος θεωρείται ότι υπάρχει όταν η μητρική εταιρεία έχει την εξουσία, άμεσα ή έμμεσα να κατευθύνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές διαχείρισης των θυγατρικών, με σκοπό να έχει οφέλη από αυτές. Για την εκτίμηση της ύπαρξης ελέγχου, λαμβάνονται υπόψη τυχόν δικαιώματα ψήφου τα οποία προς το παρόν μπορούν να ασκούνται ή δύνανται να τροποποιηθούν.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση. Οι ζημιές που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής. Τα κέρδη ή οι ζημιές και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της “DEMO Ανώνυμος Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρεία Φαρμάκων” και της θυγατρικής της («Ο Όμιλος») περιλαμβάνουν την κατά 100% θυγατρική “DEMO Pharmaceuticals GmbH” με έδρα στο Μόναχο Γερμανίας, με μέθοδο ενοποίησης την Ολική Ενσωμάτωση.

6.3. Συναλλαγματικές μετατροπές

Τα στοιχεία των ενοποιημένων και εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων εκφράζονται με χρήση του νομίσματος του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί ο Όμιλος και η Εταιρεία. Οι Οικονομικές Καταστάσεις εκφράζονται σε ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου και της Εταιρείας. Οι συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν

καταχωρούνται στα αποτελέσματα.

6.4. Ενσώματα πάγια

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις ζημίες απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα. Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ετήσιο ισολογισμό. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, οι διαφορές (απομείωση) καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των ενσώματων παγίων υπολογίζονται γραμμικά με βάση την ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Βιομηχανικά κτίρια	50 έτη
Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	10-35 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	10-25 έτη
Μεταφορικά μέσα	5-8 έτη

6.5. Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

6.5.1. Έξοδα έρευνας και ανάπτυξης

Δαπάνες σε δραστηριότητες έρευνας που πραγματοποιούνται με προοπτική την απόκτηση νέων επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικών εσόδων κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Δαπάνες σε δραστηριότητες ανάπτυξης, όπου τα πορίσματα της έρευνας εφαρμόζονται σε ένα πρόγραμμα ή σχεδιασμό παραγωγής νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων και διαδικασιών, κεφαλαιοποιούνται εάν τα προϊόντα ή η διαδικασία είναι τεχνικά και εμπορικά εφικτά και η Εταιρεία διαθέτει επαρκείς πόρους για να ολοκληρώσει την ανάπτυξη. Η κεφαλαιοποιούμενη δαπάνη περιλαμβάνει το κόστος των υλικών, την άμεση εργασία και την κατάλληλη αναλογία γενικών εξόδων.

Οι λοιπές δαπάνες ανάπτυξης καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικών εσόδων κατά το χρόνο πραγματοποίησης τους. Οι κεφαλαιοποιούμενες δαπάνες ανάπτυξης εμφανίζονται στο κόστος τους μειούμενες κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και κατά τις ζημίες απομείωσης τους. Οι δαπάνες ανάπτυξης με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή οι οποίες κεφαλαιοποιήθηκαν αποσβένονται από την έναρξη της εμπορικής παραγωγής του προϊόντος βάσει της άμεσης μεθόδου απόσβεσης και μέσα σε μία περίοδο που δεν ξεπερνά τα 15 έτη για τα φάρμακα και 30 έτη για τους ορούς.

6.5.2. Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία και παραχωρήσεις και δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται ξεχωριστά, αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης. Μεταγενέστερα της απόκτησης αποτιμώνται στο ποσό αυτό, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης της αξίας τους. Η ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων μπορεί να είναι περιορισμένη ή απεριόριστη. Το κόστος των άυλων περιουσιακών στοιχείων, με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή αποσβένεται στην περίοδο της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, με σταθερή μέθοδο απόσβεσης.

Οι άδειες αποσβένονται μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητάς τους και, σε κάθε περίπτωση, μέχρι τη λήξη της νομικής διάρκειάς τους. Το κόστος των άυλων περιουσιακών στοιχείων με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένεται.

Υπολειμματικές αξίες δεν αναγνωρίζονται. Η ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων αξιολογείται σε ετήσια βάση και οποιεσδήποτε τυχόν αναμορφώσεις εφαρμόζονται μελλοντικά. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με περιορισμένη ζωή, αποσβένονται από την ημερομηνία, κατά την οποία είναι διαθέσιμα προς χρήση.

Μεταγενέστερες δαπάνες επί κεφαλαιοποιηθέντων άυλων περιουσιακών στοιχείων, κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο που αναφέρονται. Όλες οι άλλες δαπάνες, εξοδοποιούνται με την πραγματοποίησή τους.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία ελέγχονται για απομείωση, τουλάχιστον ετησίως, σε εξατομικευμένο επίπεδο ή σε επίπεδο μονάδας δημιουργίας χρηματοροών στην οποία ανήκουν.

6.5.3. Άδειες λογισμικού

Οι άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 έτη. Οι δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη και διατήρηση του λογισμικού καταχωρούνται ως έξοδα όταν γίνονται.

6.6. Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων εκτός της υπεραξίας.

Τα περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε απόσβεση ελέγχονται για απομείωση της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας χρήσεως του περιουσιακού στοιχείου. Η αξία χρήσης προσδιορίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών ροών με το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο. Εάν η ανακτήσιμη αξία είναι μικρότερη της αναπόσβεστης, τότε η αναπόσβεστη αξία μειώνεται έως το ύψος της ανακτήσιμης.

Οι ζημιές απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία προκύπτουν, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει αναπροσαρμοστεί, οπότε η ζημία απομείωσης μειώνει το αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής. Όταν σε μεταγενέστερη χρήση η ζημία απομείωσης πρέπει να αντιστραφεί, η αναπόσβεστη αξία του περιουσιακού στοιχείου αυξάνεται έως το ύψος της αναθεωρημένης εκτίμησης της ανακτήσιμης αξίας, στο βαθμό που η νέα αναπόσβεστη αξία δεν υπερβαίνει την αναπόσβεστη αξία που θα είχε προσδιορισθεί εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης σε προηγούμενες χρήσεις. Η αναστροφή της ζημίας απομείωσης καταχωρείται στα έσοδα, εκτός εάν το περιουσιακό στοιχείο έχει αναπροσαρμοσθεί, οπότε η αναστροφή της ζημίας απομείωσης αυξάνει το αντίστοιχο αποθεματικό αναπροσαρμογής.

6.7. Χρηματοοικονομικά μέσα

6.7.1. Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

(α) ***Αναγνώριση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων***

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην κατάσταση οικονομικής του θέσης όταν, και μόνον όταν, καθίσταται συμβαλλόμενος του χρηματοοικονομικού μέσου. Ο Όμιλος αρχικά αναγνωρίζει τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις στην ημερομηνία συναλλαγής. Κατά την αρχική αναγνώριση, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός από συγκεκριμένες εμπορικές απαιτήσεις, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη τους αξία πλέον του κόστους συναλλαγών (εκτός των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων επιμετρούμενων στην Εύλογη Αξία μέσω Αποτελεσμάτων, όπου το κόστος συναλλαγών εξοδοποιείται).

(β) ***Κατάταξη των μη παράγωγων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων***

i) Χρεωστικοί χρηματοοικονομικοί τίτλοι (debt financial instruments)

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Οι χρεωστικοί χρηματοοικονομικοί τίτλοι στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 κατατάσσονται σύμφωνα με:

(1) το επιχειρηματικό μοντέλο του Ομίλου για τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και

(2) εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του περιουσιακού στοιχείου αποτελούν «αποκλειστικές αποπληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου (το «κριτήριο SPPI»), στις παρακάτω τρεις κατηγορίες:

- Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβεσμένο κόστος (amortized cost),
- Χρεωστικοί τίτλοι στην Εύλογη Αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων (Fair Value through Other Comprehensive Income - "FVOCI"), και
- Χρεωστικοί τίτλοι στην Εύλογη Αξία μέσω Αποτελεσμάτων (Value through Profit or Loss - "FVPL").

Η μεταγενέστερη επιμέτρηση τον χρεωστικών χρηματοοικονομικών τίτλων εξαρτάται από την κατάταξη τους ως ακολούθως:

Χρεωστικοί τίτλοι στο αποσβεσμένο κόστος

Συμπεριλαμβάνουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα μέσω ενός επιχειρηματικού μοντέλου με σκοπό την συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών που πληρούν τις προϋποθέσεις του κριτηρίου SPPI. Μετά την αρχική επιμέτρηση αυτοί οι χρεωστικοί τίτλοι επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από διαγραφές και απομειώσεις καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα, καθώς επίσης και το έσοδο πραγματικού επιτοκίου μέσω της διαδικασίας απόσβεσης. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει τις «Εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις», «Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις», καθώς και τα Ομόλογα που πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια και συμπεριλαμβάνονται στα «Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία» του Ομίλου.

Χρεωστικοί τίτλοι στην Εύλογη Αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI)

Συμπεριλαμβάνουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διακρατούμενα μέσω ενός επιχειρηματικού μοντέλου με παράλληλο σκοπό την συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών και την πώληση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, και πληρούν τις προϋποθέσεις του κριτηρίου SPPI. Μετά την αρχική επιμέτρηση αυτοί οι χρεωστικοί τίτλοι επιμετρώνται στην εύλογη αξία και τα προκύπτοντα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες καταχωρούνται ως λοιπά συνολικά έσοδα στο αποθεματικό αποτίμησης. Κατά την πώληση, διαγραφή ή την απομείωση των περιουσιακών στοιχείων, τα σωρευμένα κέρδη ή ζημίες μεταφέρονται από το σχετικό αποθεματικό στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης. Το έσοδο τόκου που υπολογίζεται με την χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου, τα κέρδη ή ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές και οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Χρεωστικοί τίτλοι στην Εύλογη Αξία μέσω Αποτελεσμάτων (FVPL)

Συμπεριλαμβάνουν χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν κατατάσσονται στις δύο παραπάνω κατηγορίες επειδή τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του κριτηρίου SPPI ή δεν διακρατώνται με βάση ένα επιχειρηματικό μοντέλο με σκοπό είτε την συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, είτε την παράλληλη συλλογή ταμειακών ροών και πώληση. Μετά την αρχική επιμέτρηση αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία επιμετρώνται στην εύλογη αξία και τα προκύπτοντα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες, συμπεριλαμβανομένου του εσόδου από τόκους, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα αντιστοίχως.

ii) *Συμμετοχικοί χρηματοοικονομικοί τίτλοι (Equity financial instruments)*

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Οι συμμετοχικοί χρηματοοικονομικοί τίτλοι στο πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 κατατάσσονται σύμφωνα με την πρόθεση του Ομίλου να τους διακρατήσει ή όχι για το προβλεπόμενο μέλλον καθώς και την επιλογή του κατά την αρχική αναγνώριση να τους κατατάξει στην Εύλογη Αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI) ή όχι, στις παρακάτω δύο κατηγορίες:

- *Συμμετοχικοί τίτλοι στην Εύλογη Αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI), και*
- *Συμμετοχικοί τίτλοι στην Εύλογη Αξία μέσω Αποτελεσμάτων (FVPL).*

Η μεταγενέστερη επιμέτρηση των συμμετοχικών χρηματοοικονομικών τίτλων εξαρτάται από την κατάταξη τους ως ακολούθως:

Συμμετοχικοί τίτλοι στην Εύλογη Αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI)

Συμπεριλαμβάνει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τα οποία ο Όμιλος προτίθεται να τα διακρατήσει για το προβλεπόμενο μέλλον (μη διακρατούμενα προς πώληση – "Not held for sale") και για τα οποία ο Όμιλος έχει ανέκκλητα επιλέξει κατά την αρχική αναγνώριση να τα κατατάξει στην Εύλογη Αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI). Αυτή η επιλογή γίνεται ανά περίπτωση επένδυσης ξεχωριστά. Μετά την αρχική επιμέτρηση αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στην εύλογη αξία και τα προκύπτοντα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες καταχωρούνται ως λοιπά συνολικά έσοδα στο αποθεματικό αποτίμησης. Κατά την πώληση ή διαγραφή των περιουσιακών στοιχείων, τα σωρευμένα κέρδη ή ζημίες μεταφέρονται από το σχετικό αποθεματικό στα κέρδη εις νέον (χωρίς ανακύκλωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης). Οι συμμετοχικοί τίτλοι στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI) δεν υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης με βάση το ΔΠΧΑ 9. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως «έσοδο από μερίσματα» στην κατάσταση αποτελεσμάτων εκτός εάν το μέρισμα αντιπροσωπεύει σαφώς ένα μέρος ανάκτησης του κόστους της επένδυσης.

Συμμετοχικοί τίτλοι στην Εύλογη Αξία μέσω αποτελεσμάτων (FVPL)

Συμπεριλαμβάνει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, για τα οποία ο Όμιλος έχει ανέκκλητα επιλέξει κατά την αρχική αναγνώριση να μην τα κατατάξει στην Εύλογη Αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων (FVOCI). Μετά την αρχική επιμέτρηση αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία επιμετρώνται στην εύλογη αξία και τα προκύπτοντα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες, συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από τόκους ή μερίσματα, καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως χρηματοοικονομικά έσοδα ή έξοδα αντιστοίχως.

(γ) Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος επιμετρά την πρόβλεψη ζημίας των απαιτήσεων από πελάτες ως εκτίμηση της παρούσας αξίας των υστερήσεων ταμειακών ροών κατά την διάρκεια ζωής των απαιτήσεων από πελάτες. Ως υστέρηση ταμειακών ροών νοείται η διαφορά μεταξύ των ταμειακών ροών που οφείλονται στον Όμιλο όπως προβλέπεται συμβατικά σύμφωνα και των ταμειακών ροών που ο Όμιλος αναμένει να εισπράξει.

Ο Όμιλος υιοθέτησε την απλοποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την εκτίμηση των Αναμενόμενων Πιστωτικών Ζημιών («ΑΠΖ») για τις απαιτήσεις από πελάτες. Ο Όμιλος σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επιμετρά την πρόβλεψη ζημίας των απαιτήσεων από πελάτες σε ποσό που ισούται με τις πιστωτικές ζημίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής. Συνεπώς, όλες οι απαιτήσεις από πελάτες του Ομίλου κατατάσσονται στις δυο ακόλουθες κατηγορίες:

Στάδιο 2: Επιμέτρηση των ΑΠΖ καθ' όλη τη διάρκεια ζωής - χωρίς πιστωτική απομείωση. Εάν το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού έχει σημαντική αύξηση πιστωτικού κινδύνου από την αρχική αναγνώριση, αλλά δεν έχει ακόμη απομειωθεί, κατατάσσεται στο Στάδιο 2 και επιμετράται στις ΑΠΖ της συνολικής ζωής, που ορίζεται ως αναμενόμενη πιστωτική ζημία που οφείλεται σε όλα τα πιθανά πιστωτικά γεγονότα κατά την διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Στάδιο 3: Επιμέτρηση των ΑΠΖ για την συνολική ζωή των στοιχείων – με πιστωτική απομείωση. Εάν το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ορίζεται ως πιστωτικά απομειωμένο, μεταφέρεται στο Στάδιο 3 και επιμετράται στις ΑΠΖ για την συνολική ζωή του.

Το ΔΠΧΑ 9 τεκμαίρει πως ο πιστωτικός κίνδυνος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου έχει αυξηθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση όταν οι συμβατικές πληρωμές εμφανίζουν καθυστέρηση άνω των 30 ημερών. Ωστόσο, αυτό το τεκμήριο μπορεί να ανατραπεί εάν υπάρχουν λογικές και βάσιμες πληροφορίες οι οποίες είναι διαθέσιμες χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια, οι οποίες καταδεικνύουν ότι ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει αυξηθεί σημαντικά από την αρχική αναγνώριση παρά το γεγονός ότι οι συμβατικές πληρωμές εμφανίζουν καθυστέρηση άνω των 30 ημερών.

Ο Όμιλος θεωρεί ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο είναι σε αδυναμία πληρωμής όταν ο δανειολήπτης / οφειλέτης είναι απίθανο να πληρώσει τις πιστωτικές του υποχρεώσεις προς τον Όμιλο εξ' ολοκλήρου, χωρίς προσφυγή του Ομίλου σε πράξεις όπως η πραγματοποίηση εξασφαλίσεων και ενεχύρων, εγγραφή υποθηκών κλπ. Αντικειμενικό τεκμήριο για ένα πιστωτικά απομειωμένο χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο, αποτελεί η καθυστέρηση είσπραξης άνω των ημερών που έχουν τεθεί ως όριο για καθένα εξ' αυτών. Το εύρος των ημερών που έχουν τεθεί ως όριο για τον Όμιλο κυμαίνεται μεταξύ 30 και 120 ημερών. Η πιστοληπτική ικανότητα των πελατών αξιολογείται βάσει της οικονομικής τους κατάστασης, προηγούμενων συναλλαγών και άλλων παραμέτρων, ώστε να ελέγχεται το μέγεθος της παροχής πιστώσεων καθώς και τα πιστωτικά όρια των λογαριασμών και προσαρμόζεται αναλόγως της φύσης του εκάστοτε πελάτη.

Τα ακόλουθα είναι τα βασικά δεδομένα που εισάγονται για την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου, όσον αφορά τις εκτιμήσεις των ΑΠΖ του Ομίλου:

- Άνοιγμα σε Αθέτηση ("EAD"): αντιπροσωπεύει το ποσό του ανοίγματος κατά την ημερομηνία αναφοράς.
- Πιθανότητα Αθέτησης ("PD"): Η πιθανότητα αθέτησης είναι μια εκτίμηση της πιθανότητας εντός του συγκεκριμένου χρονικού ορίζοντα. Ο Όμιλος υπολογίζει τις Πιθανότητες Αθέτησης, χρησιμοποιώντας ιστορικά στοιχεία, τις παραδοχές και τις μελλοντικές εκτιμήσεις.
- Ζημία σε Περίπτωση Αθέτησης ("LGD"): αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της ζημίας που θα πραγματοποιηθεί κατά την ημερομηνία αθέτησης. Η Ζημία σε Περίπτωση Αθέτησης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών του μέσου που οφείλονται και των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών του μέσου που αναμένεται να εισπραχθούν. Ο προσδιορισμός της Ζημίας σε Περίπτωση Αθέτησης εξετάζει επίσης και την επίδραση της ανάκτησης των αναμενόμενων ταμειακών ροών που προκύπτουν από τις εξασφαλίσεις που διακρατά ο Όμιλος.

Την 31/12/2019 ο Όμιλος δεν κατείχε κάποια απαίτηση από πελάτες για την οποία να μην έχει αναγνωριστεί ΑΠΖ, λόγω της επίδρασης οποιασδήποτε αντίστοιχης εξασφάλισης.

Ο Όμιλος επιμετρά τα ΑΠΖ σε συλλογική βάση για χαρτοφυλάκια απαιτήσεων από πελάτες με παρόμοια πιστωτικά χαρακτηριστικά. Ειδικότερα, ο Όμιλος εκτιμά τις ΑΠΖ ομαδοποιώντας τις απαιτήσεις βάσει των κοινών χαρακτηριστικών κινδύνου και των ημερών καθυστέρησης. Επιπλέον, ο Όμιλος αξιολογεί τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη πληροφορίες που αφορούν το μέλλον. Οι πληροφορίες που αφορούν το μέλλον ενσωματώνονται στο μοντέλο των ΑΠΖ μέσω της εξέτασης διάφορων εσωτερικών και εξωτερικών πηγών της πραγματικής οικονομικής πληροφορίας και των οικονομικών προβλέψεων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει την σχετιζόμενη πρόβλεψη ζημίας σε κάθε ημερομηνία αναφοράς.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

6.7.2. *Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις*

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις συμπεριλαμβάνουν εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις, τραπεζικές υπεραναλήψεις, έντοκα δάνεια και πιστώσεις και συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης.

(α) Αναγνώριση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μια χρηματοοικονομική υποχρέωση στην κατάσταση οικονομικής θέσης του όταν, και μόνον όταν, καθίσταται συμβαλλόμενος του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά την αρχική αναγνώριση, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, και στην περίπτωση των εντόκων δανείων και πιστώσεων, αφαιρουμένων των άμεσα αποδιδόμενων εξόδων συναλλαγής.

(β) Κατάταξη μη παράγωγων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μετά την αρχική αναγνώριση, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται ως εξής:

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρούμενες στο αποσβεσμένο κόστος

Όλα τα έντοκα δάνεια και πιστώσεις επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία αφαιρουμένων των άμεσα αποδιδόμενων εξόδων συναλλαγής για την έκδοση της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος με την χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Το αποσβεσμένο κόστος εκτιμάται λαμβάνοντας υπόψη κάθε κόστος έκδοσης, και όποια έκπτωση ή ποσό υπέρ το άρτιο κατά τον διακανονισμό. Τα κέρδη και οι ζημίες αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται ή απομειώνονται, καθώς επίσης και μέσω της διαδικασίας απόσβεσης.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Συμπεριλαμβάνουν υποχρεώσεις κατεχόμενες για εμπορική εκμετάλλευση, που αποκτήθηκαν ή πραγματοποιήθηκαν κυρίως για σκοπούς πώλησης ή επαναγοράς στο εγγύς μέλλον, αποτελούν μέρος χαρτοφυλακίου εξατομικευμένων χρηματοοικονομικών μέσων που είχαν κοινή διαχείριση και για τα οποία υπάρχουν τεκμηριωμένες ενδείξεις πρόσφατου σχεδίου βραχυπρόθεσμης αποκόμισης. Τέτοιες υποχρεώσεις επιμετρώνται στην εύλογη αξία και τα κέρδη ή ζημιές από την μεταβολή της εύλογης αξίας αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης

Συμπεριλαμβάνουν συμβόλαια που προβλέπουν συγκεκριμένες πληρωμές από πλευράς του εκδότη για την αποζημίωση του κατόχου λόγω ζημίας που υπέστη από την ανικανότητα συγκεκριμένου οφειλέτη να καταβάλλει πληρωμές σύμφωνα με τους αρχικούς ή τροποποιημένους όρους ενός χρεωστικού τίτλου. Αυτά τα συμβόλαια αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρέωση στην εύλογη αξία, προσαρμοσμένη για το κόστος των συναλλαγών που σχετίζεται άμεσα με την έκδοση της. Αποτιμώνται μεταγενέστερα στο υψηλότερο ποσό μεταξύ του ποσού που αναγνωρίσθηκε βάσει του ΔΛΠ 37 και του ποσού που αναγνωρίστηκε αρχικά, απομειωμένο κατά τη σωρευμένη απόσβεση που αναγνωρίστηκε σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, όπου απαιτείται.

6.7.3. Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα και λογιστική αντιστάθμισης

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία αναφοράς. Τα παράγωγα προϊόντα καταχωρούνται ως χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις όταν είναι αρνητική. Η εύλογη αξία των εν λόγω παραγώγων προσδιορίζεται κυρίως

με την αγοραία αξία και επιβεβαιώνεται από τα αντισυμβαλλόμενα πιστωτικά ιδρύματα.

Για σκοπούς λογιστικής αντιστάθμισης τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα κατατάσσονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- αντιστάθμιση της εύλογης αξίας (fair value hedge): αντιστάθμιση της έκθεσης στη διακύμανση της εύλογης αξίας αναγνωρισμένου περιουσιακού στοιχείου ή υποχρέωσης ή μη αναγνωρισμένης βέβαιης δέσμευσης
- αντιστάθμιση ταμειακών ροών (cash flow hedge): αντιστάθμιση της έκθεσης στη μεταβλητότητα των ταμειακών ροών που αποδίδεται σε συγκεκριμένο κίνδυνο που σχετίζεται με αναγνωρισμένο περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση (όπως το σύνολο ή μέρος κάποιων μελλοντικών καταβολών τόκων χρέους κυμαινόμενου επιτοκίου) ή μια πολύ πιθανή προσδοκώμενη συναλλαγή
- αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό.

Κατά την έναρξη μιας σχέσης αντιστάθμισης ο Όμιλος επισήμως προσδιορίζει και τεκμηριώνει την αντισταθμιστική σχέση και την επιδίωξη του αναφορικά με τη διαχείριση του κινδύνου και την στρατηγική του για την ανάληψη της αντιστάθμισης. Η τεκμηρίωση περιλαμβάνει ρητή αναφορά στο αντισταθμιστικό χρηματοοικονομικό μέσο, το σχετικό αντισταθμισμένο στοιχείο ή συναλλαγή, τη φύση του αντισταθμισμένου κινδύνου και τον τρόπο με τον οποίο η οικονομική οντότητα αξιολογεί την αποτελεσματικότητα του μέσου αντιστάθμισης για τον συμψηφισμό της έκθεσης σε μεταβολές της εύλογης αξίας του αντισταθμισμένου στοιχείου ή των αντισταθμισμένων ταμειακών ροών που αποδίδονται στον αντισταθμισμένο κίνδυνο. Η αντιστάθμιση αναμένεται να είναι άκρως αποτελεσματική ως προς τον συμψηφισμό των μεταβολών της εύλογης αξίας ή των ταμειακών ροών και αξιολογείται σε συνεχιζόμενη βάση ώστε να προσδιορισθεί ότι είναι άκρως αποτελεσματική καθ' όλες τις καλυπτόμενες περιόδους αναφοράς για τις οποίες είχε προσδιοριστεί.

***Λογιστική αντιστάθμισης*:**

Αντιστάθμιση της εύλογης αξίας (fair value hedge)

Το κέρδος ή η ζημία από την μεταγενέστερη επιμέτρηση του μέσου αντιστάθμισης στην εύλογη αξία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα (ή στα λοιπά συνολικά έσοδα, αν το αντισταθμιστικό μέσο αντισταθμίζει ένα συμμετοχικό τίτλο τον οποίο ο Όμιλος έχει επιλέξει να παρουσιάζει της μεταβολές στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων - FVOCI).

Αντιστάθμιση ταμειακών ροών (cash flow hedge)

Το μέρος του κέρδους ή της ζημίας του μέσου αντιστάθμισης που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματικό αναγνωρίζεται απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα και συγκεκριμένα στο αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών, ενώ το αναποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στα χρηματοοικονομικά έσοδα/έξοδα της κατάστασης συνολικών εσόδων.

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν ως λοιπά συνολικά έσοδα μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την ίδια περίοδο ή περιόδους που το αποκτηθέν περιουσιακό στοιχείο ή η αναληφθείσα υποχρέωση επηρεάζει τα αποτελέσματα (όπως κατά τις περιόδους που αναγνωρίζονται έσοδα ή έξοδα από τόκους ή μια προβλεπόμενη πώληση πραγματοποιηθεί).

Εάν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια για τη λογιστική αντιστάθμισης ή το μέσο αντιστάθμισης πωλείται, λήγει, τερματιστεί ή ασκηθεί, τότε η λογιστική αντιστάθμισης διακόπτεται μελλοντικά. Όταν η λογιστική αντιστάθμισης ταμειακών ροών διακόπτεται, το ποσό που έχει συσσωρευτεί στο αποθεματικό αντιστάθμισης και το κόστος του αποθεματικού αντιστάθμισης κινδύνου παραμένει στα ίδια κεφάλαια μέχρις ότου, για αντιστάθμιση μιας συναλλαγής με αποτέλεσμα την αναγνώριση μη χρηματοοικονομικού στοιχείου, συμπεριλαμβάνεται στο κόστος μη χρηματοοικονομικού στοιχείου κατά την αρχική αναγνώρισή του ή, για άλλες αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την ίδια περίοδο ή περιόδους κατά τις οποίες οι αντισταθμιζόμενες αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές να

επηρεάζουν την κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αν η προβλεπόμενη συναλλαγή ή δέσμευση δεν είναι πλέον πιθανό να συμβεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή η ζημία που είχε προηγουμένως αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά έσοδα μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό:

Οι αντισταθμίσεις μιας καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμίσεων των χρηματικών στοιχείων που αντιμετωπίζονται λογιστικά ως μέρος της καθαρής επένδυσης, αντιμετωπίζονται λογιστικά κατά τρόπο συναφή με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών. Το μέρος του κέρδους ή της ζημίας του αντισταθμιστικού μέσου που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματικό αναγνωρίζεται απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα, ενώ το αναποτελεσματικό μέρος αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Κατά την πώληση της εκμετάλλευσης στο εξωτερικό, το κέρδος ή η ζημία από το μέσο αντιστάθμισης που έχει αναγνωριστεί απευθείας στα λοιπά συνολικά έσοδα αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

6.7.4. Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης, όταν υπάρχει το νομικά εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφιστούν τα αναγνωρισμένα ποσά και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να διακανονιστούν σε καθαρή βάση ή να αναγνωριστεί η απαίτηση και να πραγματοποιηθεί ο διακανονισμός ως προς την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νομικά εκτελεστό δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να ασκείται κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών καθώς και σε περιπτώσεις αθέτησης των υποχρεώσεων, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλόμενου.

6.7.5. Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (ή κατά περίπτωση το μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή το μέρος μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) διαγράφονται όταν:

- Τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών ροών έχουν λήξει ή
- Ο Όμιλος διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα μία υποχρέωση προς τρίτους να πληρώσει τις συγκεκριμένες ταμειακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό την μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης.
- Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο και παράλληλα είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ή (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όπου ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών πόρων από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά παράλληλα δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας ή τον έλεγχο του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου, τότε το στοιχείο του ενεργητικού αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής του Ομίλου στο περιουσιακό στοιχείο. Αναγνωρίζεται, επίσης, μια αντίστοιχη υποχρέωση.

Η συνεχιζόμενη συμμετοχή η οποία έχει τη μορφή εγγύησης επί του μεταβιβαζόμενου στοιχείου αποτιμάται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ του αρχικού υπολοίπου του περιουσιακού στοιχείου και του μέγιστου ποσού που μπορεί ο Όμιλος να κληθεί να καταβάλει.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού: Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού παύει να αναγνωρίζεται όταν η σχετική υποχρέωση απαλλάσσεται, ακυρώνεται ή έχει λήξει. Στην περίπτωση που ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο

παθητικού αντικαθίσταται από άλλο του ιδίου δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή όπου οι όροι μιας υπάρχουσας υποχρέωσης έχουν ουσιαστικά τροποποιηθεί, η ανταλλαγή αυτή ή η τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώρισης μιας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες τρέχουσες αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

6.8. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος κτήσεως προσδιορίζεται με την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και των ημιτελών αποθεμάτων περιλαμβάνει το κόστος των άμεσων υλικών, το άμεσο εργατικό κόστος και τα γενικά βιομηχανικά έξοδα. Κόστος δανεισμού δεν περιλαμβάνεται στο κόστος κτήσεως των αποθεμάτων. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση τις τρέχουσες τιμές πώλησης των αποθεμάτων στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας αφαιρουμένων και των τυχόν εξόδων όπου συντρέχει περίπτωση.

6.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις, υψηλής ρευστοποιησιμότητας και χαμηλού ρίσκου.

6.10. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο απεικονίζει την αξία των μετοχών της εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Το τίμημα που καταβλήθηκε πλέον της ονομαστικής αξίας ανά μετοχή καταχωρείται στον λογαριασμό «υπέρ το άρτιο» στα ίδια κεφάλαια. Άμεσες δαπάνες που διενεργούνται σε σχέση με την έκδοση νέων μετοχών ή δικαιωμάτων καταχωρούνται στην καθαρή θέση αφαιρετικά από τα έσοδα της έκδοσης.

6.11. Δανεισμός

Τα τραπεζικά δάνεια παρέχουν βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση των λειτουργιών του Ομίλου. Τα δάνεια καταχωρούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν ο Όμιλος διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους μειωμένα με τα τυχόν άμεσα κόστη για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης όταν οι υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται καθώς επίσης και κατά τη διάρκεια απόσβεσης μέσω της εφαρμογής της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Η απόσβεση αυτή περιλαμβάνεται στα χρηματοοικονομικά έξοδα των αποτελεσμάτων χρήσης.

Τα έξοδα των τόκων αναγνωρίζονται όταν καταβάλλονται και κατά την ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης στο βαθμό που αυτά τα έξοδα είναι δεδουλευμένα και δεν έχουν καταβληθεί.

6.12. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

6.13. Παροχές στο προσωπικό

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή

αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρεία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method).

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες απλές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19R, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεσή τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

6.14. Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν την επιδότηση ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων, αναγνωρίζονται στην εύλογή τους αξία όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι λήψης της θα τηρηθούν.

Οι επιχορηγήσεις αυτές καταχωρούνται ως έσοδα επομένων χρήσεων και μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε ισόποσες ετήσιες δόσεις βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των επιχορηγούμενων παγίων.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα καταχωρούνται αφαιρετικά αυτών των εξόδων κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την συστηματική συσχέτιση τους με τα επιχορηγούμενα έξοδα.

6.15. Αναγνώριση εσόδων

Βάσει του νέου πρότυπου ΔΠΧΑ 15 ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα από συβάσεις με πελάτες ως εξής:

Τα έσοδα περιλαμβάνουν έσοδα από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών.

Τα έσοδα από πελάτες αναγνωρίζονται όταν ο έλεγχος των αγαθών ή των υπηρεσιών που παρέχονται έχουν μεταφερθεί στον πελάτη. Η μεταφορά του ελέγχου στον πελάτη γίνεται κατά το χρόνο παράδοσης των αγαθών ή παροχής των

υπηρεσιών αντίστοιχα. Το ύψος του εσόδου που αναγνωρίζεται, είναι το ποσό που ο Όμιλος και η Εταιρεία αναμένει πως θα λάβει ως αντάλλαγμα για την παροχή αυτών των αγαθών ή υπηρεσιών. Οι όροι πληρωμής συνήθως διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της πώλησης και εξαρτώνται κατά κύριο λόγο από τη φύση των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τα κανάλια διανομής αλλά και τα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη.

Κατά τον προσδιορισμό της τιμής συναλλαγής, ο Όμιλος και η Εταιρεία εξετάζει την επίδραση του μεταβλητού ανταλλάγματος καθώς και την ύπαρξη σημαντικού σκέλους χρηματοδότησης στη σύμβαση, ύπαρξη μη χρηματικού ανταλλάγματος και τυχόν ανταλλάγματος πληρωτέου στον πελάτη. Εάν μία σύβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μία συμβατικές υποχρεώσεις η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται είναι το ποσό που έχει επιμεριστεί στην αντίστοιχη συμβατική υποχρέωση που εκπληρώθηκε, με βάση το αντίτιμο που αναμένει να λάβει ο Όμιλος σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.

Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν μεταβιβάζονται στον αγοραστή οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που συνδέονται με την κυριότητά τους, εφόσον τα αγαθά αυτά γίνονται αποδεκτά από τον αγοραστή και εφόσον οικονομικά οφέλη από τη συναλλαγή μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα και θεωρείται σφόδρα πιθανή η εισροή τους στην οντότητα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμά επιπλέον εάν έχει ρόλο εντολέα ή εκπροσώπου σε κάθε σχετική συμφωνία. Η εκτίμηση του Ομίλου είναι πως στο σύνολο των συναλλαγών πώλησης στις οποίες προβαίνει έχει ρόλο εντολέα.

Τα έσοδα από συμβάσεις με πελάτες αναγνωρίζονται με βάση την ακόλουθη προσέγγιση πέντε βημάτων:

Βήμα 1: Προσδιορισμό των συμβάσεων με τους πελάτες

Βήμα 2: Προσδιορισμό των υποχρεώσεων εκτέλεσης στη σύμβαση

Βήμα 3: Προσδιορισμό της τιμής συναλλαγής

Βήμα 4: Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις υποχρεώσεις εκτέλεσης της σύμβασης

Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδων όταν (ή ως) ικανοποιείται μια υποχρέωση εκτέλεσης.

Πώληση αγαθών

Η πώληση προϊόντων περιλαμβάνει την πώληση εμπορευμάτων, προϊόντων, ημιετοίμων προϊόντων και πρώτων υλών και αναγνωρίζεται μόλις η Εταιρεία μεταβιβάσει στον πελάτη τον έλεγχο των παραδοθέντων αγαθών, γενικά μετά την αδιαμφισβήτητη παράδοση των αγαθών.

Τα έσοδα από την πώληση αγαθών αναγνωρίζονται γενικά σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή με βάση την τιμή που καθορίζεται από τη σύμβαση, μείον εκτιμώμενες προσαρμογές τιμών, εκπτώσεις, επιστροφές και εκκαθαρίσεις πωλήσεων. Τα προϊόντα πωλούνται συχνά με αναδρομικές προσαρμογές τιμών βάσει των πραγματικών τιμών πώλησης που πραγματοποιούν οι πελάτες τους σε συγκεκριμένες αγορές. Οι αναπροσαρμογές τιμών εκτιμώνται κυρίως με βάση την ιστορική εμπειρία, τους ειδικούς συμβατικούς όρους και τις μελλοντικές προσδοκίες ανάπτυξης πωλήσεων.

Δικαιώματα σε πωλήσεις τρίτων

Οι συμφωνίες αδειοδότησης σε κάποιες περιπτώσεις περιλαμβάνουν δικαιώματα της Εταιρείας επί των πωλήσεων που πραγματοποιούν οι πελάτες, συμπεριλαμβανομένων εμπορικών ορόσημων που βασίζονται σε προκαθορισμένο επίπεδο πωλήσεων και η άδεια θεωρείται ως το κυρίαρχο αντικείμενο στο οποίο αναφέρονται τα δικαιώματα. Το σχετικά έσοδα αναγνωρίζονται με την πραγματοποίηση των υποκείμενων πωλήσεων.

Επιμέτρηση των εσόδων από εκκαθαρίσεις πωλήσεων (price reconciliations)

Η βάση επιμέτρησης των προσαρμογών που απορρέουν από τις εκκαθαρίσεις πωλήσεων (price reconciliations) είναι σύμφωνη με την αρχή της συσχέτισης (matching principle), συσχετίζοντας το αναφερόμενο έσοδο με τα σχετικά έξοδα σε κάθε έτος. Η Διοίκηση της Εταιρείας υλοποιεί μια πολιτική βασισμένη στις πωληθείσες ποσότητες προς τους πελάτες της. Η Εταιρεία θεωρεί ότι η εν λόγω πολιτική είναι πιο συναφής με την πρακτική που ακολουθείται από τον κλάδο.

6.16. Μισθώσεις και δικαιώματα χρήσης

Η εταιρεία ως μισθωτής

Για κάθε νέα σύμβαση που συνάπτεται την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019, η εταιρεία αξιολογεί εάν η σύμβαση είναι, ή εμπεριέχει μίσθωση. Μία μίσθωση είναι ή εμπεριέχει μίσθωση, εάν η σύμβαση αυτή εκχωρεί το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωρισμένου στοιχείου του ενεργητικού για μία χρονική περίοδο και έναντι ορισμένου ανταλλάγματος. Στο πλαίσιο αυτό, η εταιρεία αξιολογεί εάν:

- η σύμβαση εκχωρεί το δικαίωμα ελέγχου της χρήσης ενός αναγνωρισμένου στοιχείου του ενεργητικού, το οποίο καθορίζεται είτε ρητά στη σύμβαση είτε εμμέσως εφόσον καθορίζεται ρητά κατά τη χρονική στιγμή που το εν λόγω στοιχείο καταστεί διαθέσιμο προς χρήση από την εταιρεία,
- η εταιρεία έχει το δικαίωμα να αποκτήσει ουσιαστικά όλα τα οικονομικά οφέλη από τη χρήση του αναγνωρισμένου στοιχείου, και
- η εταιρεία έχει το δικαίωμα να κατευθύνει τη χρήση του αναγνωρισμένου στοιχείου του ενεργητικού.

Οι μισθώσεις αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού και μία υποχρέωση μίσθωσης, την ημερομηνία που το μισθωμένο πάγιο καθίσταται διαθέσιμο για χρήση. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων κατά την 1η Ιανουαρίου 2019, αναγνωρίζονται σε ποσό που ισούται με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένο κατά το ποσό των προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.

Τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στο κόστος μειωμένο κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομειώσεις της αξίας τους. Το κόστος κατά την αρχική αναγνώριση περιλαμβάνει το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, αρχικές δαπάνες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με το μίσθιο, τα κόστη αποκατάστασης και τις πληρωμές μισθώσεων που έγιναν την ημερομηνία έναρξης ή πριν αυτή, μειωμένες κατά το ποσό των εκπτώσεων ή άλλων κινήτρων. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του στοιχείου και της διάρκειας μίσθωσής του και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, εφόσον υφίστανται σχετικές ενδείξεις.

Οι υποχρεώσεις μίσθωσης αναγνωρίζονται αρχικά σε ποσό ίσο με την παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά τη συνολική διάρκεια της μίσθωσης και περιλαμβάνουν τα συμβατικά σταθερά μισθώματα, μεταβλητά μισθώματα που εξαρτώνται από κάποιον δείκτη και ποσά που σχετίζονται με πληρωμές υπολειμματικής αξίας και αναμένονται να πληρωθούν. Επίσης, περιλαμβάνουν την τιμή εξάσκησης δικαιώματος αγοράς, καθώς και ποσά κυρώσεων λήξης μιας σύμβασης στην περίπτωση που είναι σχεδόν βέβαιο ότι ο εκμισθωτής θα ασκήσει το δικαίωμα αυτό. Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας των μισθωμάτων χρησιμοποιείται το τεκμαρτό επιτόκιο της μίσθωσης ή σε περίπτωση που αυτό δεν προσδιορίζεται από τη σύμβαση, το επιτόκιο επιπρόσθετου δανεισμού (incremental borrowing rate). Το επιτόκιο αυτό αντιπροσωπεύει το κόστος που

θα όφειλε να καταβάλει ο μισθωτής για να δανειστεί το απαραίτητο κεφάλαιο ώστε να αποκτήσει ένα στοιχείο ενεργητικού με παρόμοια χαρακτηριστικά, και συνθήκες με το μισθωμένο στοιχείο σε ένα παρόμοιο οικονομικό περιβάλλον. Κατά την 1η Ιανουαρίου 2019, το μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόστηκε για την εταιρεία ήταν 2,5%.

Μετά την αρχική αναγνώριση, το ποσό των υποχρεώσεων μίσθωσης προσαυξάνεται με το χρηματοοικονομικό τους κόστος και μειώνεται με την πληρωμή των μισθωμάτων. Στην περίπτωση που υπάρξει μεταβολή στο ποσό των μισθωμάτων λόγω μεταβολής κάποιου δείκτη, στην εκτίμηση της υπολειμματικής αξίας ή στην αξιολόγηση ενός δικαιώματος αγοράς, επέκτασης ή λήξης της σύμβασης, τότε γίνεται επανεκτίμηση του ποσού της υποχρέωσης.

6.17. Διανομή μερισμάτων

Η διανομή των μερισμάτων στους μετόχους της Εταιρείας καταχωρείται ως υποχρέωση στις Οικονομικές Καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Το Διοικητικό Συμβούλιο θα προτείνει προς τη Γενική Συνέλευση τη διανομή μερίσματος έως του ποσού των € 2.400.000 για τη χρήση 2019.

6.18. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

6.18.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτίθενται σε αρκετούς χρηματοοικονομικούς όπως κίνδυνο τιμών αγοράς, πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ταμειακών ροών από μεταβολή των επιτοκίων. Η διαχείριση του κινδύνου διεκπεραιώνεται από την Οικονομική Διεύθυνση, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες, προσδιορίζει και εκτιμά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

6.18.2 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος αναφέρεται στον κίνδυνο διακύμανσης της αξίας ή των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου, λόγω των μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν υπόκεινται σε συναλλαγματικό κίνδυνο διότι το σημαντικότερο μέρος των συναλλαγών πραγματοποιούνται σε ευρώ.

6.18.3 Πιστωτικός κίνδυνος

Αναφέρεται στο ενδεχόμενο να υποστεί ζημιά ο Όμιλος και η Εταιρεία σε περίπτωση που κάποιος πελάτης δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την συναλλαγή της μεταβίβασης κυριότητας προϊόντων, εμπορευμάτων και υπηρεσιών. Για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων των απαιτήσεων, ο Όμιλος και η Εταιρεία προβαίνουν στην εφαρμογή αυστηρών διαδικασιών πιστωτικού ελέγχου βάσει των οποίων εξετάζεται – και όπου κρίνεται αναγκαίο – αναθεωρείται η πιστοληπτική ικανότητα και φερεγγυότητα κάθε νέου ή υφιστάμενου πελάτη. Επίσης η εταιρεία είναι μέλος της Π.Ε.Φ και του Σ.Φ.Ε.Ε.. Ανάλογα με το ιστορικό του πελάτη και την ιδιότητα του, η Εταιρεία για την εξασφάλιση των απαιτήσεων του ζητά – όπου αυτό είναι δυνατό – εξασφαλίσεις (π.χ. εγγυητικές επιστολές).

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16.489.577	23.500.556	16.403.761	23.281.864
Πελάτες & λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	59.723.450	45.190.943	60.527.453	45.361.760
Λοιπές απαιτήσεις	17.470.572	14.597.529	17.444.040	14.154.820
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	204.810	239.813	204.810	239.813
Σύνολο	**93.888.408**	**83.528.841**	**94.580.064**	**83.038.257**

Η ληκτότητα των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής :

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα	70.843.86	51.342.391	71.621.337	51.070.500
Είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα				
<30 ημέρες	-	433.099	-	433.099
31-60 ημέρες	36.402	1.603.899	36.402	1.603.899
61-90 ημέρες	514.188	746.233	514.188	746.233
91-180 ημέρες	163.411	1.315.737	163.411	1.315.737
181-360 ημέρες	2.035.558	1.473.553	2.035.558	1.473.553
>361 ημέρες	3.805.407	3.113.372	3.805.407	3.113.372
Σύνολο	**77.398.831**	**60.028.284**	**78.176.303**	**59.756.393**

Μεγάλο μέρος των εμπορικών απαιτήσεων προέρχεται από δημόσιους ασφαλιστικούς οργανισμούς και δημόσια νοσοκομεία, ο πιστωτικός κίνδυνος των οποίων δεν θεωρείται σημαντικός ως προς τα μεγέθη της Εταιρείας με εξαίρεση έκτακτα γεγονότα. Οι χονδρικές πωλήσεις γίνονται κυρίως σε πελάτες με μειωμένο βαθμό απωλειών. Όσον αφορά τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, ο Όμιλος και η Εταιρεία συναλλάσσονται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης.

6.18.4 Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολών των επιτοκίων

Ο κίνδυνος επιτοκίου του Ομίλου και της Εταιρείας συναρτάται κατά κύριο λόγο από τις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις. Οι δανειακές συμβάσεις που έχει υπογράψει ο Όμιλος και η Εταιρεία με τις Τράπεζες αναφέρονται σε σταθερό τμήμα περιθωρίου επιτοκίου πλέον του εκάστοτε EURIBOR. Ανάλογα με τα εκάστοτε επίπεδα καθαρού δανεισμού, η μεταβολή των επιτοκίων βάσης δανεισμού (EURIBOR), έχει αναλογική επίπτωση στα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Πολιτική του Ομίλου και της Εταιρείας είναι η ελαχιστοποίηση του κινδύνου διακύμανσης των ταμειακών εκροών αναφορικά με τον δανεισμό, η διατήρηση των δανειακών τους υπολοίπων σε χαμηλά επίπεδα με ταυτόχρονη όμως διασφάλιση γραμμών χρηματοδότησης από τις συνεργαζόμενες τράπεζες που να ικανοποιούν απρόσκοπτα τη σχεδιαζόμενη ανάπτυξη του Ομίλου και της Εταιρείας.

Παρακάτω παρουσιάζεται η επίδραση στα αποτελέσματα καθώς και στα ίδια κεφάλαια, του Ομίλου και της Εταιρείας, για τις χρήσεις 2019 και 2018 αντίστοιχα (ανάλυση ευαισθησίας), σε μια υποτιθέμενη μεταβολή (αύξηση / μείωση) του επιτοκίου (EURIBOR) κατά 1%:

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
	2019	2019	2018	2018	2019	2019	2018	2018
Αύξηση / μείωση	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%
Επίδραση κέρδος/(ζημιά) στα αποτελέσματα χρήσης	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152
Επίδραση κέρδος/(ζημιά) στα ίδια κεφάλαια	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

7. Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

Ο Όμιλος στις Οικονομικές Καταστάσεις έχει τηρήσει τις λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιήθηκαν για να καταρτιστούν οι Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2018, υιοθετώντας όλα τα νέα πρότυπα και τις διερμηνείες, η εφαρμογή των οποίων έγινε υποχρεωτική για τις χρήσεις που άρχισαν την 1η Ιανουαρίου 2019. Στην παράγραφο 7.1. παρουσιάζονται τα πρότυπα τα οποία έχουν εφαρμογή στον Όμιλο και έχουν υιοθετηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2019 καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1η Ιανουαρίου 2019, ωστόσο δεν είναι εφαρμόσιμα στις εργασίες του Ομίλου. Στην παράγραφο 7.2. παρουσιάζονται τα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία είτε δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ, είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.

7.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2019 ή μεταγενέστερα.

- ***ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)***

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Το νέο Πρότυπο έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις. Η επίδραση από την εφαρμογή στον Όμιλο και στην Εταιρεία περιγράφεται στη σημείωση 7.3.

- ***ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)***

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- ***Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)***

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος

ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- ***Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)***

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και Οικονομικές Καταστάσεις**.**

- ***Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)***

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: **ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11:** Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, **ΔΛΠ 12:** Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, **ΔΛΠ 23:** Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις**.**

- ***Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)***

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

7.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- ***Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)***

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο

αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- ***Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)***

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- ***Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)***

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- ***Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7: "Αναμόρφωση Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου" (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)***

Τον Σεπτέμβριο του 2019, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων σε ορισμένες απαιτήσεις συγκεκριμένων λογιστικών χειρισμών αντιστάθμισης, προκειμένου να εξομαλύνει ενδεχόμενες επιπτώσεις που προκύπτουν από την αβεβαιότητα η οποία προέρχεται από την αναμόρφωση του Σημείου Αναφοράς Επιτοκίου. Οι τροποποιήσεις σχεδιάστηκαν για να υποστηρίξουν την παροχή χρήσιμων χρηματοοικονομικών πληροφοριών από τις εταιρείες κατά τη διάρκεια της περιόδου αβεβαιότητας, η οποία προκύπτει από τη σταδιακή κατάργηση των σημείων αναφοράς επιτοκίου, όπως τα διατραπεζικά επιτόκια. Επιπλέον, οι εταιρείες απαιτείται να παράσχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές αναφορικά με τις σχέσεις αντιστάθμισης που επηρεάζονται άμεσα από τις εν λόγω συνθήκες αβεβαιότητας. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- ***Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)***

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2020.

- ***ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)***

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- ***Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 «Ταξινόμηση Υποχρεώσεων ως Βραχυπρόθεσμες ή Μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2022)***

Τον Ιανουάριο του 2020, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων του ΔΛΠ 1 που επηρεάζουν τις απαιτήσεις για την παρουσίαση των υποχρεώσεων. Συγκεκριμένα, οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης μιας υποχρέωσης ως μακροπρόθεσμη, την απαίτηση για μία οντότητα να έχει το δικαίωμα να αναβάλει τον διακανονισμό της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την περίοδο αναφοράς. Οι τροποποιήσεις περιλαμβάνουν: α) αποσαφήνιση ότι το δικαίωμα μίας οντότητας για αναβολή του διακανονισμού θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία αναφοράς, β) αποσαφήνιση ότι η ταξινόμηση της υποχρέωσης δεν επηρεάζεται από τις προθέσεις ή προσδοκίες της διοίκησης σχετικά με την εξάσκηση του δικαιώματος αναβολής του διακανονισμού, γ) επεξηγούν πώς οι συνθήκες δανεισμού επηρεάζουν την ταξινόμηση, και δ) αποσαφήνιση των απαιτήσεων σχετικά με την ταξινόμηση υποχρεώσεων μίας οντότητας που πρόκειται να ή ενδεχομένως να διακανονίσει μέσω έκδοσης ιδίων συμμετοχικών τίτλων. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

7.3. Επίδραση από την αρχική υιοθέτηση του Προτύπου ΔΠΧΑ 16

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο αναγνώρισης των μισθώσεων στις Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με το οποίο ο μισθωτής αναγνωρίζει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεις μίσθωσης κατά την ημερομηνία που τα πάγια καθίστανται διαθέσιμα για χρήση.

Το ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» αντικαθιστά τον υφιστάμενο λογιστικό χειρισμό βάσει των ΔΛΠ 17 «Μισθώσεις», ΕΔΔΠΧΑ 4 «Προσδιορισμός των συμφωνιών που περιέχουν μίσθωση», SIC 15 «Λειτουργικές Μισθώσεις – Κίνητρα» και SIC 27 «Αξιολόγηση συναλλαγών που έχουν τη νομική μορφή μίσθωσης». Το νέο Πρότυπο εισάγει ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις με ορισμένες εξαιρέσεις ενώ παρέχει και συγκεκριμένες πρακτικές διευκόλυνσης όπως αναλύονται κατωτέρω.

Ο Όμιλος εφάρμοσε το νέο Πρότυπο από την 1η Ιανουαρίου 2019 χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση, αναγνωρίζοντας την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής στο υπόλοιπο έναρξης των ιδίων κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, τα συγκριτικά στοιχεία στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου 2018 δεν έχουν επαναδιατυπωθεί και παρουσιάζονται σύμφωνα με όσα προβλέποντων από το ΔΛΠ 17.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έκαναν χρήση των κατωτέρω πρακτικών διευκόλυνσης όπως προβλέπεται από το ΔΠΧΑ 16:

- Αναφορικά με τον προσδιορισμό των μισθώσεων, ο Όμιλος εφάρμοσε τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 16 μόνο σε όσες συμβάσεις ήταν σε ισχύ κατά την 1η Ιανουαρίου 2019 και είχαν αναγνωριστεί ως μισθώσεις με βάση το ΔΛΠ 17 και την ΕΔΔΠΧΑ 4.
- Οι μισθώσεις με χρονική διάρκεια μικρότερη των 12 μηνών, καθώς και οι μισθώσεις χαμηλής αξίας εξαιρέθηκαν από την εφαρμογή του νέου Προτύπου.
- Χρησιμοποιήθηκε ένα ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο
- Εξαιρέθηκαν οι αρχικές άμεσες δαπάνες από την επιμέτρηση των δικαιωμάτων χρήσης παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής.
- Συμβάσεις οι οποίες εμπεριέχουν όρους επέκτασης ή λύσης αξιολογήθηκαν με βάση την προγενέστερη εμπειρία.

Επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16

Η επίδραση των προσαρμογών στα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου και της Εταιρείας από την εφαρμογή του νέου Προτύπου ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» αναλύεται στον κατωτέρω πίνακα. Τυχόν γραμμές οι οποίες δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το νέο Πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Απόσπασμα κατάστασης οικονομικής θέσης	**31/12/2018**	**ΔΠΧΑ 16 - προσαρμογές μετάβασης**	**1/1/2019 αναμορφωμένο**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Δικαιώματα χρήσης παγίων	-	4.826.886	4.826.886
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις λειτουργικής μίσθωσης	-	4.160.094	4.160.094
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις λειτουργικής μίσθωσης	-	666.792	666.792

Μέσο σταθμικό προεξοφλητικό επιτόκιο κατά την 1η Ιανουαρίου 2019	**2,50%**
Αποτίμηση στην παρούσα αξία την 1η Ιανουαρίου 2019	4.826.886
Πλέον: Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31η Δεκεμβρίου 2018	-
Υποχρεώσεις μισθώσεων που αναγνωρίστηκαν την 1η Ιανουαρίου 2019	**4.826.886**

Μακροπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις	4.160.094
Βραχυπρόθεσμες μισθωτικές υποχρεώσεις	666.792
Συνολικές υποχρεώσεις μισθώσεων την 1η Ιανουαρίου 2019	**4.826.886**
Πλέον: Προπληρωμένες λειτουργικές μισθώσεις την 1η Ιανουαρίου 2019	-
(Μείον): Υποχρεώσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις την 31η Δεκεμβρίου 2018	-
Συνολικά δικαιώματα χρήσης παγίων που αναγνωρίστηκαν την 1η Ιανουαρίου 2019	**4.826.886**

8. Πληροφόρηση κατά κανάλι διανομής

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 οι πωλήσεις της μητρικής Εταιρείας διαχωρίζονται σε δύο βασικά κανάλια διανομής:

1. Πωλήσεις εσωτερικού
2. Πωλήσεις εξωτερικού

Οι πωλήσεις στο εσωτερικό ουσιαστικά χωρίζονται σε δύο τομείς, τον δημόσιο τομέα (δημόσια / στρατιωτικά νοσοκομεία, ασφαλιστικοί οργανισμοί) και τον ιδιωτικό τομέα (ιδιωτικές κλινικές, φαρμακαποθήκες, φαρμακεία). Οι κύριοι τομείς πωλήσεων στο εσωτερικό είναι τα παραγόμενα φάρμακα, τα εισαγόμενα φάρμακα και τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα. Στο εξωτερικό, η διεθνής δραστηριότητα της μητρικής DEMO ABEE την έχει οδηγήσει στο να εξάγει περίπου το 82% (81% κατά το 2018) των τεμαχίων που παράγει και να διατηρεί για αρκετά χρόνια σημαντικά μερίδια αγοράς σε πολλές χώρες. Αναλυτικότερα στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζονται οι πωλήσεις της Εταιρείας στην Ελλάδα και το εξωτερικό για τα έτη 2019 και 2018.

Πωλήσεις	2019	2018	% Συμμετοχ. 2019	% Συμμετοχ. 2018
Πωλήσεις εσωτερικού	**93.635.585**	**82.861.947**	**61%**	**60%**
Προϊόντα	42.542.236	38.118.399	28%	28%
Εμπορεύματα	48.454.396	42.045.623	31%	30%
Υπηρεσίες	1.993.272	2.060.250	1%	1%
Λοιπά	645.680	637.675	0%	1%
Πωλήσεις εξωτερικού	**60.931.778**	**55.353.161**	**39%**	**40%**
Προϊόντα	54.409.935	51.576.784	35%	37%
Εμπορεύματα	2.336.725	3.157.922	2%	2%
Υπηρεσίες	4.185.117	618.455	3%	0%
Λοιπά	-	-	0%	0%
Σύνολο	**154.567.363**	**138.215.108**	**100%**	**100%**

Οι πωλήσεις της θυγατρικής εταιρείας DEMO Pharmaceuticals GmbH το 2019 ποσού € 2.289.216 αφορούν στο σύνολο τους την τοπική αγορά στη Γερμανία.

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

9. Σημειώσεις στις Οικονομικές Καταστάσεις

9.1. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως ακολούθως:

Ο Όμιλος

	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ						
Αξία έναρξης 1/1/2018	**9.925.000**	**57.674.466**	**73.284.147**	**766.134**	**8.330.330**	**149.980.077**
Προσθήκες	201.613	2.021.077	13.235.949	98.810	812.987	**16.370.436**
Μειώσεις	-	(200)	(526.525)	(153.183)	(654)	**(680.562)**
Λοιπές προσαρμογές	-	-	-	-	-	**-**
Αξία έναρξης 1/1/2019	**10.126.613**	**59.695.343**	**85.993.571**	**711.761**	**9.142.663**	**165.669.951**
Προσθήκες	-	7.777.083	5.369.158	108.069	746.471	**14.000.780**
Μειώσεις	-	(1.000)	(263.784)	(32.636)	(64.719)	**(362.139)**
Λοιπές προσαρμογές	-	-	-	-	-	**-**
Σύνολο 31/12/2019	**10.126.613**	**67.471.426**	**91.098.944**	**787.194**	**9.824.415**	**179.670.731**
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ						
Αξία έναρξης 1/1/2018	**-**	**(22.035.849)**	**(46.784.085)**	**(565.614)**	**(6.033.746)**	**(75.419.294)**
Προσθήκες (-)	-	(1.026.456)	(2.868.588)	(37.450)	(625.195)	**(4.557.689)**
Μειώσεις	-	-	62.419	69.484	-	**131.904**
Λοιπές προσαρμογές	-	-	-	-	-	**-**
Αξία έναρξης 1/1/2019	**-**	**(23.062.305)**	**(49.590.253)**	**(533.580)**	**(6.658.942)**	**(79.845.080)**
Προσθήκες (-)	-	(1.067.902)	(4.197.740)	(59.308)	(668.674)	**(5.993.623)**
Μειώσεις	-	-	144.605	32.636	59.285	**236.525**
Λοιπές προσαρμογές	-	-	-	-	-	**-**
Σύνολο 31/12/2019	**-**	**(24.130.208)**	**(53.643.388)**	**(560.252)**	**(7.268.331)**	**(85.602.178)**
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	**10.126.613**	**36.633.038**	**36.403.318**	**178.182**	**2.483.721**	**85.824.871**
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2019	**10.126.613**	**43.341.218**	**37.455.557**	**226.943**	**2.556.084**	**93.706.415**

Η Εταιρεία

	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια	Μηχανήματα	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	ΣΥΝΟΛΟ
ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ						
Αξία έναρξης 1/1/2018	**9.925.000**	**57.674.466**	**73.284.147**	**766.134**	**8.325.292**	**145.556.421**
Προσθήκες	201.613	2.021.077	13.235.949	98.810	811.668	**16.369.117**
Μειώσεις	-	(200)	(526.525)	(153.183)	(654)	**(680.562)**
Αξία έναρξης 1/1/2019	**10.126.613**	**59.695.343**	**85.993.571**	**711.761**	**9.136.305**	**165.663.593**
Προσθήκες	-	7.777.083	5.369.158	108.069	746.471	**14.000.780**
Μειώσεις	-	(1.000)	(263.784)	(32.636)	(64.719)	**(362.139)**
Σύνολο 31/12/2019	**10.126.613**	**67.471.426**	**91.098.944**	**787.194**	**9.818.057**	**179.302.235**
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ						
Αξία έναρξης 1/1/2018	**-**	**(22.035.849)**	**(46.784.085)**	**(565.614)**	**(6.030.928)**	**(75.416.476)**
Προσθήκες (-)	-	(1.026.456)	(2.868.588)	(37.450)	(624.625)	**(4.557.119)**
Μειώσεις	-	-	62.419	69.484	-	**131.904**
Αξία έναρξης 1/1/2019	**-**	**(23.062.305)**	**(49.590.253)**	**(533.580)**	**(6.655.553)**	**(79.841.691)**
Προσθήκες (-)	-	(1.067.902)	(4.197.740)	(59.308)	(668.087)	**(5.993.036)**
Μειώσεις	-	-	144.605	32.636	59.285	**236.525**
Λοιπές προσαρμογές	-	-	-	-	-	**-**
Σύνολο 31/12/2019	**-**	**(24.130.208)**	**(53.643.388)**	**(560.252)**	**(7.264.355)**	**(85.598.201)**
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2018	**10.126.613**	**36.633.038**	**36.403.318**	**178.182**	**2.480.752**	**85.821.902**
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2019	**10.126.613**	**43.341.218**	**37.455.557**	**226.943**	**2.553.702**	**93.704.033**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Οι εγκαταστάσεις της Αθήνας εκτείνονται σε περίπου 57.000 τ.μ. και αποτελούνται από τέσσερα ιδιόκτητα κτίρια που στεγάζουν την παραγωγή, τον έλεγχο ποιότητας και τις εγκαταστάσεις Ε&Α της Εταιρείας, καθώς επίσης τις αποθήκες και τα γραφεία της. Οι εγκαταστάσεις της Εταιρείας στη Θεσσαλονίκη καλύπτουν μια συνολική έκταση περίπου 5.750 τ.μ. και αποτελείται από ένα κτίριο στο οποίο στεγάζεται το κέντρο διανομής βορείου Ελλάδος και γραφεία.

Δεν υφίστανται περιορισμοί στην ιδιοκτησία ή μεταβίβαση ή λοιπές επιβαρύνσεις επί της ακίνητης περιουσίας του Ομίλου και της Εταιρείας. Η Εταιρεία έχει νόμιμους τίτλους κυριότητας επί των περιουσιακών της στοιχείων και δεν υπάρχουν εμπράγματα ή άλλα βάρη, πέρα από αυτά που αναφέρονται στη σημείωση 9.26.

9.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Ο Όμιλος

	Λογισμικά	Εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα	Δικαιώματα	ΣΥΝΟΛΟ
		ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ		
Αξία έναρξης 1/1/2018	**2.294.452**	**3.806.008**	**12.633.478**	**18.733.938**
Προσθήκες	174.942	-	1.693.543	1.868.486
Μειώσεις	(4.125)	-	(5.455)	(9.580)
Αξία έναρξης 1/1/2019	**2.465.269**	**3.806.008**	**14.321.566**	**20.592.844**
Προσθήκες	108.967	-	1.692.777	1.801.744
Μειώσεις	-	-	(5.073)	(5.073)
Σύνολο 31/12/2019	**2.574.236**	**3.806.008**	**16.009.271**	**22.389.516**
		ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ		
Αξία έναρξης 1/1/2018	**(2.097.680)**	**(1.520.200)**	**(4.357.195)**	**(7.975.076)**
Προσθήκες	(132.964)	(253.979)	(961.908)	(1.348.851)
Αξία έναρξης 1/1/2019	**(2.230.644)**	**(1.774.179)**	**(5.319.103)**	**(9.323.927)**
Προσθήκες	(130.223)	(253.979)	(1.192.374)	(1.576.576)
Σύνολο 31/12/2019	**(2.360.868)**	**(2.028.158)**	**(6.511.477)**	**(10.900.502)**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2018	**234.625**	**2.031.829**	**9.002.463**	**11.268.918**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2019	**213.369**	**1.777.851**	**9.497.794**	**11.489.013**

Η Εταιρεία

	Λογισμικά	Εσωτερικά δημιουργούμενα άυλα	Δικαιώματα	ΣΥΝΟΛΟ
		ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ		
Αξία έναρξης 1/1/2018	**2.284.446**	**3.806.008**	**12.633.478**	**18.723.932**
Προσθήκες	174.942	-	1.693.543	1.868.486
Μειώσεις	(4.125)	-	(5.455)	(9.580)
Αξία έναρξης 1/1/2019	**2.455.263**	**3.806.008**	**14.321.566**	**20.582.838**
Προσθήκες	108.967	-	1.692.777	1.801.744
Μειώσεις	-	-	(5.073)	(5.073)
Σύνολο 31/12/2019	**2.564.230**	**3.806.008**	**16.009.271**	**22.379.509**
		ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ		
Αξία έναρξης 1/1/2018	**(2.092.510)**	**(1.520.200)**	**(4.357.195)**	**(7.969.906)**
Προσθήκες	(130.963)	(253.979)	(961.908)	(1.346.850)
Αξία έναρξης 1/1/2019	**(2.223.473)**	**(1.774.179)**	**(5.319.103)**	**(9.316.755)**
Προσθήκες	(128.222)	(253.979)	(1.192.374)	(1.574.575)
Σύνολο 31/12/2019	**(2.351.695)**	**(2.028.158)**	**(6.511.477)**	**(10.891.330)**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2018	**231.790**	**2.031.829**	**9.002.463**	**11.266.082**
Αναπόσβεστο υπόλοιπο 31/12/2019	**212.535**	**1.777.851**	**9.497.794**	**11.488.179**

9.3. Προκαταβολές ακινητοποιήσεων

Οι προκαταβολές ακινητοποιήσεων αναλύονται ως ακολούθως :

ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	16.626.392	7.021.933	16.626.392	7.021.933
ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΥΠΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗ / ΚΤΙΡΙΩΝ	-	4.900.310	-	4.900.310
	16.626.392	**11.922.243**	**16.626.392**	**11.922.243**

Οι παραγγελίες παγίων στοιχείων αφορούν κυρίως προκαταβολές σε προμηθευτές και παραγγελίες μηχανολογικού εξοπλισμού βάσει του επενδυτικού πλάνου της Εταιρείας. Κατά την χρήση του 2019 ολοκληρώθηκε η τέταρτη μονάδα παραγωγής στο Κρυονέρι Αττικής με αποτέλεσμα οι ακινητοποιήσεις υπό εκτέλεση να μεταφερθούν στις ενσώματες ακινητοποιήσεις.

9.4. Δικαιώματα χρήσης παγίων

Οι μισθώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν πληθώρα μισθώσεων, η πλειοψηφία των οποίων είναι μισθώσεις μεταφορικών μέσων, οικοπέδων και κτιρίων. Κατά την 31/12/2018 ο Όμιλος είχε χαρακτηρίσει τις μισθώσεις αυτές ως λειτουργικές μισθώσεις σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο ΔΛΠ 17.

(α) *Ανάλυση μισθώσεων*

Μισθώσεις μεταφορικών μέσων

Ο Όμιλος μισθώνει μεταφορικά μέσα για την εξυπηρέτηση των λειτουργιών του. Η μέση διάρκεια μίσθωσης είναι τα τέσσερα έτη και το μίσθωμα είναι σταθερό. Τυχόν μεταβολές των μισθωμάτων οφείλονται στην αύξηση των ετήσιων ασφαλίστρων καθώς και των ετήσιων τελών κυκλοφορίας.

Μισθώσεις οικοπέδων και κτιρίων

Η Εταιρεία έχει μισθώσει κτίρια και οικόπεδα για την εύρυθμη λειτουργία της. Οι όροι των συμβάσεων μίσθωσης διαπραγματεύονται σε μεμονωμένη βάση και περιέχουν ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών όρων και συνθηκών. Με βάση την τρέχουσα πρακτική, ο Όμιλος επιδιώκει να υπογράφει συμβάσεις μακροχρόνιας μίσθωσης (κατά προσέγγιση 10 ετών). Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία που ρυθμίζει τις συμβάσεις μίσθωσης, η ελάχιστη δεσμευτική διάρκεια και για τα δύο μέρη της νέας σύμβασης είναι έως 3 έτη. Στο βαθμό κατά το οποίο οι μισθώσεις συνάπτονται σύμφωνα με το νέο νόμο περί επαγγελματικών μισθώσεων που ισχύει από το 2014, δεν υφίσταται δικαίωμα παράτασης (εκτός εάν αυτή συμφωνηθεί ρητά).

(β) *Δικαιώματα χρήσης παγίων*

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης για την Εταιρεία και τον Όμιλο αναλύονται ως εξής:

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΟΣΤΟΣ	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
1η Ιανουαρίου 2019	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
1η εφαρμογή ΔΠΧΑ 16	**626.715**	**3.071.578**	**1.041.612**	**86.981**	**4.826.886**
Προσθήκες	-	-	310.671	3.279	**313.950**
Διακοπές / Λήξεις	-	-	-	-	**-**
Επαναμέτρηση	-	-	-	-	**-**
31η Δεκεμβρίου 2019	**626.715**	**3.071.578**	**1.352.283**	**90.260**	**5.140.836**
ΣΩΡΕΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ					
1η Ιανουαρίου 2019					
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(279.234)	(389.271)	(17.961)	(686.467)
Διακοπές / Λήξεις	-	-	-	-	-
31η Δεκεμβρίου 2019	**-**	**(279.234)**	**(389.271)**	**(17.961)**	**(686.467)**
ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ 31η Δεκεμβρίου 2019	**626.715**	**2.792.344**	**963.012**	**72.298**	**4.454.369**

Το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης που αναγνώρισε η εταιρεία την 1η Ιανουαρίου 2019 στην κατηγορία «Κτίρια και Εγκαταστάσεις» αφορά εμπορική μίσθωση ακινήτου για χρήση αποθηκών σε ακίνητο αποτελούμενο από δυο ορόφους εντός Βιομηχανικής Ζώνης στην θέση «ΜΠΑΦΙ ΚΕΡΑΜΙΔΙ» της κτηματικής περιφέρειας της Κοινότητας Κρυονερίου επιφάνειας 4.350 τ.μ., ενώ το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης που αναγνώρισε η εταιρεία την 1η Ιανουαρίου 2019 στην κατηγορία «Εδαφικές Εγκαταστάσεις» αφορά εμπορική μίσθωση ακινήτου για χρήση χώρου στάθμευσης για την εξυπηρέτηση των εργαζομένων της Εταιρείας σε ακίνητο εκτός σχεδίου και εντός Βιομηχανικής Ζώνης στην θέση «ΜΠΑΦΙ ΚΕΡΑΜΙΔΙ» της κτηματικής περιφέρειας της Κοινότητος Κρυονερίου Αττικής επιφάνειας 8.337 τ.μ. Η κατηγορία «Μεταφορικά Μέσα» περιλαμβάνει μισθωμένα αυτοκίνητα για την εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών των θυγατρικών του Ομίλου.

(γ) *Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις*

Η Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης περιλαμβάνει τα παρακάτω ποσά που σχετίζονται με υποχρεώσεις από Μισθώσεις:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31/12/2019
Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις	4.442.333
Μείον: Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	(789.503)
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	**3.652.830**

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας με τις μελλοντικές αποπληρωμές για την Εταιρεία κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31/12/2019
Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές:	
Εντός ενός έτους	851.926
2 - 5 έτη	2.570.950
Μετά από 5 έτη	1.489.200
Σύνολο ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	**4.912.076**
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(469.743)
Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών	**4.442.333**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Που κατατάσσονται σε:	
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις λειτουργικής μίσθωσης	789.503
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις λειτουργικής μίσθωσης	3.652.830
Σύνολο	**4.442.333**

Οι μεταβολές των υποχρεώσεων από λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	**31/12/2019**
1η Ιανουαρίου 2019	-
1η εφαρμογή ΔΠΧΑ 16	**4.826.886**
Αποπληρωμές	(813.530)
Προσθήκες / (Διακοπές)	313.950
Χρηματοοικονομικό έξοδο λειτουργικών μισθώσεων	115.027
Επαναμέτρηση	-
31η Δεκεμβρίου 2019	**4.442.333**

9.5. Συμμετοχές

Ο Όμιλος έχει τις παρακάτω συμμετοχές σε συγγενείς εταιρείες, οι οποίες λόγω σημαντικής επιρροής ταξινομούνται ως συγγενείς και αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και στο κόστος κτήσεως μείον τυχόν σωρευμένες ζημίες απομείωσης στις εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

Η Εταιρεία έχει ιδρύσει στην Γερμανία κατά 100% θυγατρική εταιρεία με την επωνυμία «Demo Pharmaceuticals GmbH», με σκοπό την είσοδο της στην Γερμανική αγορά φαρμάκου. Την 31/12/2019 η αξία της συμμετοχής είναι πλήρως απομειωμένη.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ-ΚΟΣΤΟΣ ΚΤΗΣΗΣ	717.000	-	717.000	717.000
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ-ΖΗΜΙΑ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ	(717.000)	-	(717.000)	(717.000)
	-	**-**	**-**	**-**

9.6. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις που θα εισπραχθούν μετά το τέλος του επόμενου έτους και αναλύονται ως ακολούθως:

ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ.ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΟΜΟΛΟΓΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	59.199	98.665	59.199	98.665
ΔΟΘΕΙΣΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ	145.611	141.147	145.611	141.147
	204.810	**239.813**	**204.810**	**239.813**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

9.7. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως :

ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	**Ο Όμιλος**		**Η εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	9.432.511	6.883.909	9.112.008	6.877.996
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΟΙΜΑ & ΗΜΙΤΕΛΗ	10.928.895	9.785.426	10.928.895	9.785.426
ΠΡΩΤΕΣ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	15.243.068	17.806.104	15.243.068	17.806.104
	35.604.474	**34.475.439**	**35.283.971**	**34.469.526**

Επί των αποθεμάτων δεν υφίστανται εμπράγματα ή άλλα βάρη.

9.8. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως παρακάτω:

ΠΕΛΑΤΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΠΕΛΑΤΕΣ	57.760.016	42.840.110	58.564.020	43.010.928
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	3.729	-	3.729	-
ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΕΣ (ΜΕΤ/ΝΕΣ)	3.781.963	3.657.494	3.781.963	3.657.494
ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΕΣ (ΜΕΤ/ΝΕΣ) ΣΕ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ	1.412.084	1.412.084	1.412.084	1.412.084
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	(3.234.342)	(2.718.745)	(3.234.342)	(2.718.745)
	59.723.450	**45.190.943**	**60.527.453**	**45.361.760**

Οι λογιστικές αξίες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού προσεγγίζουν τις εύλογες αξίες και όλα τα υπόλοιπα είναι σε ευρώ.

Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου πριν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	**(2.718.745)**	**(1.725.816)**	**(2.718.745)**	**(1.725.816)**
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	(61.549)	(725.802)	(61.549)	(725.802)
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου μετά την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9	**(2.780.294)**	**(2.451.617)**	**(2.780.294)**	**(2.451.617)**
Διενέργεια επιπλέον προβλέψεων	(454.048)	(267.128)	(454.048)	(267.128)
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**(3.234.342)**	**(2.718.745)**	**(3.234.342)**	**(2.718.745)**

9.9. Λοιπές απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως παρακάτω:

ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΕΛΛ.ΔΗΜΟΣΙΟ-ΠΡΟΚ.& ΠΑΡ.ΦΟΡΟΙ	7.809.662	6.297.666	7.797.383	5.870.999
ΛΟΙΠΟΙ ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	2.484.089	3.517.693	2.482.133	3.517.693
ΔΑΝΕΙΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	13.918	13.743	13.918	13.743
ΜΕΤΟΧΕΣ	805.024	251.709	805.024	251.709
ΧΡΕΩΣΤΙΚΑ.ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΠΙΣΤΩΤΩΝ	-	1.956	-	-
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΕΣ ΣΕ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	1.804.475	267.676	1.804.475	253.589
ΕΞΟΔΑ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	268.651	81.265	256.353	81.265
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ	4.546.860	4.411.990	4.546.860	4.411.990
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΧΡΕΩΣΤΕΣ	(262.107)	(246.169)	(262.107)	(246.169)
	17.470.572	**14.597.529**	**17.444.040**	**14.154.820**

Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας για τις χρήσεις που έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2019 και 2018 έχει ως εξής:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Υπόλοιπο έναρξης περιόδου	**(246.169)**	**(178.249)**	**(246.169)**	**(178.249)**
Διενέργεια επιπλέον προβλέψεων	(15.938)	(67.919)	(15.938)	(67.919)
Υπόλοιπο τέλους περιόδου	**(262.107)**	**(246.169)**	**(262.107)**	**(246.169)**

Στο κονδύλι Ελληνικό Δημόσιο – Προκαταβεβλημένοι και Παρακρατηθέντες Φόροι περιλαμβάνεται απαίτηση Φ.Π.Α. της Εταιρείας ποσού € 2.905.966. Βάσει αίτησης της μητρικής Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, έχει ήδη εγκριθεί και εισπραχθεί το σύνολο ποσό της απαίτησης εντός του 2020.

Επιπρόσθετα μεταξύ των απαιτήσεων από το Ελληνικό Δημόσιο το 2019, περιλαμβάνονται προκαταβεβλημένοι και παρακρατημένοι από Δημόσια Νοσοκομεία φόροι εισοδήματος της μητρικής Εταιρείας ποσού € 2.217.704 καθώς και η προκαταβολή φόρου εισοδήματος για την χρήση που έκλεισε την 31/12/2019 ποσού € 2.652.353 .

Η μητρική Εταιρεία έχει στην κατοχή της μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών που κατά την 31/12/2019 έχουν αποτιμηθεί στην εύλογη, αξίας ποσού € 805.024. Η τρέχουσα αξία έχει υπολογιστεί με βάση την τελευταία τιμή κλεισίματος του Χρηματιστηρίου την 31/12/2019.

Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο ποσού € 4.546.860 αφορά επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους, ομόλογα κι αμοιβαία κεφάλαια, μέσω διαχείρισης χαρτοφυλακίου από τον επενδυτικό οίκο Bedrock και σχετικής σύμβασης με την Τράπεζα UBS, κι έχει αποτιμηθεί με ημερομηνία αποτίμησης την 31/12/2019.

9.10. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΤΑΜΕΙΟ	93.813	12.247	7.997	12.247
ΚΑΤΑΘ.ΟΨΕΩΣ & ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ	16.395.764	23.488.309	16.395.764	23.269.617
	16.489.577	**23.500.556**	**16.403.761**	**23.281.864**

Οι καταθέσεις σε τράπεζες τοκίζονται με κυμαινόμενα επιτόκια που βασίζονται στα μηνιαία επιτόκια καταθέσεων τραπεζών. Τα έσοδα τόκων από καταθέσεις όψεως και προθεσμίας σε τράπεζες λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο του δεδουλευμένου

και περιλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα στη συνημμένη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Από το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων της Εταιρείας, ποσό € 147.700 (31/12/2018: € 98.902) αφορά ταμειακά διαθέσιμα σε ξένο νόμισμα (κυρίως USD). Η Εταιρεία στις 31/12/2019 είχε λογαριασμό προθεσμίας (SWAPS) ποσού € 4.000.000 (31/12/2018: € 18.400.000).

9.11. Χρηματοοικονομικά Μέσα

Ο ΟΜΙΛΟΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ

31/12/2019

Στοιχεία ενεργητικού όπως εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης

Ο Όμιλος	Δάνεια και απαιτήσεις	Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων	Σύνολο
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	59.723.450	-	59.723.450
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16.489.577	-	16.489.577
Σύνολο	**76.213.026**	**-**	**76.213.026**

31/12/2018

Στοιχεία ενεργητικού όπως εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης

Ο Όμιλος	Δάνεια και απαιτήσεις	Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων	Σύνολο
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	55.124.773	-	55.124.773
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	4.663.699	4.663.699
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	23.500.556	-	23.500.556
Σύνολο	**78.625.329**	**4.663.699**	**83.289.028**

31/12/2019

Στοιχεία υποχρεώσεων όπως εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης

Ο Όμιλος	Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων	Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Σύνολο
Δάνεια	-	61.767.247	61.767.247
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από το νόμο)	-	49.973.445	49.973.445
Σύνολο	**-**	**111.740.691**	**111.740.691**

31/12/2018

Στοιχεία υποχρεώσεων όπως εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης

Ο Όμιλος	Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων	Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Σύνολο
Δάνεια	-	53.947.656	53.947.656
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από το νόμο)	-	43.109.129	43.109.129
Σύνολο	**-**	**97.056.785**	**97.056.785**

31/12/2019

Στοιχεία ενεργητικού όπως εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης

Η Εταιρεία	Δάνεια και απαιτήσεις	Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων	Σύνολο
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	60.527.453	-	60.527.453
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16.403.761	-	16.403.761
Σύνολο	**76.931.214**	**-**	**76.931.214**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

31/12/2018

Στοιχεία ενεργητικού όπως εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης

Η Εταιρεία	Δάνεια και απαιτήσεις	Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων	Σύνολο
Απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	54.852.881	-	54.852.881
Χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	4.663.699	4.663.699
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	23.281.864	-	23.281.864
Σύνολο	**78.134.746**	**4.663.699**	**82.798.444**

31/12/2019

Στοιχεία υποχρεώσεων όπως εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης

Η Εταιρεία	Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων	Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Σύνολο
Δάνεια	-	61.767.247	61.767.247
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από το νόμο)	-	47.889.399	47.889.399
Σύνολο	**-**	**109.656.646**	**109.656.646**

31/12/2018

Στοιχεία υποχρεώσεων όπως εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης

Η Εταιρεία	Υποχρεώσεις αποτιμώμενες στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων	Λοιπές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	Σύνολο
Δάνεια	-	53.947.656	53.947.656
Προμηθευτές & λοιπές υποχρεώσεις (εκτός από υποχρεώσεις που προβλέπονται από το νόμο)	-	41.539.514	41.539.514
Σύνολο	**-**	**95.487.170**	**95.487.170**

9.12. Μετοχικό κεφάλαιο

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
ΚΑΤΑΒΛ.ΚΕΦΑΛΑΙΟ	31.908.992	31.908.992	31.908.992	31.908.992
	31.908.992	**31.908.992**	**31.908.992**	**31.908.992**

Την 31η Δεκεμβρίου 2019 το μετοχικό κεφάλαιο της μητρικής Εταιρείας ανέρχεται σε € 31.908.992 και διαιρείται σε 10.890.441 ονομαστικές μετοχές των € 2,93. Το μετοχικό κεφάλαιο κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι πλήρως καταβλημένο.

9.13. Αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά απαρτίζονται από: (α) το τακτικό αποθεματικό, (β) τα αφορολόγητα αποθεματικά (γ) τα αποθεματικά που δημιουργούνται από την αποτίμηση παγίων στοιχείων στην εύλογη αξία. Το ύψος τους για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	1.641.902	1.230.178	1.641.902	1.230.178
ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΙΔ.ΔΙΑΤ.ΝΟΜΩΝ	2.799.593	2.799.593	2.799.593	2.799.593
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	(85.465)	(510.715)	(85.465)	(510.715)
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΠΌ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ	34.706.151	34.654.590	34.706.151	34.654.590
	39.062.181	**38.173.645**	**39.062.181**	**38.173.645**

Τακτικό Αποθεματικό: Σύμφωνα με την Ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται, από τα κέρδη της χρήσης, να σχηματίσουν το 5% σαν τακτικό αποθεματικό μέχρις ότου αυτό φτάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού τους κεφαλαίου.

Αφορολόγητα Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων και λοιπά ειδικά αποθεματικά: Τα αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη τα οποία απαλλάσσονται της φορολογίας βάσει ειδικών διατάξεων αναπτυξιακών νόμων (υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη για το σχηματισμό τους). Τα αποθεματικά αυτά αφορούν κατά κύριο λόγο επενδύσεις και δεν διανέμονται. Για τα αποθεματικά αυτά δεν έχει λογιστικοποιηθεί αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

Αποθεματικό αποτίμησης παγίων στην εύλογη αξία: Οι εδαφικές εκτάσεις και τα κτίρια έχουν αποτιμηθεί κατά την 1η Ιανουαρίου 2010 στις εύλογες αξίες. Καθώς η Εταιρεία έχει υιοθετήσει τα ΔΠΧΑ για πρώτη φορά αυτές οι εύλογες αξίες έχουν χρησιμοποιηθεί ως τεκμαρτό κόστος σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ. Η αποτίμηση σε εύλογη αξία πραγματοποιήθηκε από ανεξάρτητους εκτιμητές και το πλεόνασμα της παραπάνω αναπροσαρμογής κατά την ημερομηνία μετατροπής καταγράφηκε σε ξεχωριστό λογαριασμό στην καθαρή θέση, δηλαδή στο αποθεματικό εύλογης αξίας. Το ποσό του αποθεματικού κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι € 34.706.151. Η Εταιρεία δεν έχει πρόθεση να διανείμει αυτά τα αποθεματικά και, κατ' αντιστοιχία, δεν έχει προβεί σε προβλέψεις για υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους για οποιονδήποτε φόρο καταστεί πληρωτέος σε περίπτωση διανομής των παραπάνω αποθεματικών.

9.14. Αναβαλλόμενες φορολογικές (απαιτήσεις) / υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται βάσει του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που θα ισχύει κατά τις χρήσεις που αναμένεται να ανακτηθούν τα στοιχεία του ενεργητικού και να τακτοποιηθούν οι υποχρεώσεις.

ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	Ο Όμιλος			
	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 01/01/2019	ΧΡΕΩΣΗ/(ΠΙΣΤΩΣΗ) ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΧΡΕΩΣΗ/(ΠΙΣΤΩΣΗ) ΣΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ) ΧΡΗΣΗΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 31/12/2019
ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ				
ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ*	292.546	115.116	-	407.661
ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΟΖ.ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞ.ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	380.746	54.165	(150.572)	284.339
ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛ.ΔΗΜΟΣΙΟΥ	6.546.734	9.472	-	6.556.206
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛ.ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ	**7.220.026**	**178.752**	**(150.572)**	**7.248.206**
ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	(11.501.116)	530.362	-	(10.970.754)
ΆΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	(1.324.901)	64.532	-	(1.260.369)
ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	(26.147)	-	-	(26.147)
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	(1.132.307)	(100.920)	-	(1.233.226)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ	**(13.984.471)**	**493.975**	**-**	**(13.490.497)**
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	**(6.764.446)**	**672.727**	**(150.572)**	**(6.242.291)**

	Η Εταιρεία			
	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 01/01/2019	ΧΡΕΩΣΗ/(ΠΙΣΤΩΣΗ) ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΧΡΕΩΣΗ/(ΠΙΣΤΩΣΗ) ΣΤΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ/(ΕΞΟΔΑ) ΧΡΗΣΗΣ	ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΗΝ 31/12/2019
ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ				
ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ*	292.546	115.116	-	407.661
ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΑΠΟΖ.ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞ.ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	380.746	54.165	(150.572)	284.339
ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛ.ΔΗΜΟΣΙΟΥ	6.546.734	9.472	-	6.556.206
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛ.ΑΠΑΙΤΗΣΗΣ	**7.220.026**	**178.752**	**(150.572)**	**7.248.206**
ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	(11.501.116)	530.362	-	(10.970.754)
ΆΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	(1.324.901)	64.532	-	(1.260.369)
ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	(26.147)	-	-	(26.147)
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ	(1.132.307)	(100.920)	-	(1.233.226)
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ	**(13.984.471)**	**493.975**	**-**	**(13.490.497)**
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ	**(6.764.446)**	**672.727**	**(150.572)**	**(6.242.291)**

9.15. Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η πρόβλεψη για αποζημίωση του προσωπικού, λόγω εξόδου από την υπηρεσία απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 και βασίζεται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη που έγινε την 31η Δεκεμβρίου 2019. Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση συνταξιοδότησης υπολογίζονται στη παρούσα αξία των μελλοντικών παροχών που έχουν συσσωρευτεί κατά τη λήξη του έτους, με βάση την αναγνώριση δικαιώματος παροχών των εργαζομένων κατά την διάρκεια της παροχής εργασίας. Η Εταιρεία εφάρμοσε το τροποποιημένο ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους» σχετικά με την άμεση αναγνώριση των μη αναγνωρισμένων αναλογιστικών κερδών στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των αντίστοιχων χρήσεων. Το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19 εισάγει μια σειρά από τροποποιήσεις της λογιστικής των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, συμπεριλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών τα οποία αναγνωρίζονται πλέον στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και εξαιρούνται μόνιμα από τα αποτελέσματα χρήσης. Επίσης, οι αναμενόμενες αποδόσεις των προγραμμάτων περιουσιακών στοιχείων δεν αναγνωρίζονται πλέον στα αποτελέσματα χρήσης, ενώ υπάρχει απαίτηση αναγνώρισης του τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης (ή περιουσιακού στοιχείου) καθορισμένης παροχής στα αποτελέσματα χρήσης, ο οποίος υπολογίζεται χρησιμοποιώντας το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένης παροχής. Τα μη κατοχυρωμένα κόστη προϋπηρεσίας αναγνωρίζονται πλέον στα αποτελέσματα χρήσης στη νεότερη ημερομηνία μεταξύ της ημερομηνίας πραγματοποίησης της τροποποίησης και της ημερομηνίας αναγνώρισης του κόστους της σχετικής αναδιάρθρωσης ή τερματισμού.

Η απεικόνιση της καθαρής υποχρέωσης στον Ισολογισμό του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως ακολούθως:

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΚΑΘΑΡΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΗ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ	1.746.605	2.148.302	1.746.605	2.148.302

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ:	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΑ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΑ (ΚΕΡΔΗ)/ΖΗΜΙΕΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	756.240	769.087	756.240	769.087
ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΑ (ΚΕΡΔΗ)/ΖΗΜΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ	(627.383)	(12.847)	(627.383)	(12.847)
ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΑ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΑ (ΚΕΡΔΗ)/ΖΗΜΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ	**128.857**	**756.240**	**128.857**	**756.240**

ΠΟΣΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΑ ΣΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ:	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΚΟΣΤΟΣ ΤΡΕΧΟΥΣΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	233.204	275.941	233.204	275.941
ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΣ ΛΟΓΩ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	-	-	-	-
ΚΑΘΑΡΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΚΩΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ	36.521	35.211	36.521	35.211
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΘΑΡΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	-	-	-	-
ΤΕΡΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ/ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ/ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ	78.281	2.934	78.281	2.934
ΚΑΘΑΡΟ ΕΞΟΔΟ ΧΡΗΣΗΣ	**348.006**	**314.086**	**348.006**	**314.086**
ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ	122.320	224.149	122.320	224.149

Οι βασικές υποθέσεις για την εκτίμηση των υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας για αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης την 31η Δεκεμβρίου 2019 είναι :

- Προεξοφλητικό επιτόκιο: 0,78%
- Αύξηση μισθών : 2,70%
- Πίνακας θνησιμότητας : EVK 2000
- Κινητικότητα προσωπικού:

Ομάδα Ηλικιών	*Οικειοθελής αποχώρηση*
Έως 40 ετών	10%
41-50	5%
51 και άνω	0%

- Ηλικίες κανονικής αποχώρησης : Προκύπτουν από την κείμενη νομοθεσία, όπως ισχύει κατά τις ημερομηνίες αποτίμησης.

9.16. Δανειακές υποχρεώσεις

Τα δάνεια της Εταιρείας κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2019 και 2018 είναι εκφρασμένα σε ευρώ. Οι συνολικές δανειακές υποχρεώσεις της Εταιρείας ανήλθαν την 31/12/2019 σε ποσό € 61.767.247 των οποίων ποσό € 52.791.000 αφορά σε μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις και ποσό € 8.976.247 αφορά σε βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις. Την 31η Δεκεμβρίου 2019 ο Όμιλος είχε συνάψει συμβάσεις βραχυπρόθεσμων δανείων και αλληλόχρεων λογαριασμών κυμαινόμενου επιτοκίου (Euribor πλέον περιθωρίου).

Το συνολικό έξοδο τόκου των δανείων της Εταιρείας, για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2018, ανήλθε

σε € 2.114.215 και € 2.390.417 αντίστοιχα. Τα ανωτέρω ποσά περιλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έξοδα στην επισυναπτόμενη κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τα μακροπρόθεσμα ομολογιακά δάνεια έχουν εγγραφεί οι κάτωθι προσημειώσεις:

ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ EUROBANK: προς εξασφάλιση Κοινού Ομολογιακού Δανείου έχει εγγραφεί προσημείωση στο ακίνητο (κτίριο Γ') στο Κρυονέρι ποσού € 5.000.000

ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: προς εξασφάλιση Κοινού Ομολογιακού Δανείου έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης ποσού € 16.800.000 Β' τάξης επί του ακινήτου στο Κρυονέρι (κτίριο Β').

ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΟ ΕΘΝΙΚΗ: προς εξασφάλιση Κοινού Ομολογιακού Δανείου έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης ποσού 9.200.000 € στα εξής ακίνητα:

- *Α΄σειράς επί ακινήτου (βιομηχανοστάσιο) στη Θεσ/νίκη*
- *Α΄σειράς επί οικοπέδου στο Κρυονέρι*
- *Β΄σειράς επί ακινήτου στο Κρυονέρι (Α' κτίριο)*

Οι μεταβολές των δανειακών υποχρεώσεων του Ομίλου κατά τις χρήσεις 2019 και 2018 απεικονίζονται παρακάτω:

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	**Ο Όμιλος**			
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ	52.791.000	43.007.360	52.791.000	43.007.360
	52.791.000	**43.007.360**	**52.791.000**	**43.007.360**

ΒΡΑΧΥΠΡ.ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ.ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	**Ο Όμιλος**		**Η εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΜΑΚΡ.ΥΠΟΧΡ.ΠΛΗΡ.ΣΤΗΝ ΕΠΟΜ.ΧΡΗΣΗ	6.549.899	10.940.296	6.549.899	10.940.296
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	2.426.347	-	2.426.347	-
	8.976.247	**10.940.296**	**8.976.247**	**10.940.296**

Το κονδύλι των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων πληρωτέων στην επόμενη χρήση, αφορά στο σύνολο του δόσεις ομολογιακών δανείων, βάσει συμβάσεων που έχει υπογράψει η μητρική Εταιρεία με τις Τράπεζες και πρόκειται να εξοφληθούν εντός του 2020.

9.17. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αφορούν επιχορηγήσεις παγίων της μητρικής Εταιρείας.

ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ	7.537.957	7.958.457	7.537.957	7.958.457
	7.537.957	**7.958.457**	**7.537.957**	**7.958.457**

9.18. Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ	47.910.821	41.384.120	47.813.245	41.327.800
ΕΠΙΤ.ΠΛΗΡΩΤΕΕΣ (ΜΕΤΑΧΡΟΝΟΛ)	76.154	211.714	76.154	211.714
	47.986.975	**41.595.834**	**47.889.399**	**41.539.514**

Οι εμπορικές υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόρος λογαριασμός και συνήθως διακανονίζεται σε Όμιλο και Εταιρεία εντός διαστήματος 90 ημερών.

9.19. Λοιπές υποχρεώσεις

ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΠΡΟΣ.ΠΛΗΡΩΤΕΕΣ	552.212	496.313	552.210	496.313
ΒΡΑΧ.ΥΠΟΧΡ. ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ	11.383	7.861	11.383	7.861
ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧ.ΥΠΟΧΡ.	5.155.082	2.334.314	5.155.082	2.300.161
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΌ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ	7.474.937	6.146.639	7.472.900	5.561.670
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	1.199.490	1.113.072	1.198.646	1.112.263
ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΕΩΣ ΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ	1.281.303	512.509	1.281.303	492.039
ΠΡΟΒΛΕΨΗ CLAWBACK-REBATE	2.027.494	8.423.367	2.027.494	8.423.367
	17.701.901	**19.034.077**	**17.699.018**	**18.393.674**

Το κονδύλι «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» περιλαμβάνει μερίσματα πληρωτέα ποσού €2.395.897, υποχρεώσεις προς αντιπροσώπους εξωτερικού ποσού € 757.386 , έναντι ποσού € 609.934 της χρήσης 2018, καθώς υποχρεώσεις προς εκμισθωτές ακινήτων πληρωτέων την επόμενη χρήση, ύψους € 338.332 το 2019, έναντι € 52.504 το 2018. Μεταξύ των υποχρεώσεων από φόρους-τέλη περιλαμβάνεται ο φόρος εισοδήματος της χρήσης 2019 της μητρικής Εταιρείας ποσού € 7.033.135, έναντι € 4.778.389 την προηγούμενη χρήση. Η πρόβλεψη clawback-rebate στις χρήσεις 2019 και 2018 έχει καταχωρηθεί βάσει της σχετικής λογιστικής οδηγίας και των επιστολών που λαμβάνει η Εταιρεία εντός της επόμενης χρήσης από τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και το Υπουργείο Υγείας κι αφορούν την προηγούμενη, προτού συνταχθούν οι Οικονομικές Καταστάσεις και υποβληθεί η ετήσια δήλωση φόρου εισοδήματος. Το 2019 το κονδύλι της πρόβλεψης ανήλθε σε € 2.027.494, έναντι € 8.423.367 το 2018, λόγω του ποσού του συμψηφισμού του Clawback με δαπάνες Ε&Α και επενδυτικές δαπάνες ποσού € 8.509.416, όπως αναλύεται στη σημείωση 9.20 στις Πωλήσεις.

9.20. Πωλήσεις

ΠΩΛΗΣΕΙΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	1/1/2019-31/12/2019	**1/1/2018-31/12/2018**	**1/1/2019-31/12/2019**	**1/1/2018-31/12/2018**
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	154.840.535	139.045.014	154.567.363	138.215.108
ΜΕΙΟΝ CLAWBACK & REBATE	(7.895.368)	(13.202.900)	(7.895.368)	(13.202.900)
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΌ CLAWBACK & REBATE	**146.945.167**	**125.842.113**	**146.671.994**	**125.012.208**

Το ποσό των clawback & rebate αφαιρείται από τον κύκλο εργασιών, λόγω έκδοσης πιστωτικού προς τον ΕΟΠΥΥ και τα Δημόσια Νοσοκομεία, ως υποχρεωτική έκπτωση, αλλά και προς επιστροφή του ποσού της υπερβάλλουσας Ενδονοσοκομειακής και Εξωνοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης.

Πιο συγκεκριμένα, βάσει του άρθρου 11 του Ν.4052/2012 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.4093/2012, λόγω εκτάκτων οικονομικών συγκυριών, η ετήσια φαρμακευτική δαπάνη δεν μπορεί να υπερβαίνει το κονδύλι που είναι εγγεγραμμένο στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό για την φαρμακευτική περίθαλψη. Εάν υπάρξει υπερβάλλον ποσό, αναζητείται εκ μέρους των Φ.Κ.Α (ΕΟΠΥΥ) από τους κατόχους αδείας κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων, αναλόγως του μεριδίου πωλήσεων στην φαρμακευτική δαπάνη. Επιπλέον με το άρθρο 15 του Ν.4346/2015 καθιερώθηκε clawback και

στην Ενδονοσοκομειακή Φαρμακευτική δαπάνη.

Κατά αντιστοιχία, το rebate αποτελεί υποχρεωτική επιστροφή προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) και τα Δημόσια Νοσοκομεία, και εισήχθη με το άρθρο 35 του Ν.3918/2011, το οποίο αντικαταστάθηκε από το άρθρο 87 του Ν.4472/2017. Ως εκ τούτου εξαιρείται από τους υπολογισμούς για τη λειτουργική απόδοση της Εταιρείας και του Ομίλου, λόγω της μη διαμόρφωσης του ποσού από την εμπορική πολιτική της Εταιρείας.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1115/2016 και την Α.1035/2019 οι εταιρείες υποχρεούνται στην έκδοση πιστωτικού τιμολογίου για την επιστροφή του clawback και του rebate, συνεπώς στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας εμφανίζονται αφαιρετικά του κύκλου εργασιών.

Κατ' εφαρμογή του άρθρου 20 του Ν.4633/2019 και της σχετικής ΚΥΑ Γ.Π. Β1.Β2/4577/24.01.2020 (ΦΕΚ Β' 380/07.02.2020) εγκρίθηκε η εταιρεία να συμψηφίσει επενδυτικές δαπάνες και δαπάνες Ε&Α που πραγματοποίησε το 2019 ύψους € 9.019.981 με το αντίστοιχο Clawback Νοσοκομειακής και Εξωνοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης για την ίδια περίοδο, με αποτέλεσμα να ωφεληθούν τα αποτελέσματα της χρήσης κατά ποσό € 8.509.416, και να μειωθεί ισόποσα το Clawback.

Το ποσό Clawback και Rebate που χρεώθηκε η Εταιρεία τη χρήση 2019 προ συμψηφισμού ανήλθε σε ποσό € 16.404.784, ενώ μετά τον συμψηφισμό σε ποσό € 7.895.368.

9.21. Έξοδα ανά κατηγορία

ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	1/1/2019-31/12/2019	**1/1/2018-31/12/2018**	**1/1/2019-31/12/2019**	**1/1/2018-31/12/2018**
ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ	56.520.833	53.672.601	56.840.812	53.658.191
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	14.062.562	11.313.077	14.062.562	11.313.077
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	1.782.256	2.343.060	1.782.256	2.343.060
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	3.559.280	3.366.747	3.559.280	3.366.747
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	4.117	442	4.117	442
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	2.350.986	2.199.759	2.350.986	2.199.759
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ	4.306.618	2.860.508	4.306.618	2.860.508
	82.586.652	**75.756.194**	**82.906.631**	**75.741.784**

Το αυξημένο κόστος πωληθέντων τη χρήση 2019 οφείλεται στην αύξηση του κόστους παραγωγής σε ορισμένες κατηγορίες προϊόντων που απαιτούν ανάλωση ακριβών πρώτων και βοηθητικών υλών, για την παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων νέων θεραπευτικών κατηγοριών. Παράλληλα, οι αμοιβές και τα έξοδα του προσωπικού αυξήθηκαν κατά € 2.749.485 την παρούσα χρήση με παράλληλη μείωση κατά € 560.804 των αμοιβών τρίτων, λόγω νέων συνεργασιών με τρίτους υπεργολάβους για την παραγωγή προϊόντων.

ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	1/1/2019-31/12/2019	**1/1/2018-31/12/2018**	**1/1/2019-31/12/2019**	**1/1/2018-31/12/2018**
ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑΛΩΘΕΝΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	-	-	-	-
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	4.757.187	3.740.164	4.602.236	3.589.916
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	629.118	446.197	465.587	322.852
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	1.678.003	2.100.567	1.677.125	2.100.019
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	498.194	413.272	498.194	413.272
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	2.818.873	1.620.172	2.578.704	1.491.216
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ	315.523	285.214	313.522	283.213
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ	43.205	-	43.205	-
	10.740.103	**8.605.586**	**10.178.573**	**8.200.488**

(Τα ποσά σε όλους τους πίνακες και τις σημειώσεις είναι σε ευρώ, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά)

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού το 2019 ανήλθαν στον Όμιλο και την Εταιρεία στο ποσό των € 4.757.187 και € 4.602.236 αντίστοιχα, έναντι € 3.740.164 και € 3.589.916 , με αντίστοιχη μείωση των παροχών τρίτων.

ΕΞΟΔΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	1/1/2019-31/12/2019	**1/1/2018-31/12/2018**	**1/1/2019-31/12/2019**	**1/1/2018-31/12/2018**
ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑΛΩΘΕΝΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	16.615	124.517	16.615	124.517
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	6.093.472	5.508.111	6.093.472	5.508.111
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	1.993.611	1.776.388	1.828.574	1.448.072
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	662.554	708.565	662.554	708.565
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	499.108	413.512	499.108	413.512
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	8.530.413	7.374.239	8.382.392	7.277.530
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ	977.334	918.559	976.747	917.989
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ	643.262	-	643.262	-
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	-	617.651	-	617.651
	19.416.369	**17.441.543**	**19.102.723**	**17.015.947**

ΕΞΟΔΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	1/1/2019-31/12/2019	**1/1/2018-31/12/2018**	**1/1/2019-31/12/2019**	**1/1/2018-31/12/2018**
ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑΛΩΘΕΝΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	924.562	688.518	924.562	688.518
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	2.931.009	3.270.700	2.931.009	3.270.700
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	382.280	554.083	382.280	554.083
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	54.629	67.267	54.629	67.267
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	-	-	-	-
ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	450.884	120.998	450.884	120.998
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ	1.970.724	1.772.442	1.970.724	1.772.442
	6.714.088	**6.474.007**	**6.714.088**	**6.474.007**

Οι δαπάνες έρευνας & ανάπτυξης ανήλθαν σε € 6.714.088 το 2019, έναντι € 6.474.007 την προηγούμενη χρήση, ήτοι αύξηση κατά περίπου 4%, στην προσπάθεια του Ομίλου για την εξεύρεση νέων καινοτόμων προϊόντων και θεραπειών.

ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	**Ο Όμιλος**		**Η Εταιρεία**	
	1/1/2019-31/12/2019	**1/1/2018-31/12/2018**	**1/1/2019-31/12/2019**	**1/1/2018-31/12/2018**
ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ & ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ	19.017	12.367	19.017	12.367
ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΞΟΔΑ	615.965	846.206	615.965	846.206
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ	1.561.343	1.614.751	1.561.343	1.614.751
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	146.535	16.174	146.535	16.174
	2.342.859	**2.489.499**	**2.342.859**	**2.489.499**

Τα έκτακτα και ανόργανα έξοδα περιλαμβάνουν χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές την κλειόμενη χρήση ποσού € 454.827, έναντι ποσού € 602.289 την προηγούμενη.

9.22. Λοιπά έσοδα

ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1/2019-31/12/2019	1/1/2018-31/12/2018	1/1/2019-31/12/2019	1/1/2018-31/12/2018
ΑΛΛΑ ΕΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	231.476	139.324	231.476	139.324
ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΣΟΔΑ	914.042	812.813	914.042	812.813
ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΕΡΔΗ	4.000	101.009	4.000	101.009
ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΑΧΡΗΣΙΜΟΠ.ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΠΡΟΗΓ.ΧΡΗΣΕΩΝ	2.324	-	2.324	-
	1.151.842	**1.053.146**	**1.151.842**	**1.053.146**

Τα έκτακτα και ανόργανα έσοδα περιλαμβάνουν τη χρήση 2019 πιστωτικές συναλλαγματικές διαφορές ύψους € 455.639 , έναντι € 385.560 το 2018, καθώς και αποσβέσεις επιχορηγήσεων το ποσού € 420.450 οι οποίες δεν μεταβλήθηκαν από την προηγούμενη χρήση.

9.23. Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα (Έσοδα – Έξοδα)

ΧΡΗΜ/ΚΑ ΕΞΟΔΑ / (ΕΣΟΔΑ)	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1/2019-31/12/2019	1/1/2018-31/12/2018	1/1/2019-31/12/2019	1/1/2018-31/12/2018
ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	2.414.042	3.284.996	2.413.216	3.284.263
ΤΟΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΜΙΣΘΩΣΕΩΝ	115.027	-	115.027	-
ΖΗΜΙΑ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ	39.466	82.081	39.466	82.081
ΚΕΡΔΟΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ	(141.716)	-	(141.716)	-
ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	(553.316)	-	(553.316)	-
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΟΚΟΙ & ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ	(127.645)	(235.591)	(127.645)	(235.591)
	1.745.858	**3.131.486**	**1.745.032**	**3.130.753**

9.24. Φόρος εισοδήματος

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4646/2019 ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις για τη χρήση 2019 μειώθηκε σε 24%. Ο ισχύον νόμος για τη χρήση 2018 (άρθρο 23 του Ν. 4579/2018), προέβλεπε τη σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, κατά 1% ετησίως, καταλήγοντας από 28% για το φορολογικό έτος 2019 σε 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής.

Την 31/12/2019 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρ. 36 του Ν. 4174/2013, με τις εξαιρέσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για παράταση του δικαιώματος της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Για τη χρήση 2019, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2019. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	1/1/2019-31/12/2019	1/1/2018-31/12/2018	1/1/2019-31/12/2019	1/1/2018-31/12/2018
Φόρος χρήσης	(7.033.135)	(4.778.389)	(7.033.135)	(4.778.389)
Φόρος προηγούμενων χρήσεων	(241.106)	-	(241.106)	-
Αναβαλλόμενος φόρος	672.727	97.149	672.727	97.149
Προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	-	-	-	-
Λοιποί Φόροι	-	-	-	-
Σύνολο	**(6.601.514)**	**(4.681.240)**	**(6.601.514)**	**(4.681.240)**
Κέρδη(ζημιές) προ φόρων	**24.551.906**	**12.996.944**	**24.833.930**	**13.012.875**
Συντελεστής Φόρου	24%	29%	24%	29%
Φόρος υπολογ. βάσει του θεσπισμένου φορολογικού συντελεστή	(5.960.143)	(3.769.114)	(5.960.143)	(3.773.734)
Επανεκτίμηση αναβαλλόμενου φόρου - Αλλαγή φορολογικού συντελεστή	-	61.909	-	61.909
Προβλέψεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις	-	-	-	-
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	(641.371)	(974.035)	(641.371)	(969.415)
Πραγματική φορολογική επιβάρυνση	**(6.601.514)**	**(4.681.240)**	**(6.601.514)**	**(4.681.240)**

9.25. Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη / (ζημίες) ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση του κέρδους / (ζημίας) που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής Εταιρείας, με το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της χρήσης εξαιρουμένων των τυχόν ιδίων κοινών μετοχών που αγοράστηκαν από την Εταιρεία.

ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2018
Καθαρά κέρδη περιόδου	18.427.203	8.325.340	18.709.227	8.341.270
Σταθμισμένος αριθμός μετοχών	10.890.441	10.890.441	10.890.441	10.890.441
	1,7	**0,8**	**1,7**	**0,8**

9.26. Δεσμεύσεις, εγγυήσεις και εμπράγματα βάρη

Ο Όμιλος και η Εταιρεία κατά την 31/12/2019 είχαν συνάψει συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης οι οποίες λήγουν σε διάφορες ημερομηνίες έως και το 2024. Οι μελλοντικές ελάχιστες πληρωμές ενοικίων λειτουργικών μισθώσεων βάσει μη ακυρώσιμων συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης έχουν ως ακολούθως για τον Όμιλο και την Εταιρεία:

Δεσμεύσεις, Εγγυήσεις και Εμπράγματα Βάρη		
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Εντός 1 έτους	840	1.047.051
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	350	2.867.560
Άνω των 5 ετών	-	-
Σύνολο	**1.190**	**3.914.611**
Εγγυήσεις	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	145.611	141.147
Εγγυητικές επιστολές σε €	1.903.477	1.499.264
Εγγυητικές επιστολές σε USD	121.602	242.241
Σύνολο	**2.170.690**	**1.882.653**

Εμπράγματα βάρη	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Προσημειώσεις ακινήτων	31.293.400	31.293.400
Σύνολο	**31.293.400**	**31.293.400**

9.27. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι εμπορικές συναλλαγές του Ομίλου και της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα στη διάρκεια της χρήσης 2019, έχουν πραγματοποιηθεί υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς. Ο Όμιλος δεν συμμετείχε σε καμία συναλλαγή ασυνήθους φύσης και δεν αποσκοπεί να συμμετάσχει σε τέτοιου είδους συναλλαγές στο μέλλον.

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
ΈΣΟΔΑ	**1/1/2019-31/12/2019**	**1/1/2018-31/12/2018**	**1/1/2019-31/12/2019**	**1/1/2018-31/12/2018**
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	-	-	2.016.043	2.718.403
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ - ΔΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	-	-	-	-
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	1.988.120	2.041.081	1.988.120	2.041.081
ΣΥΝΟΛΟ	**1.988.120**	**2.041.081**	**4.004.163**	**4.759.484**

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
ΈΞΟΔΑ	**1/1/2019-31/12/2019**	**1/1/2018-31/12/2018**	**1/1/2019-31/12/2019**	**1/1/2018-31/12/2018**
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	-	-	-	-
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ - ΔΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	3.763.650	2.614.723	3.763.650	2.614.723
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	390.000	636.000	390.000	636.000
ΣΥΝΟΛΟ	**4.153.650**	**3.250.723**	**4.153.650**	**3.250.723**

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	-	-	1.986.470	1.513.295
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ - ΔΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	2.199.059	1.686.810	2.199.059	1.686.810
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	4.230.237	3.600.099	4.230.237	3.600.099
ΣΥΝΟΛΟ	**6.429.296**	**5.286.910**	**8.415.766**	**6.800.204**

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	**31/12/2019**	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ	-	-	-	-
ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΑ ΣΤΕΛΕΧΗ - ΔΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	105.207	60.453	105.207	60.453
ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	308.585	52.504	308.585	52.504
ΣΥΝΟΛΟ	**413.792**	**112.957**	**413.792**	**112.957**

Οι συναλλαγές προς την DEMO GmbH αφορούν την παροχή φαρμακευτικών σκευασμάτων.

9.28. Πολιτική Διαχείρισης Κινδύνων

Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Οι δραστηριότητες του Ομίλου δημιουργούν πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβανομένων των

κινδύνων συναλλαγματικών ισοτιμιών και επιτοκίων, διακυμάνσεων των τιμών της αγοράς, πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων ρευστότητας. Οι κίνδυνοι που περιγράφονται στη συνέχεια αφορούν στους σημαντικούς παράγοντες, που είναι γνωστοί και συγκεκριμένοι για τον Όμιλο. Πρόσθετοι κίνδυνοι που επί του παρόντος δεν είναι γνωστοί ή δεν θεωρούνται ουσιώδεις, μπορούν επίσης να επιδράσουν δυσμενώς στην οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου. Σημειώνεται, επίσης, ότι η σειρά παράθεσης των κινδύνων δεν παραπέμπει σε διαφοροποίηση τους όσον αφορά τη βαρύτητα ή την πιθανότητα επέλευσης καθενός από αυτούς. Η Διοίκηση του Ομίλου με τα τμήματα διαχείρισης των ανωτέρω κινδύνων, στοχεύει στον περιορισμό ενδεχόμενης αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του, που είναι δυνατό να προκύψει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων. Ο Όμιλος δεν εκτελεί συναλλαγές που δεν σχετίζονται με τις εμπορικές, επενδυτικές ή λειτουργικές δραστηριότητές του.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, δάνεια, συναλλαγές σε ξένο νόμισμα σε τρέχουσες τιμές, λογαριασμούς προεξόφλησης απαιτήσεων (factoring) και υποχρεώσεις που προκύπτουν από συμβόλαια χρηματοδοτικής μίσθωσης. Οι παρακάτω κίνδυνοι επηρεάζονται σημαντικά από τους επιβαλλόμενους ελέγχους κεφαλαίων (Capital Control) καθώς και το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα.

9.28.1. Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν τα άμεσα ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία δεν επαρκούν για την κάλυψη των άμεσων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία λήξης τους. Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης για κάλυψη του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης. Ο Όμιλος έχει θεσπίσει συγκεκριμένες πολιτικές διαχείρισης και παρακολούθησης της ρευστότητάς του προκειμένου να έχει διαρκώς επαρκή ρευστοποιήσιμα στοιχεία ενεργητικού, που να μπορούν να καλύψουν αντίστοιχες υποχρεώσεις.

Η ανάλυση της ληκτότητας υποχρεώσεων για τον Όμιλο και την Εταιρεία το 2019 παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

Ο Όμιλος

	Για τη διαχειριστική περίοδο που έληξε την 31/12/2019				
Ενηλικίωση υποχρεώσεων	**0 - 6 μήνες**	**6 μήνες - 1 έτος**	**2 έτη - 5έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-	-	47.082.000	5.709.000	**52.791.000**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	8.976.247	-	-	**8.976.247**
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	-	47.986.975	-	-	**47.986.975**
Λοιπές υποχρεώσεις	5.060.499	12.641.401	-	-	**17.701.901**
Σύνολο	**5.060.499**	**69.604.623**	**47.082.000**	**5.709.000**	**127.456.122**

Ο Όμιλος

	Για τη διαχειριστική περίοδο που έληξε την 31/12/2018				
Ενηλικίωση υποχρεώσεων	**0 - 6 μήνες**	**6 μήνες - 1 έτος**	**2 έτη - 5έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-	-	28.365.360	14.642.000	**43.007.360**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	10.940.296	-	-	**10.940.296**
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	-	41.595.834	-	-	**41.595.834**
Λοιπές υποχρεώσεις	10.523.982	8.510.095	-	-	**19.034.077**
Σύνολο	**10.523.982**	**61.046.225**	**28.365.360**	**14.642.000**	**114.577.567**

	Η Εταιρεία				
	Για τη διαχειριστική περίοδο που έληξε την 31/12/2019				
Ενηλικίωση υποχρεώσεων	**0 - 6 μήνες**	**6 μήνες - 1 έτος**	**2 έτη - 5έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-	-	47.082.000	5.709.000	**52.791.000**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	8.976.247	-	-	**8.976.247**
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	-	47.889.399	-	-	**47.889.399**
Λοιπές υποχρεώσεις	5.059.653	12.639.364	-	-	**17.699.018**
Σύνολο	**5.059.653**	**69.505.010**	**47.082.000**	**5.709.000**	**127.355.663**

	Η Εταιρεία				
	Για τη διαχειριστική περίοδο που έληξε την 31/12/2018				
Ενηλικίωση υποχρεώσεων	**0 - 6 μήνες**	**6 μήνες - 1 έτος**	**2 έτη - 5έτη**	**Άνω των 5 ετών**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμες τραπεζικές υποχρεώσεις	-	-	28.365.360	14.642.000	**43.007.360**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	-	10.940.296	-	-	**10.940.296**
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	-	41.539.514	-	-	**41.539.514**
Λοιπές υποχρεώσεις	10.523.982	7.869.693	-	-	**18.393.674**
Σύνολο	**10.523.982**	**60.349.503**	**28.365.360**	**14.642.000**	**113.880.844**

9.28.2. Κίνδυνος επιτοκίου δανείων

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμειακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Οι δραστηριότητες του Ομίλου είναι στενά συνδεδεμένες με τα επιτόκια εξαιτίας των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων.

Τα στοιχεία ενεργητικού του Ομίλου που εκτίθενται σε επιτοκιακές διακυμάνσεις αφορούν κυρίως στα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων. Η πολιτική του Ομίλου αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού είναι να τοποθετεί (όταν υπάρχει δυνατότητα) τα ταμειακά διαθέσιμά του σε κυμαινόμενα επιτόκια ώστε να διατηρεί την απαραίτητη ρευστότητα επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα ικανοποιητική απόδοση.

Η έκθεση του Ομίλου στον κίνδυνο μεταβολής στα επιτόκια της αγοράς σχετικά με τα στοιχεία των υποχρεώσεων, αφορά τις μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου με κυμαινόμενο επιτόκιο.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου και της Εταιρείας σε μια μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή –1%.

	Ο Όμιλος				Η Εταιρεία			
	2019	2019	2018	2018	2019	2019	2018	2018
Αύξηση / μείωση	**+1%**	**-1%**	**+1%**	**-1%**	**+1%**	**-1%**	**+1%**	**-1%**
Επίδραση κέρδος/(ζημιά) στα αποτελέσματα χρήσης	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152
Επίδραση κέρδος/(ζημιά) στα ίδια κεφάλαια	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152	(578.575)	578.575	(567.152)	567.152

9.28.3. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος αναφέρεται στον κίνδυνο διακύμανσης της αξίας ή των ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού μέσου, λόγω των μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο λόγω του ότι οι συναλλαγές πραγματοποιούνται κατά κύριο λόγο σε ευρώ.

9.28.4. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος συνίσταται στην πιθανότητα κάποιος αντισυμβαλλόμενος να προκαλέσει στον Όμιλο οικονομική ζημιά εξαιτίας της αθέτησης των συμβατικών του υποχρεώσεων. Ο πιστωτικός κίνδυνος προέρχεται κυρίως από τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα και εκθέσεις σε πιστωτικό κίνδυνο από πελάτες ή χρεώστες.

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Οι αθετημένες πληρωμές από πελάτες όμως είναι μέγεθος το οποίο μπορεί ενδεχόμενα να επηρεάσει αρνητικά την ρευστότητα του Ομίλου. Δεδομένης της μεγάλης διεύρυνσης του πελατολογίου, δεν υφίσταται σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου αναφορικά με τις εμπορικές αυτές απαιτήσεις, καθώς κατανέμεται σε μεγάλο αριθμό πελατών.

Ο Όμιλος παρακολουθεί μέσω της μονάδας πιστωτικού ελέγχου τις εμπορικές του απαιτήσεις και διασφαλίζει την σε κάθε περίπτωση είσπραξη τους, μέσω συμβολαίων ασφάλισης πιστώσεων, αλλά και παρακράτησης της κυριότητας των πωλούμενων προϊόντων γόνου έως την ολοσχερή εξόφληση των εν λόγω απαιτήσεων. Δεν υπάρχουν σημαντικοί κίνδυνοι για μη είσπραξη απαιτήσεων δεδομένου ότι ο Όμιλος έχει εφαρμόσει αυστηρές διαδικασίες αξιολόγησης με κριτήρια που ελαχιστοποιούν τον σχετικό κίνδυνο.

Ο κατωτέρω πίνακας συμπεριλαμβάνει ανάλυση της ληκτότητας των απαιτήσεων από εμπορικές δραστηριότητες και λοιπών απαιτήσεων.

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα	70.843.864	51.342.391	71.621.337	51.070.500
Είναι σε καθυστέρηση αλλά όχι απομειωμένα				
<30 ημέρες	-	433.099	-	433.099
31-60 ημέρες	36.402	1.603.899	36.402	1.603.899
61-90 ημέρες	514.188	746.233	514.188	746.233
91-180 ημέρες	163.411	1.315.737	163.411	1.315.737
181-360 ημέρες	2.035.558	1.473.553	2.035.558	1.473.553
>361 ημέρες	3.805.407	3.113.372	3.805.407	3.113.372
Σύνολο	**77.398.831**	**60.028.284**	**78.176.303**	**59.756.393**

Για την ελαχιστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου σε διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, καθώς και σε άλλα βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά προϊόντα, ο Όμιλος περιορίζει την έκθεση του και συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά ιδρύματα.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία την ημερομηνία της Κατάστασης της Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

	Ο Όμιλος		**Η Εταιρεία**	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	16.489.577	23.500.556	16.403.761	23.281.864
Πελάτες & Λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	59.723.450	45.190.943	60.527.453	45.361.760
Λοιπές απαιτήσεις	17.470.572	14.597.529	17.444.040	14.154.820
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	204.810	239.813	204.810	239.813
Σύνολο	**93.888.408**	**83.528.841**	**94.580.064**	**83.038.257**

9.28.5. Κίνδυνος διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου και της Εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει απρόσκοπτα τη δραστηριότητα της και
- να παρέχει ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας τις υπηρεσίες αναλογικά με το κόστος και

φροντίζοντας την κεφαλαιακή διάρθρωση,

- να εξασφαλίσει τη διατήρηση υγιών δεικτών κεφαλαίου.

Η Εταιρεία παρακολουθεί τη διαχείριση του κεφαλαίου με βάση το παρακάτω δείκτη που βασίζεται σε μεγέθη όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	108.343.762	95.571.539	108.812.159	95.765.961
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(16.489.577)	(23.500.556)	(16.403.761)	(23.281.864)
Κεφάλαιο	**91.854.186**	**72.070.983**	**92.408.398**	**72.484.097**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	108.343.762	95.571.539	108.812.159	95.765.961
Πλέον: Δάνεια	61.767.247	53.947.656	61.767.247	53.947.656
Σύνολο κεφαλαίων	**170.111.009**	**149.519.195**	**170.579.405**	**149.713.617**
Κεφάλαιο προς σύνολο κεφαλαίων	**0,5**	**0,5**	**0,5**	**0,5**

	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31/12/2019	**31/12/2018**	**31/12/2019**	**31/12/2018**
Συνολικός δανεισμός	61.767.247	53.947.656	61.767.247	53.947.656
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(16.489.577)	(23.500.556)	(16.403.761)	(23.281.864)
Καθαρό χρέος	**45.277.670**	**30.447.100**	**45.363.486**	**30.665.792**
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	108.343.762	95.571.539	108.812.159	95.765.961
Συνολικό κεφάλαιο (καθαρός δανεισμός & ίδια κεφάλαια)	**153.621.433**	**126.018.639**	**154.175.645**	**126.431.753**
Συντελεστής μόχλευσης	**29%**	**24%**	**29%**	**24%**

9.29. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

9.29.1. Επίδραση πανδημίας COVID–19

Η πανδημία του κορωνοϊού που προκαλεί την ασθένεια Covid-19 είναι το σημαντικότερο γεγονός της γενιάς μας. Μέσα σε λίγους μήνες, η οικονομική δραστηριότητα και η κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα όλων των χωρών του κόσμου έχουν επηρεαστεί σημαντικά. Ολόκληρη η ανθρωπότητα καλείται να αντιμετωπίσει έναν κοινό εχθρό για πρώτη φορά σε τέτοια κλίμακα. Τα πρώτα κρούσματα του νέου ιού εμφανίστηκαν στην Ελλάδα στις 26 Φεβρουαρίου το 2020 και τον Μάρτιο του 2020 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (Π.Ο.Υ.) κήρυξε τον ιό πανδημία. Η Ελλάδα ήταν από τις ελάχιστες χώρες που έλαβε άμεσα μέτρα περιορισμού της εξάπλωσης και προστασίας κατά του κορωνοϊού. Από τις 6 το πρωί της 23ης Μαρτίου επιβλήθηκαν σημαντικοί περιορισμοί στην κυκλοφορία και μετακίνηση των πολιτών σε ολόκληρη την επικράτεια, πλην συγκεκριμένων εξαιρέσεων. Πολλές επιχειρήσεις έθεσαν σε αδράνεια την λειτουργία τους, και συγκεκριμένα οι κλάδοι εστίασης και ψυχαγωγίας, τουρισμού, μεταφορών και εμπορίου. Ένα από τα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση, ήταν και η τηλεργασία , δίνοντας με αυτό τον τρόπο τη δυνατότητα σε επιχειρήσεις των υπολοίπων κλάδων, να συνεχίσουν τη λειτουργία τους κατά το μέγιστο δυνατό μέσω της απομακρυσμένης εργασίας. Οι επιπτώσεις, παρά την μερική λειτουργία των επιχειρήσεων είναι σημαντικές, χωρίς ακόμη να έχουν ποσοτικοποιηθεί. Η Εταιρεία DEMO A.B.E.E. από την πρώτη στιγμή εμφάνισης της πανδημίας του κορωνοϊού, ακόμα και πριν την επιβολή των περιοριστικών μέτρων από την Κυβέρνηση, έλαβε μία σειρά από μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων.

Λήψη μέτρα διασφάλισης υγείας από την Βιομηχανία DEMO A.B.E.E.

Με υψηλό αίσθημα ευθύνης, η Εταιρεία εφάρμοσε άμεσα ειδικά πρωτόκολλά, μέτρα πρόληψης και ασφάλειας στις εγκαταστάσεις της με στόχο την αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID-19. Με την εμφάνιση του πρώτου κρούσματος στη χώρα μας, η Εταιρεία προχώρησε στη σύσταση επιτροπής διαχείρισης κρίσεων, λειτουργώντας άμεσα και αποφασιστικά

για την πρόληψη του φαινομένου προλαβαίνοντας τις εξελίξεις. Η επιτροπή αποφάσισε και υλοποίησε άμεσα ένα ολοκληρωμένο πλάνο δράσεων για την προστασία και την υποστήριξη των ανθρώπων της Εταιρείας, όπως η τοποθέτηση αντισηπτικών σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους, η θερμομέτρηση στις εισόδους της Εταιρείας, η αύξηση των δρομολογίων των λεωφορείων του προσωπικού και το κλείσιμο του εστιατορίου με στόχο την αποφυγή του συνωστισμού. Θεσπίστηκαν κανόνες για την εργασιακή καθημερινότητα για να διασφαλιστεί, ότι οι άνθρωποι της εργάζονται σε ένα ασφαλές και προστατευμένο περιβάλλον. Η διατήρηση αποστάσεων, η αποφυγή χειραψιών, συναντήσεων, εκπαιδεύσεων και κάθε μορφής συνάθροιση περιορίστηκε άμεσα από την πρώτη στιγμή. Με βασική προτεραιότητα την υγεία και ασφάλεια των ανθρώπων της και των συνεργατών της καθώς και την εξασφάλιση της ομαλής διεξαγωγής της δραστηριότητάς της, η εργασίας εξ αποστάσεως εφαρμόστηκε άμεσα όπου αυτό κατέστη εφικτό.

Η Εταιρεία κοινοποίησε εγκαίρως σε όλους τους εργαζομένους τις οδηγίες του ΕΟΔΥ και φρόντισε για τη πιστή τήρηση αυτών, συμβάλλοντας με υπευθυνότητα στη συντονισμένη προσπάθεια της κοινωνίας μας για τον περιορισμό εξάπλωσης του κορωνοϊού. Η αύξηση του προσωπικού καθαριότητας και η συνεχής απολύμανση σε πόρτες, χερούλια και κεντρικά αποδυτήρια ενεργοποιήθηκε άμεσα, ενώ πραγματοποιήθηκε συντήρηση και καθαρισμός των κλιματιστικών που εξασφάλιζε την ορθή λειτουργία του εξαερισμού. Η απαγόρευση των επισκέψεων σε νοσοκομεία και ιδιωτικά ιατρεία, καθώς και η αναστολή ταξιδιών στο εξωτερικό προστάτεψε τους ιατρικούς επισκέπτες και όλο το προσωπικό από πιθανό κίνδυνο μόλυνσης. Με βασικό μέλημα τη διασφάλιση της υγείας και ασφάλεια,ς τα πιθανά κρούσματα καθώς και οι ευπαθείς ομάδες παρέμειναν σε καθεστώς καραντίνας στην οικία τους με την πλήρη κάλυψη τους από την Εταιρεία. Η χρήση γαντιών και μάσκας είναι υποχρεωτική από όλο το προσωπικό σε όλους τους χώρους μετά από παροχή της Εταιρείας. Το προσωπικό διανομής προμηθεύτηκε ειδικές στολές με σκοπό τη χρήση αυτών κατά τη μεταφορά προϊόντων σε Νοσοκομεία και απολυμαντικά. Όλα τα παραπάνω εξασφάλισαν και θωράκισαν την ομαλή λειτουργία της Εταιρείας καθώς δεν παρουσιάστηκε κανένα επιβεβαιωμένο κρούσμα.

Τέλος, έχει ήδη πραγματοποιηθεί η εγκατάσταση προστατευτικού φυσικού διαχωρισμού (Plexi glass) ή εναλλακτικά εφόσον αυτό δεν είναι εφικτό, η χρήση προστατευτικών προσωπίδων στην πλειοψηφία των γραφείων για να εξασφαλιστεί η μέγιστη δυνατή προστασία, (ενώ η χρήση γαντιών και μάσκας είναι υποχρεωτική από όλο το προσωπικό σε όλους τους χώρους μετά από παροχή της Εταιρείας).

Στις 25 Μαΐου 2020 τέθηκε ξανά σε λειτουργία το κυλικείο της Εταιρείας, έπειτα από διάφορες ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν κατά το κλείσιμό του όπως βάψιμο χώρου, καθαρισμός χώρου και ψυγείων, συντηρήσεις κλιματιστικών. Μέχρι και σήμερα η λειτουργία του αφορά υπηρεσίες take away, καθώς δεν διατίθενται τα τραπεζοκαθίσματα για την αποφυγή συνωστισμού. Η προσέλευση γίνεται με υποχρεωτική χρήση μάσκας και τήρησης σημάνσεων των αποστάσεων στο πάτωμα του χώρου.

Για την καλύτερη προστασία όλων, δόθηκαν οι κάτωθι οδηγίες:

- *Τήρηση οδηγιών της Πολιτικής Προστασίας που εστάλη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.*
- *Απαγόρευση χειραψιών, διατήρηση αποστάσεων.*
- *Αποφυγή συναντήσεων, εκπαιδεύσεων και γενικά κάθε είδους συνάθροισης. Προτίμηση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, όπως τηλέφωνο, τηλεδιάσκεψη κλπ*
- *Αποφυγή συναντήσεων και επισκέψεων με εξωτερικούς συνεργάτες.*
- *Αποφυγή ή αναβολή ταξιδιών στο εξωτερικό.*
- *Προτίμηση παραμονής στο γραφείο και περιορισμού κινήσεως σε χώρους με πολύ κόσμο.*
- *Αποφυγή προσέλευσης στην εργασία εφόσον κάποιος έχει συμπτώματα ή είναι ασθενής.*

- *Οι επαγγελματίες υγείας που επισκέπτονται νοσοκομεία ή ιατρεία, θα πρέπει να εφαρμόζουν πιστά όλες τις οδηγίες προστασίας, καθώς και τα πρωτόκολλα των χώρων υγείας που επισκέπτονται.*
- *Ενημέρωση του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού εάν διαγνωσθεί εργαζόμενος ή κοντινός του συγγενής με κορωνοϊό.*

Η στήριξη της DEMO ΑΒΕΕ στην εγχώρια αλλά και παγκόσμια περίθαλψη

Η Βιομηχανία Φαρμάκων DEMO προχώρησε στη δωρεά 60 monitors, αξίας €260.000, μέτρησης ζωτικών λειτουργιών για τον εξοπλισμό των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας των νοσοκομείων του ΕΣΥ, τα οποία παραδόθηκαν στα νοσοκομεία αναφοράς για τον Covid-19, ενώ έστειλε χειρουργικές μάσκες στο Νοσοκομείο Ερυθρός Σταυρός.

Ακόμη, ως μέλος της Πανελλήνιας Ένωση Φαρμακοβιομηχανίας, η Βιομηχανία Φαρμάκων DEMO συμμετείχε μαζί με άλλες εταιρείες-μέλη στη δωρεά 40 κλινών ΜΕΘ υψηλής τεχνολογίας. Μέσω αυτής της προσφοράς των μελών της η ΠΕΦ θωρακίζει τα νοσοκομεία και ιδιαίτερα τις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες τους.

Οι 40 εξειδικευμένες κλίνες ΜΕΘ είναι αμερικανικής κατασκευής και ο προηγμένος σχεδιασμός τους επιτρέπει την ευχερέστερη κίνηση των ασθενών και συμβάλλει στη μείωση του χρόνου νοσηλείας. Ο σκοπός της συγκεκριμένης δωρεάς είναι να αυξηθεί η δυναμικότητα των δημόσιων δομών υγείας σε κλίνες εντατικής θεραπείας στην προσπάθεια αντιμετώπισης του Covid-19.

Τέλος, ζητήθηκαν από την Εταιρεία έκτακτες εξαγωγές βασικών φαρμάκων σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παίζουν σημαντικό ρόλο στην Ευρώπη όπως η Γερμανία, Ιταλία, Αγγλία, οι οποίες και αντιμετώπισαν σημαντικά προβλήματα στο σύστημα υγείας κατά τη διάρκεια της πανδημίας.

Κρυονέρι, 27 Αυγούστου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. & Δ/ΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	**Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.**	**Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**
ΣΤΑΥΡΟΣ Δ. ΔΕΜΟΣ	**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤ. ΔΕΜΟΣ**	**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΡ. ΤΣΕΡΒΑΚΗΣ**
Α.Δ.Τ. ΑΗ 026424	**Α.Δ.Τ. Α.Ε. 046871**	**Α.Α.Ο.Ε.Ε.31584 Α' ΤΑΞΗΣ**